DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

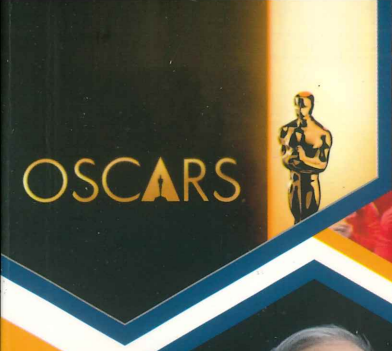
https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

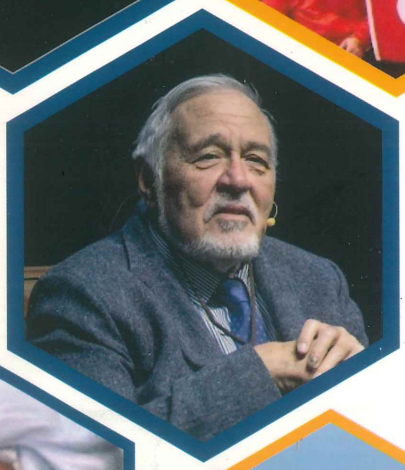
• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Tüm Adaylar İçin

KPSS 2026 Güncel Bilgiler

30 Deneme Sınavı İlaveli

GBA YAYINLARI

Ali Koç

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.
ISBN: 978-625-58336-0-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

2026 KPSS
VATANDAŞLIĞIN PUSULASI
GÜNCEL BİLGİLER
Deneme İlaveli

Yazar ve Editör
Ali KOÇ

Dizgi Tasarım
Tuğba KALE

Öneri ve Düşünceleriniz için
instagram/cbayayinlari
cbapusula@gmail.com

Yayın ve Dağıtım
CBA yayınları

Basım Tarihi
Haziran 2026

Basım Yeri
Ayrıntı Matbaa
Matbaa Sertifika No:
49599

Yayım Hakkı ©COPYRIGHT

Bu kitabın her türlü yayım hakkı CBA Yayınları'na aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rahtey.org

ABD, Meksika ve Kanada'nın organize edeceği 2026 FIFA Dünya Kupası'nda 48 takım mücadele edecektir. **Türkiye**, 24 yıl sonra Dünya Kupası'na katılma hakkını elde etmiştir.

Kariyerinde Galatasaray, Beşiktaş ve A Milli Futbol Takımı'nı da çalıştıran **Mircea Lucescu,** tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirmiştir.

Türkiye'de hem tıp dünyasında hem de edebiyat alanında tanınan önemli isimlerden **Prof. Dr. Hasan Hüsrev Hatemi,** 88 yaşında vefat etmiştir.

2026 yılında **Japonya**'nın en büyük adası olan Honshu'nun doğu kıyıları, 7.4 büyüklüğündeki bir deprem meydana geldi.

NASA'nın Artemis 2 görevi, 1 Nisan'da başladı. Yaklaşık 50 yılın ardından gerçekleştirilen insanlı Ay misyonunda aynı zamanda birden çok ilke de imza atılıyor. Astronot **Christina Koch,** Ay'a doğru yolculuk eden ilk kadın olarak tarihe geçecektir.

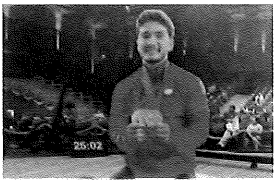
Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından düzenlenen "**Konuşma Dili Olarak Türkçe Çalıştayı**"nın üçüncüsü, 16-17 Şubat 2026 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi

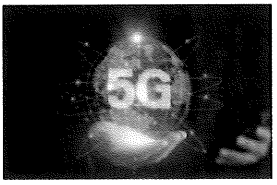
2026 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda **Arnavutluk**'ta düzenlenmiştir. Milli güreşçimiz **Rıza Kayaalp,** 12 kez kazandığı Avrupa Güreş Şampiyonası'ndaki ilk müsabakasında Ermeni rakibi Albert Vandanyan'ı 78 saniyede tuş ederek bir üst tura yükselmeyi başardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

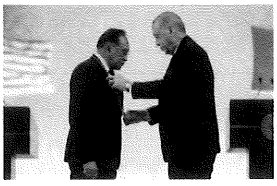
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Gürcistan'ın Batum kentinde yapılan 2026 Avrupa Halter Şampiyonası'nda erkekler 65 kiloda mücadele eden **Muhammed Furkan Özbek**, Avrupa şampiyonu olmuştur.

1 Nisan'dan itibaren 5G teknolojisi tüm ülkede aktif hale gelmiştir. 5G'deki "G" harfi, İngilizce **"Generation" (Nesil)** kelimesini temsil eder.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Malezya Başbakanı **Enver İbrahim**'e Cumhuriyet Nişanı tevcih edilmiştir.

NASA'nın Artemis görevleri, elli yıldan fazla bir süredir ilk kez astronotları Ay'ı keşfetmeye gönderiyor. 2026 yılının başlarında, dört **Artemis II** mürettebat üyesi, yaklaşık 3.000 ila 9.000 mil yükseklikte Ay'ın uzak tarafının yanından geçerek Orion kapsülünü test edecek ve daha önce kimsenin gitmediği kadar derin uzaya yolculuk edecek. Bu sayfa, **Artemis II** uçuş yolunu göstermekte ve perilune (Ay'a en yakın yaklaşım) noktasını Ay Keşif Uydusu ve Apollo görevlerininkiyle karşılaştırmaktadır.

Türkiye'deki tüm bankaların ortak girişimiyle hayata geçirilen "Türkiye'nin Ödeme Yönteminin **(TROY)**" tüketici tanıtımı yapıldı.

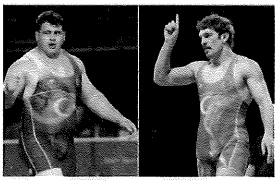

Balıkesir'de, 9. Ana Jet Üssü Komutanlığı filosuna ait F-16 uçağı, görev uçuşu esnasında saat 00.50 sıralarında düştü. Kazada, Hava **Pilot Binbaşı İbrahim Bolat** şehit olmuştur.

Kars'ın Sarıkamış ilçesinde, Birinci Dünya Savaşı'nda on binlerce askerin şehit olduğu Sarıkamış Harekatı'nın 111'inci yılı dolayısıyla düzenlenen anma etkinliği sloganı **"Bu Toprakta İzin Var"** olmuştur.

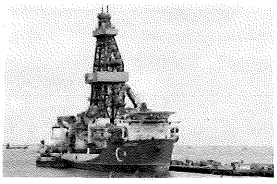
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Hırvatistan'da düzenlenen Zagreb Açık Güreş Turnuvası'nda mücadele eden milli sporcu **Rıza Kayaalp** ve **Yüksel Sarıçiçek**, altın madalya kazanmışlardır.

Milli özel sporcu **Aysel Önder**, İspanya'da düzenlenen Virtus Dünya Salon Atletizm Şampiyonası'nda T20 kategorisi 200 metre koşuda Avrupa rekoru kırarak altın madalya elde etti.

Türkiye'nin derin deniz sondaj gemisi **Çağrı Bey**, Somali açıklarında belirlenen Curad-1 kuyusunda hidrokarbon aramalarına başlamak üzere Somali'ye ulaştı.

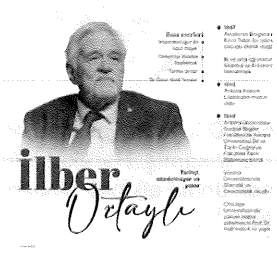
Türkiye Halter Federasyonu Para Halter Milli takımımız, 06–11 Mart 2026 tarihleri arasında **Gürcistan**'da düzenlenecek olan Avrupa Para Halter Şampiyonası'na katılmıştır.

Avrupa Para Halter Şampiyonası'nın son gününde mücadele eden milli sporculardan **Sibel Çam** 2 altın, **Uğur Yumuk** ise 2 gümüş madalya kazanmıştır.

Tarihçi ve yazar **Prof. Dr. İlber Ortaylı**, tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetmiştir.

İlber Ortaylı'nın Aldığı Bazı Ödüller ve Nişanlar;

- **2001:** Aydın Doğan Ödülü
- **2006:** Avrupa ve Akdeniz Arasında Lazio Ödülü (İtalya)
- **2007:** Puşkin Madalyası (Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin tarafından takdim edilmiştir)
- **2017:** Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
- **2018:** Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Cumhuriyet Ödülü

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

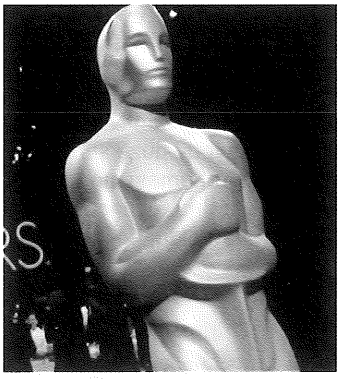
Ekim 2025'te göreve gelen **Sanae Takaichi** (Sanae Takaiçi), Japonya'nın tarihindeki ilk kadın başbakanıdır.

İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi, 2026 yılını **"Sokak Çeteleriyle Mücadele Yılı"** olarak ilan edildiğini açıklamıştır.

Poyraz Karayel, Çemberimde Gül Oya, Bir Deli Rüzgar gibi yapımlarla tanınan oyuncu **Kanbolat Görkem Arslan** (45), hayatını kaybetti.

2026 Oscar Ödülleri kazananları;

- **En İyi Film:** One Battle After Another
- **En İyi Kadın Oyuncu:** Jessie Buckley, Hamnet
- **En İyi Erkek Oyuncu**: Michael B. Jordan, Sinners
- **En İyi Yönetmen:** Paul Thomas Anderson, One Battle After Another
- **En İyi Görüntü Yönetimi:** Sinners
- **En İyi Kurgu:** One Battle After Another
- **En İyi Sanat Yönetimi (Prodüksiyon Tasarımı):** Frankenstein

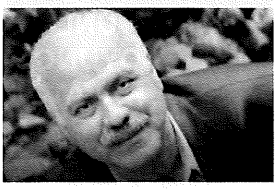

12-22 Şubat 2026 tarihleri arasında düzenlenen 76. Berlin Film Festivali'ne Türk yönetmenler damga vurdu. **İlker Çatak'ın yönettiği "Sarı Zarflar"** (Yellow Letters) en büyük ödül olan **Altın Ayı**'yı kazanırken, **Emin Alper'in "Kurtuluş"** (Salvation) filmi **Gümüş Ayı Büyük Jüri Ödülü**'ne layık görülmüştür.

MILANO CORTINA 2026
Candidate City
Olympic Winter Games

2026 Kış Olimpiyatları, 6-22 Şubat 2026 tarihlerinde **İtalya'nın Milano ve Cortina d'Ampezzo** şehirlerinde düzenlenen 25. Kış Olimpiyat Oyunları'dır. Birden fazla ev sahibi şehrin yer aldığı ilk kış oyunları olan bu organizasyon, 16 olimpik disiplinde gerçekleşmiş ve sürdürülebilirlik odaklı, geniş bir coğrafyaya yayılan tesislerde yapılmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

"Güneşi Gördüm", "Geniş Aile", "Bereketli Topraklar Üstünde" ve "Hükümet Kadın"ın aralarında olduğu birçok yapımda rol alan usta oyuncu **Ali Tutal**, geçirdiği beyin kanaması sonrası hayatını kaybetmiştir.

Zeynep Sönmez, Wimbledon'da 2. tura çıkan ilk Türk kadın tenisçi olmuştur.

2025 yılında **Diyarbakır**'da "**7. Mezopotamya Gurme ve Yöresel Lezzetler Fuarı**" açılmıştır.

Türkiye "2025 Boran-7 Uluslararası Keskin Nişancı Yarışması"nda ilk üçte yer almıştır. İzmir'de düzenlenen Boran-7 Uluslararası Keskin Nişancı Yarışması'nın birincisi ve ikincisi **Özel Kuvvetler Komutanlığı**, üçüncüsü **Jandarma Genel Komutanlığı** unsurları oldu.

17 yaşında olan **Hatice Gökçe Emir**, Rio'da düzenlenen Ritmik Jimnastik Dünya Şampiyonası'nda finale yükselerek Türk spor tarihine geçti. Hatice Gökçe Emir, bu başarıyla Türkiye adına ritmik jimnastikte dünya şampiyonası finaline çıkan ilk sporcu olmuştur.

Türkiye'de üst düzey akademik çalışmaları teşvik etmek ve bilime önemli katkılar sunan seçkin isimleri ödüllendirmek amacıyla İlim Yayma Vakfı ve İlim Yayma Cemiyeti tarafından iki yılda bir düzenlenen ve "Türkiye'nin Akademi Ödülleri" olan İlim Yayma Ödülleri, 2025 yılında dördüncü kez sahiplerini buldu.

- **Büyük Ödül:** Prof. Dr. Özcan Erel'e
- **Mühendislik, Doğa ve Sağlık Bilimleri ödülü:** Prof. Dr. Barış Bayram'a
- **Sosyal Bilimler Ödülü:** Prof. Dr. Şener Aktürk'e verilmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Türk Dil Kurumu tarafından, halkın katılımıyla belirlenen 2025 yılının kelimesi/kavramı "**dijital vicdan**" olmuştur.

İslami Dayanışma Oyunları, 7-21 Kasım 2025 tarihleri arasında Suudi Arabistan'ın **Riyad** kentinde İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkeler arasında düzenlenen uluslararası çok sporlu bir organizasyondur.

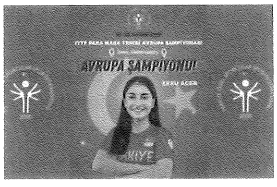
Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (FIFA) 2026 yılının En İyi Erkek Futbolcusu Ödülü'nü, Paris Saint-Germain'in Fransız yıldızı **Ousmane Dembele** kazandı.

Spor İstanbul tarafından "**Dünyanın Kıtalar Arası Tek Maratonu**" sloganıyla düzenlenen Türkiye İş Bankası 47. İstanbul Maratonu tamamlandı. **Erkeklerde** Kenyalı **Rhonzas Lokitam Kilimo**, **kadınlarda** Etiyopyalı Bizuager Aderra birinciliği elde etmiştir.

Japonya'nın başkenti Tokyo'da düzenlenen İşitme Engelliler 25'inci Yaz Olimpiyatları'nda (Deaflympics) Türkiye ilk altın madalyayı **Yasin Süzen** ile kazandı. Milli atlet, 110 metre Engelli yarışında 14.33 saniyelik derecesi ile şampiyon olmuştur.

İsveç'in Helsingborg kentinde düzenlenen 18–26 Kasım 2025 ITTF Para Masa Tenisi Avrupa Şampiyonası'nda milli özel sporcumuz **Ebru Acer**, finalde Ukraynalı rakibi Kosmina Natalia'yı 3–0 mağlup ederek Avrupa Şampiyonu oldu.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, **Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu**'nu e-Devlet'e entegre ederek vatandaşların kullanımına açmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

"TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülleri" kapsamında 2025 yılında 2 Bilim Ödülü, 9 Teşvik Ödülü verildi.

- Optik bilimi alanında tek molekül spektroskopisi, biyogörüntüleme, optofluidik, optik sensörler ve lazer fiziği üzerine yapmış olduğu uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Prof. Dr. Alper Kiraz'a **TÜBİTAK Bilim Ödülü** verilmiştir.
- Monojenik inflamatuvar bağırsak hastalıkları ve konjenital protein kaybettirici enteropati (PLE) üzerine yapmış olduğu uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Prof. Dr. Ahmet Oğuzhan Özen'e **TÜBİTAK Bilim Ödülü** verilmiştir.
- Fonksiyonel malzemelerin tek adımda, yüksek verimlerle ve sürdürülebilir yöntemlerle sentezlenmesini mümkün kılan klik-tipi tepkimelerin geliştirilmesi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Doç. Dr. Çağatay Dengiz'e **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Düşük boyutlu sistemlerdeki faz geçişleri üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Doç. Dr. Talip Serkan Kasırga'ya **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Organik terapötik moleküllerin ve moleküler sensörlerin geliştirilmesi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Doç. Dr. Safacan Kölemen'e **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Giyilebilir ve implant edilebilir medikal sensörler ve cihazlar üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Doç. Dr. Levent Beker'e **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Yenilikçi hedeflendirilmiş yeni ilaç taşıyıcı sistemlerin geliştirilmesi, karakterizasyonu, çeşitli in vitro ve in vivo aktivitelerinin incelenmesi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Prof. Dr. Neslihan Üstündağ Okur'a **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Kanser biyolojisi alanında, kanserde ilaç direnci mekanizmalarını aşmak üzere hedef ve stratejiler belirleme üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Öğr. Gör. Buse Cevatemre Yıldırım'a **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Uluslararası ve Avrupa Birliği göç hukuku, geçici koruma rejimleri, kitlesel göç akın yönetimi ve yapay zekânın göç hukuku ile kesişimi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Doç. Dr. Meltem İneli Ciğer'e **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Destinasyon yönetimi, turizm ve sosyal medya pazarlaması, destinasyon markalaşması ve turist davranışları üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Prof. Dr. Bekir Bora Dedeoğlu'na **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.
- Çevrim içi öğrenme, doğal dil işleme, metin madenciliği, eğitimde yapay zekâ kullanımı, siber psikoloji üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Prof. Dr. Hatice Yıldız Durak'a **TÜBİTAK Teşvik Ödülü** verilmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

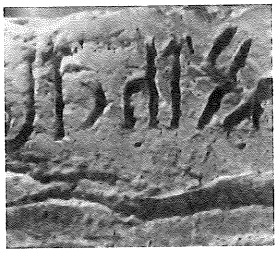
Türkiye'nin arama ve sondaj kabiliyetlerini güçlendirmek amacıyla 2025 yılında enerji filosuna kattığı ikiz gemiler, "Çağrı Bey" ve "Yıldırım" isimlerini aldı.

Cumhurbaşkanı kararıyla Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşlarına turistik ve transit seyahatlerde vize muafiyeti getirildi. 2 Ocak'tan itibaren Çinliler, her 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla Türkiye'ye vizesiz girmeye başlamıştır.

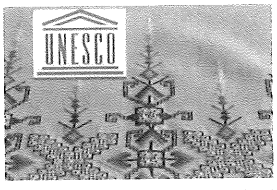
Austuryalı sanatçı Gustav Klimt'in "Elisabeth Lederer'in Portresi", New York'taki Sotheby's müzayede evinde 20 dakikalık bir açık artırma "savaşının" ardından 236 milyon 400 bin dolara satılmıştır.

Türk dili ve tarihine dair ezber bozan bir keşif Kazakistan'dan geldi. Kazakistan'ın Türkistan kenti yakınlarında yer alan Orangay köyünde, bir köy okulunun müzesinde tesadüfen bulunan Kültöbe Yazıtı, Oğuz Türklerinin yazı kültürünü sanılandan çok daha erken bir döneme götürüyor. Yapılan bilimsel değerlendirmelere göre yazıt, 9-10. yüzyıla tarihleniyor ve Oğuzların İslamiyet öncesinde de Türk yazısını kullandığını ortaya koyuyor.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Taraflar Konferansı'nın 312inci Oturumu'nun (COP31) Başkanı olarak görevlendirilmiştir.

11 Aralık 2025 tarihinde Türkiye tarafından "Antep İşi Nakışı" dosyası İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedildi. Böylelikle, Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine kayıtlı unsur sayısı 32 olmuştur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

G7 FRANCE

2026 G7 Zirvesi bu yıl 15-17 Haziran 2026 tarihleri arasında **Fransa'nın Évian** kentinde düzenlenecektir.

Antalya'nın **Demre** ilçesi, 2025 yılında Uluslararası Sakin Kentler Birliğince "sakin şehir" (cittaslow) seçildi.

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı kapsamında "Edebiyat Şehri" unvanı, Türkiye'den ilk kez **Kahramanmaraş**'a verilmiştir.

Meksikalı sanatçı Frida Kahlo'nun 1940'ta resmettiği "**El sueno (La cama)**" isimli otoportresi, New York'taki "Sotheby's" sanat şirketinin müzayedesinde rekor fiyata alıcısıyla buluştu. Frida Kahlo'nun bir otoportresi, 54,7 milyon dolara satılarak **bir müzayedede en yüksek fiyata alıcı bulan kadın sanatçı eseri olarak kayda geçmiştir.**

2026 Ankara zirvesi, 7-8 Temmuz 2026 tarihleri arasında Türkiye'nin başkenti **Ankara**'da düzenlenecek olan NATO zirvesidir. NATO'nun devlet ve hükûmet başkanlarının güvenlik konuları hakkında resmî kararlar alacağı 36. NATO zirvesi olacaktır.

Almanya'da Essen Üniversitesi Hastanesi Organ Nakli Merkezi Genel Müdürü **Dr. Ebru Yıldız**, German Medical Award 2025'te (Alman Tıp Ödülü) Yılın Kadın Doktoru ödülüne layık görülmüştür.

Avrupa Birliği'nden (AB) coğrafi işaret tescili alan Hatay kaytaz böreği ve Gaziantep lahmacununun ardından **Türk kahvesi** de Türkiye'nin AB'de tescillenen ilk geleneksel ürün adı olarak kayıtlara geçmiştir.

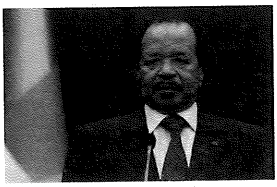
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

New York'un Demokrat Belediye Başkan adayı **Zohran Mamdani**, oyların yüzde 50,4'ünü alarak 2025 yılında New York'un ilk Müslüman Belediye Başkanı olmuştur.

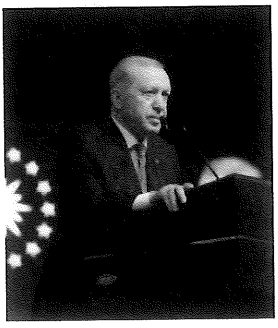
Kocaeli'nin Çayırova ilçesinde yaşayan 12 yaşındaki "mutlak kulak (absolut kulak)" **Aylin Kılıç**, Gürcistan'da düzenlenen uluslararası piyano yarışmasında birincilik elde etmiştir.

Kamerun Anayasa Konseyi, 12 Ekim 2025'te yapılan cumhurbaşkanı seçimlerini mevcut Cumhurbaşkanı **Paul Biya**'nın kazandığını duyurmuştur.

"Mesela Muzaffer" ve "Şüpheli Şemsettin"in de aralarında bulunduğu unutulmaz karakterlere hayat veren oyuncu **Ahmet Gülhan**, tedavi gördüğü hastanede 85 yaşında hayatını kaybetti.

2025 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri;

- "Bilim ve Kültür" dalında akademisyen **Prof. Dr. Süleyman Seyfi Öğün**
- "Resim" dalında **Yalçın Gökçebağ**
- "Müzik" dalında besteci **Yalçın Tura**
- "Anadolu Arkeolojisi" dalında arkeolog ve akademisyen **Prof. Dr. Fahri Işık**
- "Fotoğraf" dalında ise Gazze'de görev yapan AA foto muhabiri **Ali Jadallah** ödül almıştır.

2025 Dünya Tekvando Şampiyonası'nda mücadele eden **Emine Göğebakan**, kadınlar 46 kiloda ve **Nafia Kuş Aydın**, kadınlar +73 kiloda altın madalya kazanmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Milli motosikletçi **Toprak Razgatlıoğlu**, 2025 Dünya Superbike'ta şampiyonluğa ulaşmıştır.

19 Ekim 2025'te yapılan seçimde yüzde 62 oyla Kuzey Kıbrıs Cumhurbaşkanı seçilen **Tufan Erhürman** yemin etti ve Ersin Tatar'dan görevi devraldı.

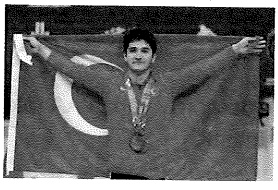
2025 yılında **Eda Erdem**, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi tarafından Türkiye'nin İyi Niyet Elçisi seçilmiştir.

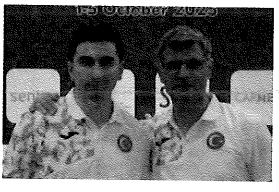
Şahika Ercümen, 2025 yılında Gazze'ye dikkat çekmek amacıyla kendisine ait olan değişken ağırlık paletsiz kategorisindeki 106 metre rekorunu "Gazze nefes alsın, karanlıklar aydınlığa çıksın" sloganıyla 107 metreye dalarak kırdı.

Türk mühendisleri tarafından geliştirilen yerli yapay zeka modeli **Kumru** 2025 yılında tanıtılmıştır.

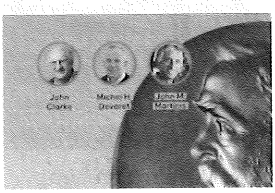

2025 Dünya Halter Şampiyonası'nda **Muhammed Furkan Özbek**, erkekler 65 kg kategorisinde altın madalya kazanarak dünya şampiyonu olmuştur.

İstanbul'da 1-5 Ekim 2025 tarihlerinde düzenlenen Havalı Silahlar Avrupa Şampiyonlar Ligi 10 M Havalı Tabanca Erkekler Takım kategorisinde yarışan milli atıcılarımız **Yusuf Dikeç** ve **Mustafa İnan**, altın madalya kazanmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

2025 Nobel Fizik Ödülü

"Elektrik devresinde makroskobik kuantum mekanik tünelleme ve enerji kuantizasyonunun keşfinden dolayı" **John Clarke, Michel H. Devoret** ve **John M. Martinis**'e verilmiştir.

2025 Nobel Kimya Ödülü

"Metal-organik çerçevelerin geliştirilmesi için" **Susumu Kitagawa, Richard Robson ve Omar M. Yaghi**'e verilmiştir.

2025 Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülü

"Periferik bağışıklık toleransı ile ilgili keşifleri için" **Mary E. Brunkow, Fred Ramsdell ve Shimon Sakaguchi**'ye verilmiştir.

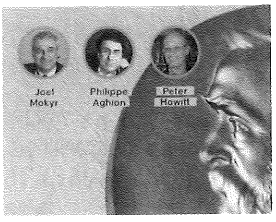
2025 Nobel Edebiyat Ödülü

"Kıyamet dehşetinin ortasında sanatın gücünü yeniden teyit eden etkileyici ve vizyon sahibi eseri için" **László Krasznahorkai**'ye verilmiştir.

2025 Nobel Barış Ödülü

"Venezuela halkının demokratik haklarını savunmak için yorulmak bilmeyen çalışmaları ve diktatörlükten demokrasiye adil ve barışçıl bir geçiş sağlamak için verdiği mücadele nedeniyle" **Maria Corina Machado**'ya verilmiştir.

Alfred Nobel Anısına 2025 İsveç Merkez Bankası Ekonomi Bilimleri Ödülü

Joel Mokyr, "teknolojik gelişmeler yoluyla sürdürülebilir büyümenin ön koşullarını belirlemiş olması nedeniyle" bu ödüle layık görülürken **Philippe Aghion** ve **Peter Howitt** "yaratıcı yıkım yoluyla sürdürülebilir büyüme teorisine" ilişkin çalışmaları dolayısıyla ödülün sahibi olmuştur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Milli para yüzücü **Defne Kurt**, Singapur'da düzenlenen 2025 Dünya Şampiyonası'nda elde ettiği 5 şampiyonluk ile Türkiye'nin daha önce 2 olan altın madalya sayısını 7'ye yükseltmiştir.

Cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı şehirlerden biri olan **Samsun**, 1924 yılında hak ettiği İstiklal Madalyası'na, 2025 yılında yani 101 yıl sonra resmen kavuştu.

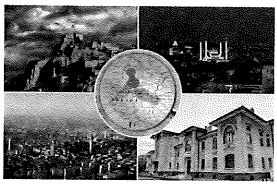

Türkiye'nin en genç kadın pilot adayı **Defne Özcan**, 2025 TIME Dergisinin "Yılın Kızları" listesinde yer aldı.

Türkiye'nin **Somali'de uzay üssü kurma planı** hayata geçiyor. Uzay çalışmalarını artıran Türkiye, Somali'deki üs için hazırlıklara başladı.

Proje tamamlandığında Türkiye, Dünya'da uzaya fırlatma yapabilen üç stratejik noktadan birine sahip olacak.

2025 yılındaki Türk Devletleri Teşkilatı Turizm Bakanları 10. Toplantısı'nda, Türkiye'nin başkenti **Ankara**'nın 2026 yılı için "**Türk Dünyası Turizm Başkenti**" ilan edilmesi kararlaştırıldı.

Manisa ili Salihli ilçesinde bulunan "**Sardes Antik Kenti ve Bin Tepe Lidya Tümülüsleri**", 12 Temmuz 2025 tarihinde gerçekleşen UNESCO Dünya Mirası Komitesi 47. Oturumunda UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne Türkiye'den kaydedilen yirmi ikinci miras alanı olmuştur.

Bengisu Avcı, 3 Ağustos 2025 tarihinde Ocean's 7'yi bitiren ilk Türk ünvanını almak için okyanusa girdi. Milli yüzücü, akıntıları ile ünlü Tsugaru parkurunda yaklaşık 15 saat boyunca mücadele verdi ve sonunda Hokkaido'ya vardı. Ocean's 7'yi bitiren **ilk Türk ünvanını aldı.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

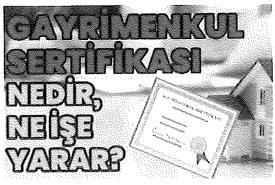
Zeynep Sönmez, 2025 yılında Wimbledon'da 2. tura çıkan ilk Türk kadın tenisçi olmuştur.

Denizli'nin Çameli ilçesi, Türkiye'nin 29, dünyanın 307'inci sakin şehri olmuştur.

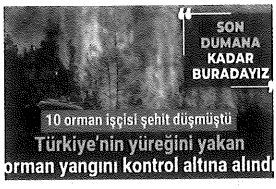
Terör örgütü PKK'dan bir grup, 2025 yılında Irak'ın Süleymaniye kentinde silahlarını imha etti.

Gayrimenkul sertifikaları, inşa edilecek ya da inşası devam eden projelere yatırım yapmayı sağlayan, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) denetiminde ve Borsa İstanbul'da işlem gören menkul kıymetlerdir.

7 yaşındaki Adil Tuna Öncel, Dubai'de düzenlenen "Geleceğin Dahileri Öğrenci Olimpiyatları"nda tüm sorulara doğru cevap vererek dünya şampiyonu olmuştur.

Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde çıkan orman yangını kontrolden çıkarak Afyonkarahisar'ın İhsaniye ilçesi Sarıcaova köyü yakınlarına kadar ulaştı. Yangın söndürme çalışmaları sırasında 5'i Orman Genel Müdürlüğü çalışanı, 5'i AKUT gönüllüsü olmak üzere 10 kişi alevlerin arasında kalarak hayatını kaybetti.

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TUSAŞ) ile Endonezya Savunma Bakanlığı arasında, TUSAŞ tarafından geliştirilen Millî Muharip Uçak KAAN'ın ihracatına yönelik kesin satış sözleşmesi imzalandı. Anlaşma kapsamında, 48 adet KAAN platformunun Endonezya'ya teslim edilmesi planlanıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

"Yüzyılın En İyi Beyin Cerrahı" seçilen **Prof. Dr. Gazi Yaşargil**, 2025 yılında vefat etmiştir.

UNESCO 2026 yılını **"Şeyh Edebaliyi Anma Yılı"** olarak ilan etmiştir.

TÜRKSOY, 2026 yılını **"Ziya Gökalp Yılı"** olarak ilan etmiştir.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Kazakistan Cumhurbaşkanı **Kasım Cömert Tokayev**'e Devlet Nişanı tevcih edildi.

Türkiye'nin ilk **"İklim Kanunu Teklifi"**, 2025 yılında TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. Kanun iklim değişikliği ile mücadelede esas olan sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum faaliyetlerini, planlama ve uygulama araçlarını, gelirleri, izin ve denetim ile bunlara ilişkin yasal ve kurumsal çerçevenin usul ve esaslarını kapsıyor. Kanunla, "Adil geçiş", "Birincil piyasa", "Denkleştirme", "Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)", "Gömülü sera gazı emisyonları" ile "Gönüllü karbon piyasaları", "İklim adaleti" gibi tanımlar yer alıyor.

İsrail, 13 Haziran 2025'te İran'a düzenlediği saldırıya "Yükselen Aslan Operasyonu" adını vermiştir. Bu isim, Tevrat'taki ayetlere dayanan dini bir referansa sahiptir. Yahudi halkının gücü ve kararlılığına gönderme yapan bu ifade, saldırının sadece askeri değil, aynı zamanda ideolojik bir mesaj taşıdığını gösteriyor.

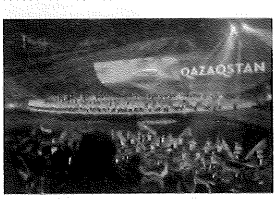

İran İslam Cumhuriyeti'nin İsrail'e karşı 13 Haziran 2025 tarihinde başlattığı füze ve insansız hava aracı saldırılarına **"3. Vaad-i Sadık Operasyonu"** adını vermiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

2026 UNESCO Dünya Kitap Başkenti olarak Fas'ın başkenti **Rabat** ilan edilmiştir.

2026 yılında 6. Dünya Göçebe Oyunları **Kırgızistan**'da düzenlenecektir.

2026 NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi **Türkiye**'de yapılacaktır.

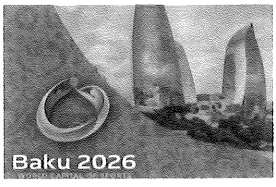
Türkiye Voleybol Federasyonu Başkanı Mehmet Akif Üstündağ, 2026 Voleybol Avrupa Şampiyonası'nın **Türkiye**'de yapılacağını açıklamıştır.

2025 yılında İsviçre'nin Basel kentinde düzenlenen 69. Eurovision Şarkı Yarışması'nı **Avusturya** kazandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde "**Terörsüz Türkiye**" çalışmaları kapsamında kurulan komisyonun adı, "**Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu**" olarak belirlenmiştir.

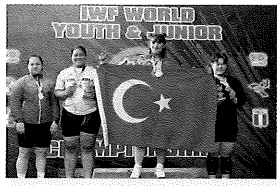

Avrupa Spor Başkentleri ve Şehirleri Federasyonu, **Bakü**'yü 2026 yılı Dünya Spor Başkenti seçmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Sağlık Bakanlığı, İskele kentindeki bir konser sırasında sahnede fenalaşan şarkıcı **Volkan Konak**'ın tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybettiğini duyurmuştur.

2025 Yıldızlar ve Gençler Dünya Halter Şampiyonası'na genç kadınlar +87 kilo kategorisinde katılan **Fatmagül Çevik**, altın madalya kazanmıştır.

Arnavutluk'ta düzenlenen "2025 Muhamet Malo Turnuvası'nda" milli güreşçilerden **Kerem Kamal** altın, **Elvira Süleyman Kamaloğlu** ise gümüş madalya almıştır.

2025 Oscar Ödülleri;

- **En İyi Film:** Anora
- **En İyi Yönetmen:** Sean Baker
- **En İyi Erkek Oyuncu:** Adrien Brody
- **En İyi Kadın Oyuncu:** Mikey Madison
- **En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu:** Kieran Culkin
- **En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu:** Zoe Saldaña
- **En İyi Animasyon Filmi:** Flow
- **En İyi Belgesel Film:** No Other Land
- **En İyi Görüntü Yönetmeni:** The Brutalist
- **En İyi Özgün Senaryo:** Anora
- **En İyi Özgün Şarkı:** "El Mal" /Emilia Pérez
- **En İyi Ses:** Dune: Part Two

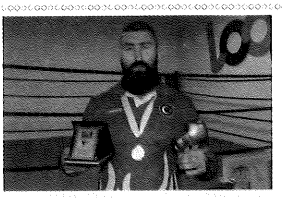
2025 BAFTA Ödülleri;

- **En İyi Film:** Conclave
- **En İyi Yönetmen:** The Brutalist, Brady Corbet
- **En İyi Erkek Oyuncu (Başrol):** Adrien Brody, The Brutalist
- **En İyi Kadın Oyuncu (Başrol):** Mikey Madison, Anora
- **En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu:** Kieran Culkin, A Real Pain
- **En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu:** Zoe Saldaña, Emilia Pérez
- **En İyi Çocuk ve Aile Filmi:** Wallace and Gromit: Vengeance Most Fowl

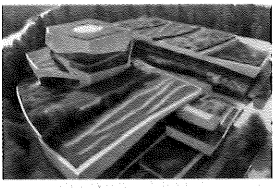
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Almanya'da düzenlenen 2025 Artistik Cimnastik Avrupa Şampiyonası'nda milli sporcu **Adem Asil**, bireysel halka aletinde altın madalya kazanmıştır.

Kıtalararası ağır sıklet şampiyonu kick boksçu **Muhammed Dursun**, 2025 yılında Azerbaycanlı rakibi Hadi Abdollahi'yi ilk rauntta nakavt ederek altın kemerin sahibi olmuştur.

- "2025 Avrupa Yeşil Başkenti" olarak Litvanya'nın başkenti **Vilnius** şehri ilan edilmiştir.
- "2026 Avrupa Yeşil Başkenti" olarak Portekiz'in tarihi kenti **Guimarães** ilan edilmiştir.

"Ellerimde Çiçekler", "Aşk Layık Olanda Kalmalı", "Rüzgar", "Neler Oluyor Bize" ve "Aşık Oluyorum Eyvah" adlı şarkıların da aralarında olduğu çok sayıda esere imza atan şarkıcı, şarkı sözü yazarı ve oyuncu **İlhan Şeşen** 2025 yılında yaşamını yitirmiştir.

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY), Türk müziğinin unutulmaz isimlerinden bestekar, eğitmen ve koro şefi Münir Nurettin Selçuk'u hafızalarda yaşatmaya devam etmek için 2025 yılını "**Münir Nurettin Selçuk Yılı**" olarak ilan etmiştir.

- 2025 yılı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan "**Aile Yılı**" olarak ilan edilmiştir.
- 2026 yılı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan "**Aile ve Nüfus 10 Yılı**" olarak ilan edilmiştir.

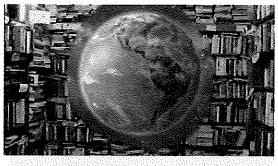

- 2025 NATO Zirvesi, Hollanda'nın **Lahey** kentindeki Dünya Forumu'nda düzenlenmiştir.
- 2026 NATO Zirvesi, **Ankara**'da düzenlenmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

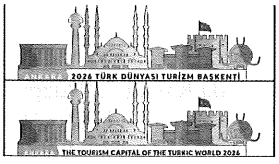
- 2025 Türk Dünyası Kültür Başkenti Kazakistan'ın **Aktau** şehridir.
- 2026 Türk Dünyası Kültür Başkenti Özbekistan'ın **Andican** şehridir.

- UNESCO, 2026 yılı Dünya Kitap Başkenti olarak Brezilya'nın **Rio de Janeiro** şehrini seçmiştir.
- UNESCO, 2026 yılı Dünya Kitap Başkenti olarak Fas'ın başkenti **Rabat**'ı seçmiştir.

- 2025 Avrupa Gençlik Başkenti olarak Ukrayna'nın **Lviv** kenti ilan edilmiştir.
- 2026 Avrupa Gençlik Başkenti olarak Norveç'in **Tromsø** şehri ilan edilmiştir.

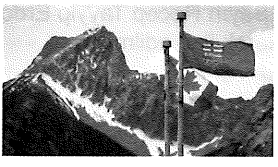
- 2025 Türk Dünyası Turizm Başkenti Kırgızistan'ın güneybatısında yer alan **Celal-Abad** şehridir.
- 2026 Türk Dünyası Turizm Başkenti **Ankara**'dır.

- 2025 Avrupa Birliği dönem başkanı olan ülkeler; İlk 6 ay **Polonya**, ikinci 6 ay **Danimarka**'dır.
- 2026 Avrupa Birliği dönem başkanı olan ülkeler; İlk 6 ay **Güney Kıbrıs Rum Yönetimi**, ikinci 6 ay **İrlanda**'dır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Heisenberg, Born ve Jordan'ın matris mekaniğini geliştirmesinin ve Schrödinger'in dalga mekaniğini formüle etmesinin 100. yıl dönümü dolayısıyla 2025'i **Kuantum Bilimi ve Teknolojisi Uluslararası Yılı** ilan etmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri, İtalya, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa ve Kanada'dan oluşan G7'nin 2025 yılı dönem başkanlığını **Kanada** üstlenmiştir.

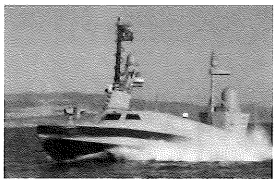

Türkiye'nin yerli teknolojiyle geliştirdiği hava savunma sisteminin adı "**Çelik Kubbe**" olarak açıklandı. "Çelik Kubbe" farklı irtifada hava savunma sistemlerinin birlikte çalıştığı "bütünleşik bir mimari" olarak tarif ediliyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Paris 2024 Paralimpik Oyunları'nda çiftler kategorisinde bronz madalya kazanan milli para masa tenisçi **Abdullah Öztürk**, oyunlar tarihinde 4 madalyaya ulaşan ilk ve tek Türk sporcu oldu.

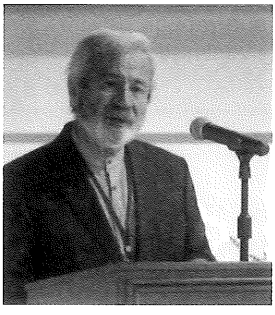
ASELSAN ile Sefine Tersanesi ortaklığında geliştirilen **MARLİN İDA (İnsansız Deniz Aracı)** Türk Silahlı Kuvvetlerine teslim edilmiştir.

Sırbistan'da gerçekleştirilen 2024 Büyükler Avrupa Boks Şampiyonası'nda **Busenaz Sürmeneli**, altın madalya kazanmıştır.

Türkiye'nin ilk yerli ve milli haberleşme uydusu **TÜRKSAT 6A**, Türkiye saati ile 02.30'da SpaceX firmasının ABD'nin Florida Eyaletinde bulunan Cape Canaveral'daki fırlatma merkezinden, Falcon 9 roketi ile uzaya gönderilmiştir.

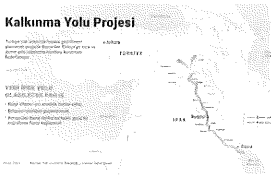

Türkiye Yazarlar Birliği Kurucu ve Şeref Başkanı **Mehmet Doğan**, Ankara'da 77 yaşında hayatını kaybetti.

Mehmet Doğan neler yaptı?

"Büyük Türkçe Sözlük", "Okullar İçin Büyük Türkçe Sözlük", "İlk Sözlük", "Temel Büyük Türkçe Sözlük", "Büyük Türkçe Sözlük" adlı sözlükleri hazırlamıştır.

"Sanat Sözlüğü", "Ulucami", "Şairler Meydanı", "Kaybolan Şehirler", "Nureddin Topçu", "Mehmed Akif", "Yaşayan Geçmiş" ve 3 bölümlük "Mimar Sinan" belgeseli gibi film metni ve senaryolara da imza atmıştır.

Kalkınma Yolu Projesi, 1200 kilometrelik demir yolu ve otoyol ile Türkiye'yi Basra Körfezi'ndeki Faw Limanı'na bağlayacaktır. Yeni İpek Yolu olarak tanımlanan proje, Avrupa'dan Körfez ülkelerine kadar geniş bir bölgeyi etkileyecek ve ortak fayda üretecektir.

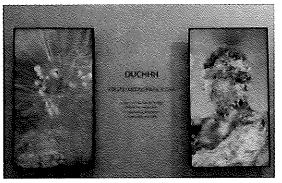
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Almanya'nın Essen şehrinde düzenlenen Açık Hava Avrupa Okçuluk Şampiyonası'nın klasik yay erkekler finalinde milli sporcumuz **Mete Gazoz**, altın madalyanın sahibi olmuştur.

79 yaşındaki "Bilge Kadın" olarak bilinen yazar **Alev Alatlı**, bir süredir tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

Dijital sanat eserleri üreten Türk sanat stüdyosu **Ouchhh**, Ay'a yapay zeka veri sanat eseri gönderen ilk sanat stüdyosu olmuştur.

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) Üyesi Ülkeler Kültür Bakanları Daimi Konseyi 40. Dönem Toplantısı'nda, **Kazakistan'ın Aktau** şehri 2025 yılı için Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edildi, Nobel ödüllü Türk bilim insanı **Aziz Sancar**'a, TÜRKSOY Kültür Elçisi unvanı verildi.

31. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nda "En İyi Film" ödülüne, yönetmenliğini Murat Fıratoğlu'nun yaptığı "**Hemme'nin Öldüğü Günlerden Biri**" filmine verilmiştir.

Türk fizikçi **Furkan Öztürk**, bilimin 175 yıldır çözemediği 4 milyar yıl önce yaşamın nasıl başladığına dair gizemi ortaya çıkardığı "çığır açıcı" keşfi ile Harvard Üniversitesince ödüle layık görülmüştür.

Türkiye'nin ilk insanlı uzay misyonu kapsamında **Alper Gezeravcı**'nın da arasında bulunduğu Ax-3 mürettebatını taşıyan **SpaceX'in Dragon** uzay kapsülü NASA'nın Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi'nden **SpaceX Falcon 9** roketiyle başarıyla fırlatıldı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Yağız Kaan Erdoğmuş, 12 yaşında büyükusta (GM) ünvanını alarak satranç tarihinde bunu başaran 4. en genç isim oldu. Yağız Kaan ile beraber Türkiye'deki büyükusta sayısı 16'ya yükselmiştir.

Milli güreşçi Taha Akgül, Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen organizasyondaki serbest stil 125 kilo finalinde Gürcü Geno Petriashvili yenerek 11'inci Avrupa şampiyonluğunu elde etmiştir.

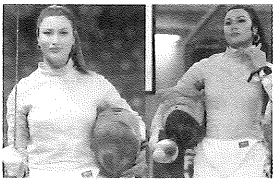
İzmirli ultra maraton yüzücüsü Bengisu Avcı, Yeni Zelanda'nın Cook Boğazı'nı geçen ilk Türk sporcu olarak tarihe geçti.

Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen organizasyondaki serbest stil 92 kilo finalinde, Feyzullah Aktürk ile Slovakya'dan Boris Makoev karşı karşıya geldi. Feyzullah Aktürk, rakibini 8-0 mağlup ederek art arda 3'üncü Avrupa şampiyonluğuna ulaşmıştır.

Fırat Üniversitesi (FÜ) Fizik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fahrettin Yakuphanoğlu, Albert Einstein'ın 119 yıl önce ortaya koyduğu ışığın doğasıyla ilgili "foton teorisi"-ni ispatlamak adına nanoteknoloji sistem geliştirdi. Prof. Dr. Fahrettin Yakuphanoğlu, geliştirdiği sistemle Einstein'ın ışığın hem parçacık hem de dalga davranışı gösterdiğine dair teorisini gözle görülür şekilde ispatladı.

Milli eskrimci Nisanur Erbil, Tunus'ta düzenlenen Kılıç Grand Prix'sinde 2'nci olarak Türkiye'ye bu organizasyondaki ilk madalyasını getirmiştir.

Türkiye'nin ilk uzay yolcusu Gezeravcı'nın uzayda gerçekleştirileceği "Extremophyte" adlı deneyde, Tuz Gölü'nde endemik olarak yetişen Schrenkiella Parvula bitkisinin uzay ortamında tuz ve diğer stres etkenlerine verdiği tepkiler araştırılacaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Kazak arkeologlar, **Doğu Kazakistan**'da 3 bin 800 yıl önce inşa edilmiş olan altıgen biçiminde bir **kurgan** buldu. Kurganın giriş sütunlarında deve ve at ile beraber 20 kaya resmi tespit edildi.

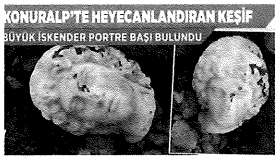
Ünlü ressam Pablo Picasso'nun "**Femme a la montre**" isimli eseri açık artırmada 139,4 milyon dolara satılmıştır.

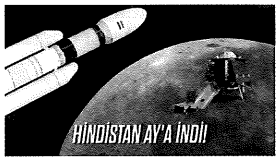
İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda piyano eğitimine devam eden **Can Saraç**, İtalya'da düzenlenen Piano Academy Eppan yarışmasında Michelangeli Ödülü'nün sahibi olmuştur.

UNESCO'nun kültürel çeşitlilik ideallerini destekleyen UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına, **Şanlıurfa** dahil olmuştur. Yaratıcı Şehirler Ağı; gastronomi, müzik, zanaat ve halk sanatları, medya sanatları, edebiyat, film, tasarım alanlarında kültürü ve yaratıcılığı entegre eden bir programdır.

Düzce'de, Konuralp bölgesinde bulunan antik kentin tiyatrosunda sürdürülen kazılarda, **Makedonya Kralı Büyük İskender'e ait olduğu belirlenen portre başı** bulundu. Söz konusu heykel başı Konuralp Müzesi'ne teslim edilmiştir.

Hindistan'ın Chandrayaan-3 adlı insansız uzay aracı Ay'ın güney kutbuna başarılı bir şekilde indi. **Hindistan** böylece Ay'ın güney kutbuna iniş yapan ilk ülke oldu.

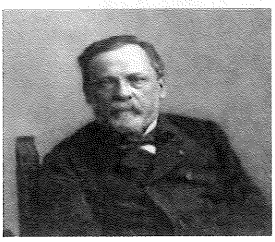
22 yaşındaki yüzücü **Aysu Türkoğlu**, Kuzey İrlanda ile İskoçya arasındaki Kuzey Kanalı'nı yüzerek geçen ilk Türk kadın ve en genç Türk sporcu oldu. Türkoğlu yüzüşüne Türkiye saati ile 07.44'te Kuzey İrlanda'nın Donaghadee kıyısından başladı ve tarihi yüzüş yaklaşık 12 saat sürdü.

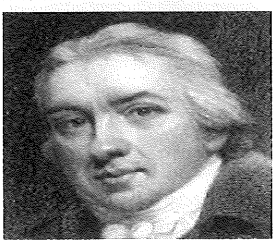
Dünya Serbest Dalış Kupası'nda mücadele eden milli sporcu **Şahika Ercümen**, 100 metrede Türkiye rekoru kırmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

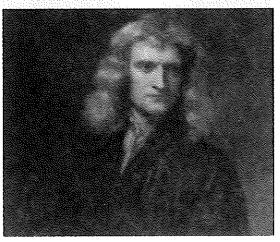
İCATLAR VE BULUŞLAR

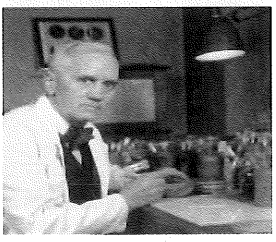
Louis Pasteur
Kuduz Aşısı

Edward Jenner
Çiçek Aşısı

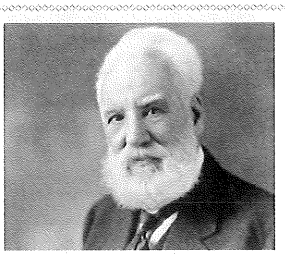
Isaac Newton
Yer Çekimi

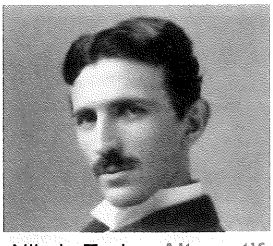
Alexander Fleming
Penisilin

Wilhelm Röntgen
Röntgen (X) Işınları

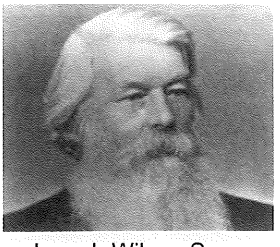
Alexander Graham Bell
Telefon

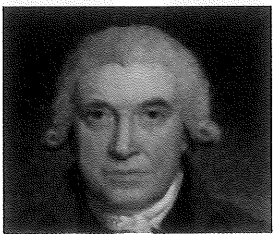
Nikola Tesla - **Alternatif Akım Jeneratörü**

Richard Trevithick
Ray Üzerinde Giden İlk Lokomotif

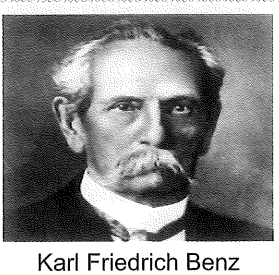
Joseph Wilson Swan
Elektrik Ampulü

James Watt
Buhar Makinesi

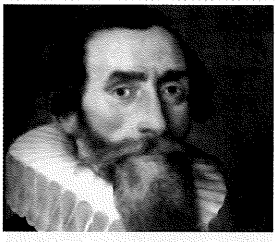

Samuel Morse
Mors Alfabesi

Karl Friedrich Benz
Otomobil

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

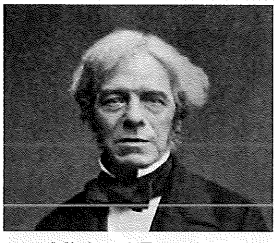
Jonhannes Kepler
Gezegensel hareket yasaları

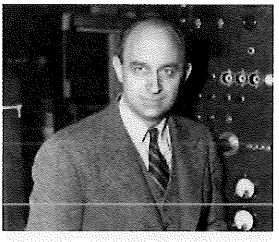
Kristof Kolomb
Amerika Kıtasını Keşfeden İtalyan Denizci

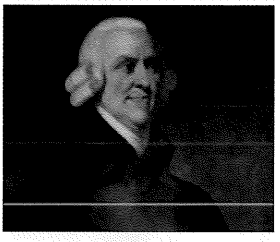
Nicolaus Copernicus
Güneş Merkezli (Heliosentrik) Evren Modeli Teorisi

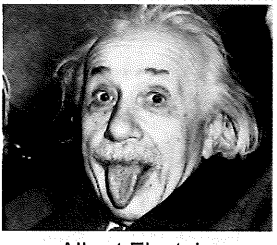
Michael Faraday
Klor Gazını Sıvılaştırmayı Başaran İlk Bilim İnsanı

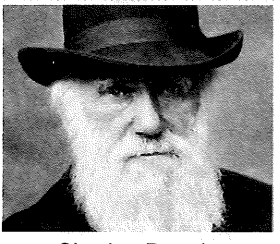
Enrico Fermi
Nötron Bombardıma Tekniği ve Uranyum Ötesi Elementlerin Keşfi

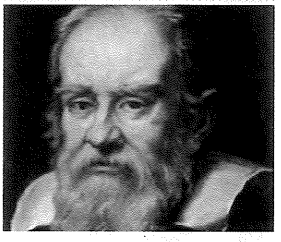
Adam Smith
"Ulusların Zenginliği" Eserinin Yazarı

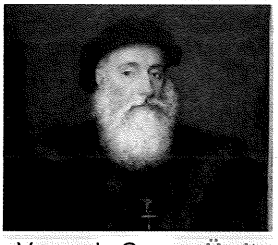
Albert Einstein
Görelilik Teorisi

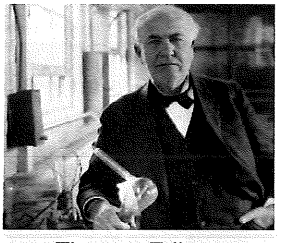
Charles Darwin
Evrim Teorisi

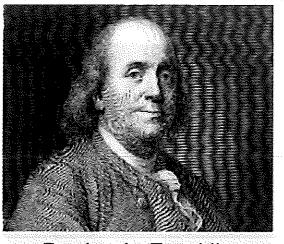
Galileo Galilei
İlk Astronomik Teleskop

Vasco da Gama - **Ümit Burnu'nu Dolaşarak Hindistan'a Ulaşan İlk Portekizli Denizci**

Thomas Edison
Akkor Ampul

Benjamin Franklin
Paratoneri (Yıldırımsavar)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

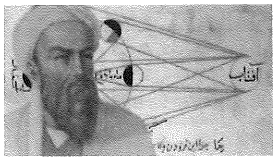
ÖNEMLİ İSLAM BİLİM İNSANLARI VE DÜŞÜNÜRLER

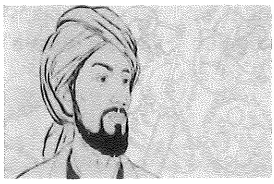
İslam Altın Çağı'nın önemli fizikçilerinden olan ve "**Modern optiğin babası**" olarak da anılan İslam düşünürü **İbn-i Heysem**'dir.

Kitâb-ı Bahriye, Osmanlı Kaptan-ı Deryası (amirali) **Piri Reis**'in hazırladığı Akdeniz kıyılarına ait ayrıntılı bir harita kılavuzdur.

Dünya'nın döndüğünü ilk bulan Ümit Burnu, Amerika ve Japonya'nın varlığından bahseden ilk bilim adamı **Birûni**'dir. Birûni Amerika kıtasının varlığını Kristof Colomb'un keşfinden 500 sene önce bildirmiştir.

Sibernetiğin ilk adımlarını attığı ve ilk robotu yapıp çalıştırdığı kabul edilen **Cezerî**'nin, ünlü sanatçı Leonardo da Vinci'ye ilham kaynağı olduğu düşünülür.

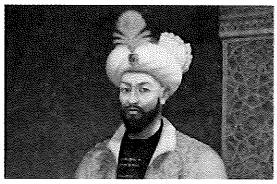

Mukaddime adlı eserin yazarı **İbn-i Haldun**'dur. "Coğrafya Kaderdir" sözü iklimlerin, coğrafi koşulların insanların karakteri, yaşam tarzı ve medeniyetlerin gelişimi üzerindeki etkisini vurgulayan meşhur sözüdür.

Mantık ilmine yapmış olduğu katkıları ve düzenlemeleri sayesinde **Fârâbî** Orta Çağ İslam aydınları arasında Muallim-i Sânî ya da Hace-i Sâni (İkinci Üstat / Magister secundus) olarak bilinir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Milletlerarası Astronomi Derneği tarafından Ay'ın yüzeyindeki bir bölgeye adı verilen bilim insanı **Uluğ Bey**'dir.

El Fergani'nin en bilinen eseri, "Kitab al-Zij" (Astronomi Kitabı) adlı çalışmasıdır.

Matematiğe yapmış olduğu katkılar nedeniyle matematiğin bir dalı olan cebrin kurucusu olarak bilinen bilim insanı **Harezmi**'dir.

Batılılarca modern Orta Çağ biliminin kurucusu ve tabiplerin önderi olarak bilinen **İbn-i Sina**, "Büyük Üstat" ismiyle de tanınır.

İmam-ı Gazzâlî Büyük Selçuklu İmparatorluğu döneminde yaşamış en ünlü İslam bilginlerinden biridir. Gazzâlî'nin çalışmaları büyük bir önem ve övgüyle karşılanmış ve "İslam'ın delili" anlamına gelen "Hüccetü'l-İslâm" ünvanını almıştır.

İbn Rüşd, Aristo felsefesini yeniden yorumlayarak Batı aydınlanmasına yön veren en önemli İslam filozofu, hukukçu ve hekimdir. Akıl ve dinin çatışmadığını savunan, 150'den fazla eser veren (başta Kitabü'l-Külyat-ı Tibb) ve Aristo şerhleriyle "Şârih" (yorumcu) unvanını alan öncü bir düşünürdür. Endülüs kökenli, Batı'da "Averroes" olarak tanınan islam filozofudur.

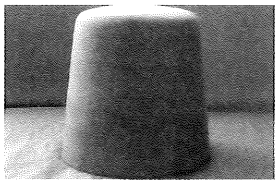
"Arapların Herodotu" olarak da tanınan **Mesûdî** dünya tarihini konu eden eseri Murûc ez-Zeheb ve Ma'âdin el-Cevâhir (Altın Bozkırlar ve Cevher Madenleri) ile tanınır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

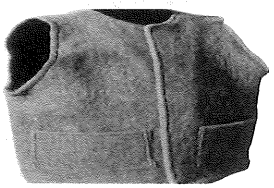
KIYAFETLER

Mevlevi dervişlerin giydikleri, sema törenlerinin ayrılmaz bir parçası olan ve üst tarafı dar, aşağısı geniş, kolsuz elbiseye **tennure** adı verilir.

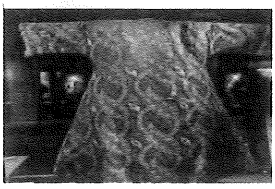
Mevlevi dervişlerinin giydikleri yüksek ve tepesi düz keçe külaha **sikke** adı verilir.

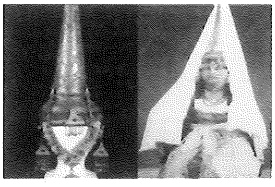
Dervişlerin giydikleri kaba ve değersiz elbiseye **abâ** adı verilir.

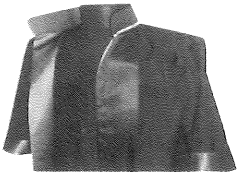
Genellikle pamuklu veya ipek kumaştan yapılmış, doğrudan başa veya fes, kavuk gibi bir başlığın üzerine sarılan kumaş baş örtüsüne **sarık** adı verilir.

Boyu diz kapağı, ayak bilekleri veya yere kadar uzanan, önden açık, dik yahut devrik yakalı, çeşitli renklerde kıymetli kumaştan yapılmış, mücevherlerle süslü veya nakışlı üst elbisesinin adına **kaftan** adı verilir.

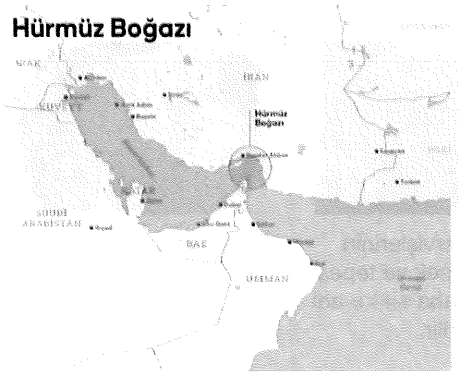

19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun Levant coğrafyasında yani günümüz Lübnan, Suriye, Filistin, İsrail, Ürdün, Türkiye coğrafyalarında kullanılmış koni şeklindeki kadın başörtüsüne **tantur** adı verilir.

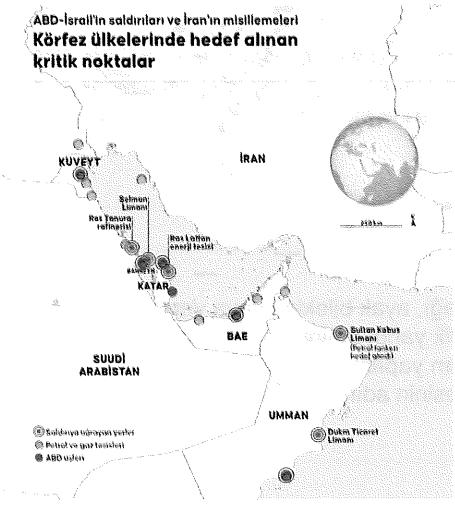
Arkası önünden biraz kısa, ayaklara kadar inen, kanatları birbiri üzerine kavuşturularak önü kapatılan, bol ve hafif bir elbise türüne **cübbe** adı verilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Hürmüz Boğazı: Umman Körfezi ile Basra Körfezi'ni birbirine bağlayan boğazdır. Boğaz, Avesta'da adı geçen iyilik tanrısı Hürmüz'ün adını almıştır.

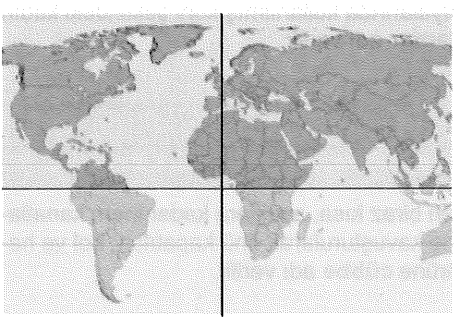
Boğazın kuzey kıyısında İran, güney kıyısında ise Umman toprakları bulunur. Genişliği 33 ila 95 kilometre kadardır. Qeshm, Hürmüz ve Hengam adalarını içerir ve özellikle Basra Körfezi'ndeki çeşitli limanlardan toplanan petrol, tankerler aracılığıyla bu su yolunu kullanarak dünyaya taşındığı için büyük stratejik ve ekonomik öneme sahiptir.

2026 İRAN SAVAŞI

28 Şubat 2026'da **Amerika Birleşik Devletleri** ve **İsrail**'in, **İran**'ın çeşitli şehirlerine yönelik geniş çaplı hava saldırılarıyla başlayan ve İran'ın bölgedeki ABD üsleri ile İsrail topraklarını balistik füzelerle hedef almasıyla hızla bölgesel bir askerî çatışmaya dönüşen savaştır.

İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri, 28 Şubat 2026'da İran'ın Tahran, İsfahan, Kum, Kerec ve Kirmanşah şehirlerine **Aslanın Kükreyişi** ve **Destansı Gazap Operasyonu** kod adlarıyla hava saldırıları düzenledi. İran Devrim Muhafızları Ordusu ise "**Gerçek Vaat 4 Operasyonu**" olarak adlandırdığı operasyonu başlatmıştır.

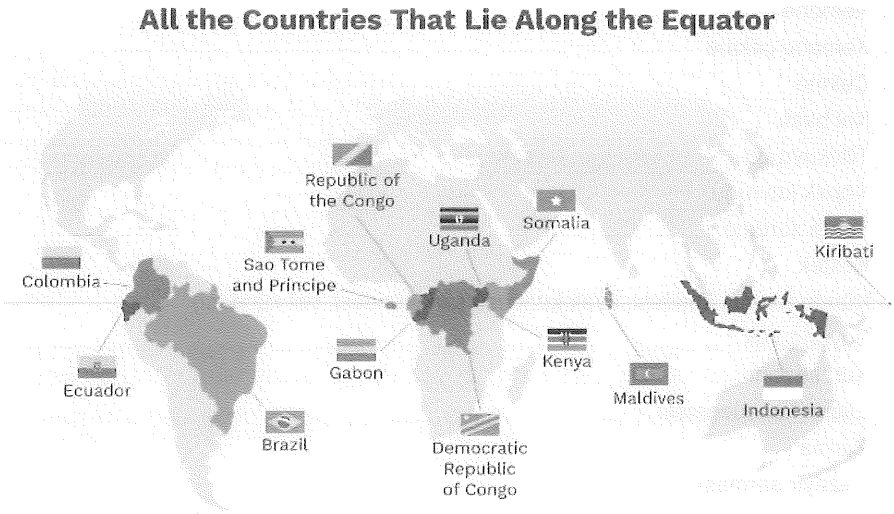

Kuzey, Güney, Doğu ve Batı olmak üzere dört yarım kürenin tamamında toprağı bulunan tek kıta **Afrika** kıtasıdır. Ekvator çizgisi ile Başlangıç Meridyeni'nin (Greenwich) kesişim noktasına yakın konumu sayesinde Afrika, hem kuzey-güney hem de doğu-batı ekseninde tüm yarım kürelere yayılmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÜZERİNDEN EKVATOR ÇİZGİSİ GEÇEN ÜLKELER

- Sao Tome ve Principe
- Gabon
- Kongo Cumhuriyeti
- Demokratik Kongo Cumhuriyeti
- Uganda
- Kenya
- Somali
- Maldivler
- Endonezya
- Kiribati
- Ekvador
- Kolombiya
- Brezilya

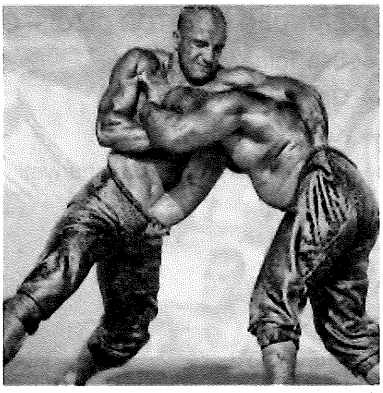

YAĞLI GÜREŞLE İLGİLİ BİLİNMESİ GEREKENLER

- Yağlı güreş, müsabakaları "**Er Meydanı**" denilen alanlarda yapılır.
- **Zembil**, sadece kispet taşımak için kamıştan ve özel bir tezgâhta el ile yapılan çanta biçimli geleneksel bir el sanatı ürünüdür.
- **Kıspet**, bel kısmı dört parmak genişliğinde ve kalın olan bir alt giysisidir.
- Kırkpınar'ın davet simgesi **Kırmızı Dipli Mum**'dur
- Güreşten iyi anlayan, oyunların sonuçlarını önceden tahmin edebilen, pehlivanların özelliklerini, yaptıkları oyunları, daha önce aldıkları başarıları bilen ve dua okuma kabiliyetine sahip görgülü kimseye **cazgır** denir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

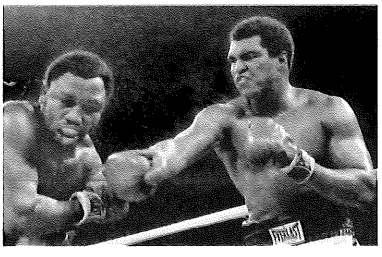
YAĞLI GÜREŞ OYUNLARI

Yağlı Güreşlerdeki oyunlar; ayakta yapılan oyunlar ve yerde yapılan oyunlar olarak maksatlarına göre,

- Elense
- İç ve dış tırpan
- Kazkanadı
- Ayakta güreşi bağlama
- Budama
- Paça
- Kazık
- Kepçe
- Ters kepçe
- Kılıç atma
- Payanda
- Kemane
- Kemane çekme
- Çekme
- Kol bastı
- Tilkikuyruğu
- Köpek kuyruğu
- Yerde sürüme
- Köstek
- Künde (oturak kündesi, ayak kündesi, şark kündesi, bel kündesi)
- Boyunduruk
- Kurt kapanı
- Ellerin kenetlenmesi
- Sarma
- Cezayir sarması

PROFESYONEL BOKSTA SIKLETLER

- Sinek
- Horoz
- Tüy
- Hafif
- Welter
- Orta
- Hafif Ağır
- Yarı Ağır
- Ağır Sıklet olarak sıralanır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

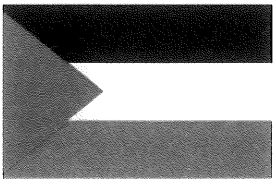
Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi, anayasal monarşidir. Birleşik Krallık **İngiltere, İskoçya, Galler** ve **Kuzey İrlanda** olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir.

Darülaceze, Sultan **II. Abdülhamid Han** tarafından 1895 yılında İstanbul'da kurulan, din, dil, ırk farkı gözetmeksizin bakıma muhtaç yaşlı, engelli ve kimsesiz çocuklara hizmet veren tarihi bir şefkat yuvasıdır.

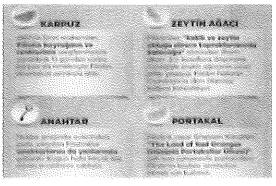

Yaşar Erkan'ın soyadını, 1936 Berlin Olimpiyatları'nda kazandığı altın madalyanın ardından Mustafa Kemal Atatürk vermiştir. Sporcunun o zamanki soyadı olan ve çaresiz anlamına gelen "Naçar" yerine, bir topluluğun ileri gelenleri anlamına gelen "Erkan" soyadı Atatürk tarafından bizzat uygun görülmüştür.

FİLİSTİN BAYRAĞININ ANLAMI

Siyah şerit, Filistin halkının geçmiş acılarını ve mücadelesini simgelerken, **beyaz şerit** barış ve umudu temsil eder. **Yeşil şerit** ise Filistin'in verimli topraklarını ve doğasını sembolize eder. Bayrağın sol köşesindeki **kırmızı üçgen**, Filistin halkının kararlılığını ve bağımsızlık arzusunu ifade eder.

FİLİSTİN DİRENİŞİNİN SEMBOLLERİ

- Karpuz
- Zeytin ağacı
- Anahtar
- Portakal

İRAN BAYRAĞININ ANLAMI

İran bayrağı, 1980'de kabul edilen **yeşil** (İslam/bereket), **beyaz** (barış/dürüstlük) ve **kırmızı** (şehadet/cesaret) renkli üç yatay şeritten oluşur. Ortasında "Allah" lafzını simgeleyen kırmızı bir amblem ve şeritlerin birleşim yerlerinde toplam 22 kez "Allahu Ekber" yazar. Modern İran İslam Cumhuriyeti'nin resmi bayrağıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Amerikan Basketbol Ligi'nde (NBA) oynayan ilk Türk basketbolcu **Mirsad Türkcan**'dır.

Hindistan'ın 31 kilometre güneyinde, Hint Okyanusu'ndaki ada ülkesi Sri Lanka, haritadaki şeklinin gözyaşına benzemesi nedeniyle halk arasında "**Hindistan'ın gözyaşı**" olarak anılıyor.

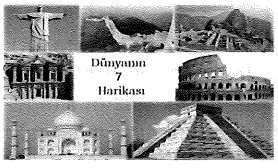
Türk edebiyatının önemli isimlerinden olan ve "Kudüs Şairi" **Nuri Pakdil** tedavi gördüğü hastanede 2019 yılında vefat etmiştir.

Ülke nüfusunun uzun süren savaşlarda azalması ve Lozan Antlaşması sonucunda uygulamaya konulan mübadele ile ülke nüfusunun yeniden tespiti ihtiyacının ortaya çıkmasıyla Cumhuriyet Dönemi'nin ilk nüfus sayımı **1927 yılında** yapılmıştır. 1928 yılında ise 1312 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu yürürlüğe konulmuştur.

1930'da düzenlenen FIFA Dünya Kupası turnuvalarının hepsine katılmış olan tek ülke **Brezilya**'dır. Dünya Kupası'nı 5 kez kazanan Brezilya, 21'de 21 yaparken, 4 kez kupayı kazanan Almanya, 1930 ile 1950'de katılmayarak, 21'de 19 yaptı ve listede ikinci sırada yer aldı. Dünya Kupası'nın diğer güçlü takımlarından, İtalya 18 kez, Arjantin 17 kez, İngiltere, İspanya ve Fransa 15'er kez, Belçika ile Urugay 13'er kez ve Hollanda ise 10 kez katılım sağladı. 2002 yılından bu yana Dünya Kupası'na katılamayan Türkiye ise bugüne kadar toplamda 3 kez katılma hakkı (1950 – 1954 – 2002) kazanmıştı ancak 1954 yılında ekonomik nedenlerden dolayı katılım sağlayamadı.

Dünya'nın 7 harikası;

- Machu Picchu Antik Kenti / **Peru**
- Çin Seddi / **Çin Halk Cumhuriyeti**
- Christo Redentor (Kurtarıcı İsa) / **Brezilya**
- Chichen Itza / **Meksika**
- Tac Mahal Anıt Mezarı / **Hindistan**
- Kolezyum / **İtalya**
- Petra / **Ürdün**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Manisa'nın Spil Dağı'nda bulunan "ağlayan kaya" anlamına gelen mitolojik kayanın adı **Niobe**'dir.

Düşünen Adam heykeli, Fransız heykeltıraş **Auguste Rodin** tarafından 1904 yılında yapılan tunç heykeldir.

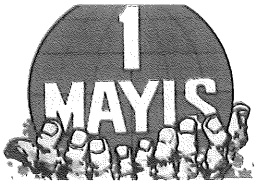
Şekli üzüme tadı salatalığa ve kabuğu da karpuza benzeyen ve Meksika Karpuzu olarak bilinen meyvenin ismi **Cucamelon**'dur.

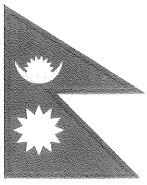
Fransız devriminin 100. yıldönümünde düzenlenen dünya fuarı için tasarlanan ve 1889'da yapımı tamamlanan yapının adı **Eyfel Kulesi**'dir.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yalnızca bir gün başbakanlık yaparak en kısa süre bu koltukta oturan devlet adamı unvanına sahip olan kişi **Ahmet Fikri Tüzer**'dir.

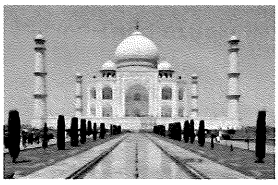

1 Mayıs Türkiye'de ilk kez 1923 yılında resmi olarak kutlanmıştır. Nisan 2008'de ise, "Emek ve Dayanışma Günü" olarak kutlanması kabul edilmiştir. 22 Nisan 2009 tarihinde ise, TBMM'de kabul edilen yasa ile **resmi tatil** ilan edilmiştir.

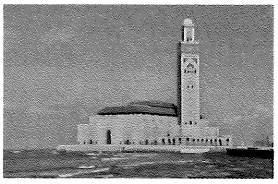

Dörtgen formatında olmayan tek ulusal bayrak **Nepal bayrağıdır.** Kırmızı, savaştaki zaferlerini; mavi barışı simgeler. Nepal bayrağında hem güneş, hem de ay vardır. Güneş sarayı, ay ise 1951 yılına kadar ülkeyi yöneten Rana ailesini temsil eder.

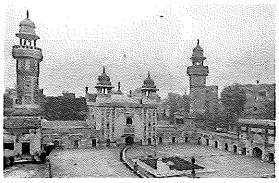
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

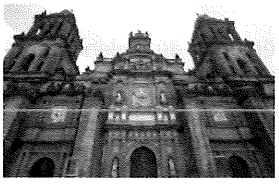
17.yy'da İmparator Şah Cihan tarafından hayatının aşkı Mümtaz Mahal onuruna inşa ettirilmiş olan **Tac Mahal** Hindistan'ın sembolüdür.

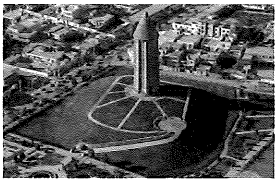
Kazablanka'nın en önemli yapısı olan **II. Hasan Camii**, Mekke'den sonra dünyanın en büyük camiidir.

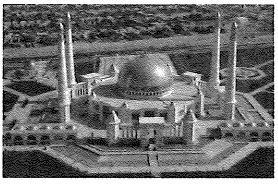
17. yüzyılda Babürler döneminde inşa edilen **"Vezir Han Camisi"** **Pakistan'da** yer almaktadır.

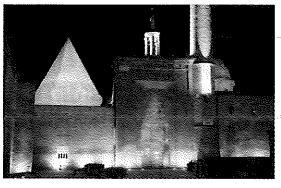
Amerika kıtasındaki en büyük ve en eski katedral **Metropolitana Katedralidir.** Yapımına 1573 yılında başlanmış ve tümüyle bitimi 240 yıl sürmüştür.

Dünyanın en yüksek tuğla yapısı kabul edilen ve 2012 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan **"Kabus Kümbeti"** **İran**'da bulunmaktadır.

Türkmenistan'ın bağımsızlığının ilan edildiği 1991 yılına atfen, dört minaresi de 91 metre yüksekliğinde inşa edilen **"Türkmenbaşı Ruhi Camii"** **Türkmenistan**'da bulunmaktadır.

I. Alaeddin Keykubad'ın eşi, II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in annesi Mahperi Hunad Hatun tarafından 1238'de yaptırılan **"Hunat Hatun Külliyesi"** **Kayseri**'de bulunmaktadır.

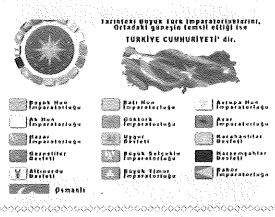
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Normlar hiyerarşisi Avusturyalı ünlü hukukçu **Hans Kelsen** tarafından düzenlenmiştir.

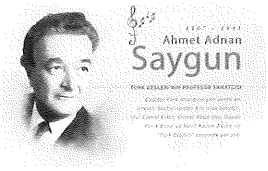
Locke'un yasama ve yürütme güçlerinin birbirinden ayrılığı olarak açıkladığı kuvvetler ayrılığı ilkesi; **Montesquieu** tarafından yasama, yürütme ve yargı güçlerinin ayrılığı olarak geliştirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı forsundaki 16 yıldız, tarihteki 16 büyük Türk imparatorluğunu, ortadaki güneş ise Türkiye Cumhuriyeti'ni simgeler.

Türkiye'nin ilk kadın atleti olan **Mübeccel Argun**, İsveç'te jimnastik kursları alarak Türkiye'de aletli jimnastik yapan ilk kadın olmuş ve okullarda, halk evlerinde jimnastik öğretmenliği yapmıştır.

Devlet sanatçısı unvanını alan ilk sanatçımız **Adnan Saygun**'dur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

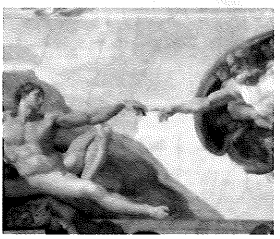
ÖNEMLİ RESSAMLAR VE EN BİLİNEN TABLOLARI

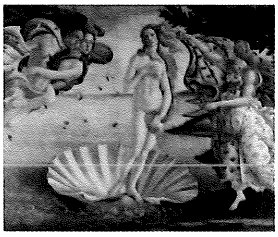
Raffaello Sanzio
Atina Okulu

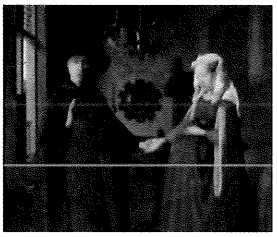
Leonardo da Vinci
Son Akşam Yemeği

Michelangelo
Adem'in Yaratılışı

Sandro Botticelli
Venüs'ün Doğuşu

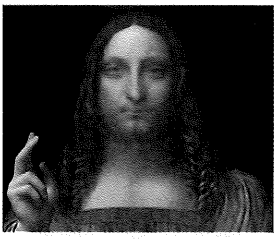
Jan Van Eyck
Arnolfini'nin Evlenmesi

Leonardo da Vinci
Mona Lisa

Leonardo da Vinci
Kakımlı Kadın

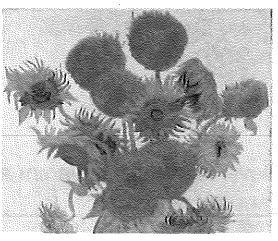
Leonardo da Vinci
Salvator Mundi

Johannes Vermeer
İnci Küpeli Kız

Vincent Van Gogh
Yıldızlı Gece

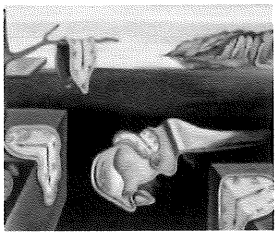

Vincent Van Gogh
Ayçiçekleri

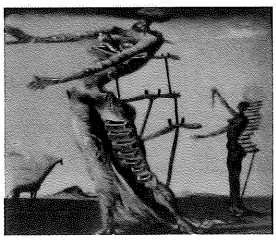

Vincent Van Gogh
Arles'daki Yatak Odası

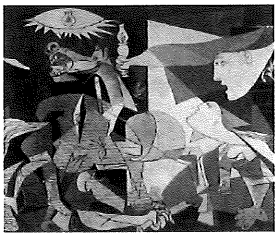
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

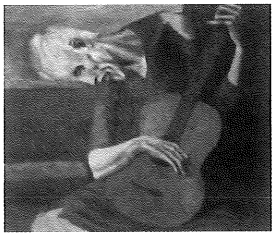
Salvador Dali
Belleğin Azmi

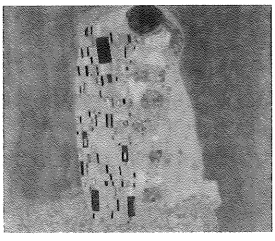
Salvador Dali
Yanan Zürafa

Pablo Picasso
Guernica

Pablo Picasso
Yaşlı Gitarist

Gustav Klimt
Öpücük

Frida Kahlo
İki Frida

Edvard Munch
Çığlık (The Scream)

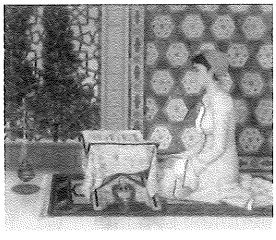
Johannes Vermeer
Sütçü Kız

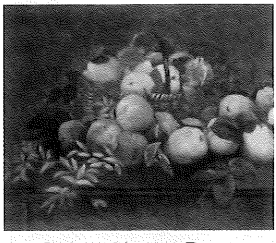
Johannes Vermeer
Gitar Çalan Kız

Osman Hamdi Bey
Kaplumbağa Terbiyecisi

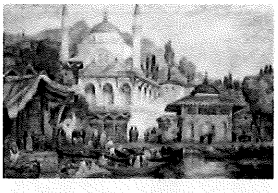

Osman Hamdi Bey
Kuran Okuyan Kız

Şeker Ahmet Paşa
Narlar ve Ayvalar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

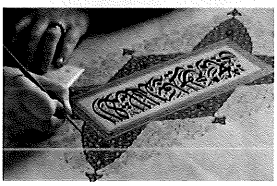
İbrahim Çallı
Üsküdar

Nuri İyem
Üç Güzeller

Hat Sanatı: Arap harfleri kullanılarak meydana çıkarılan ve görsel olarak güzel yazı yazma sanatıdır.

Tezhip Sanatı: Ferman, berat ve Kur'an ayetleri gibi değerli evrak ve levhaların yüksek manevi değerini ifade etmek amacıyla gelişen bir sanat dalıdır.

Minyatür Sanatı: Çok ince işlenmiş, küçük boyutlu, kendine has boyama tekniği ve anlatım dili olan geleneksel bir resim sanatıdır.

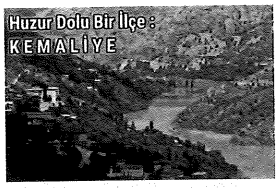

Gravür Sanatı: Kazıma resim sanatı demektir. Gravürde genellikle sözlü ve yazılı grafik ile hikayeler betimlenir. Muşamba, metal ve ağaç gibi çeşitli materyaller üzerine kazınarak veya taş üzerine yağlı kalem ile işlenerek elde edilen resim yada yazıya gravür denilmektedir.

Telkari Sanatı: Gümüşün elde özel teknikler kullanılarak işlenmesi sanatıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Türkiye'nin son sakin şehri **Erzincan'ın Kemaliye** ilçesi olmuştur.

En küçük ve ilk milli parkımız **Yozgat Çamlığıdır.**

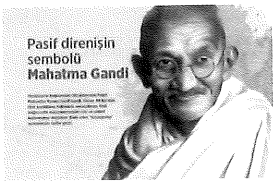

Türkiye'nin en büyük kapalı havzası **Tuz Gölüdür.**

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Nobel Barış ödülü sahibi, ayrımcılık karşıtı aktivisti ve ilk siyahi Cumhurbaşkanı **Nelson Mandela**'dır.

1990'da hapisten çıktığında, Cape Town Belediye Binası'ndan kalabalığa şöyle seslendi: **Hepinize barış, demokrasi ve herkes için özgürlük adına selam veriyorum. Burada bir peygamber olarak değil, siz halkın mütevazı bir hizmetkarı olarak bulunuyorum.**

Mahatma Gandi, Hindistan'da alınan Britanya tuz vergisine karşı 1930'da yaptığı 400 kilometrelik **Tuz Yürüyüşü** ile ülkesinin Britanya'ya karşı başkaldırmasına öncülük etmiştir.

Sri Lanka'da bulunan ve insan eliyle dikilmiş bilinen en eski ağaç "**Sri Maha Bodhiya**" Guinness Dünya Rekorlar Kitabına girmiştir.

Genetik biliminin kurucusu ve kalıtım biliminin öncüsü bitkiler üzerinde yapmış olduğu çalışmalar sonucunda bir türün özelliklerinin kalıtım yolu ile sonraki kuşaklara aktarıldığını bularak tarihe adını yazdıran Avusturyalı botanik bilgini **Johann Gregor Mendel**'dir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

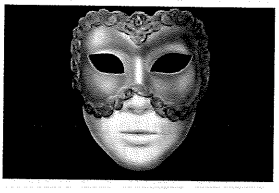
Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü **Atatürk Baraj Gölüdür.**

Türkiye'nin en büyük doğal tatlı su gölü **Beyşehir Gölüdür.**

Sınır oluşturan tek gölümüz **Aktaş (Hozapin) Gölüdür.**

Çekimleri 46 hafta süren ve "**En uzun kesintisiz film çekimi**" unvanıyla Guinness Dünya Rekorlarına giren film **Gözleri Tamamen Kapalı** filmidir.

Dünya'nın tek traverten set gölü **Otlukbeli Gölüdür.**

Resmî bayramlar;

- Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
- Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
- Zafer Bayramı

Dini bayramlar;

- Ramazan Bayramı
- Kurban Bayramı

Genel tatil günleri;

- Yılbaşı
- Emek ve Dayanışma Günü
- Demokrasi ve Millî Birlik Günü

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Halil Kut Paşa Kutü'l-Amare Zaferi'nde "Kutü'l-Amare Kahramanı" unvanı almıştır.

Kutü'l-Amare'de esir alınan İngiliz Generali Townshend'dır.

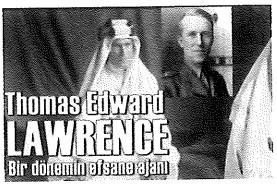
Osmanlı Devleti'nin son zaferi Kutü'l-Amare Zaferi'dir.

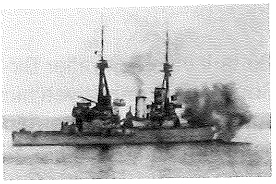
Gökkuşağı 7 renkten oluşur. Sırasıyla gökkuşağı renkleri; Mor, Lacivert, Mavi, Yeşil, Sarı, Turuncu ve Kırmızıdır.

Türk Hava Yolları'nın 23 Nisan'ın 100. yılında özel olarak gerçekleştirdiği seferi TK1920 adını almıştır.

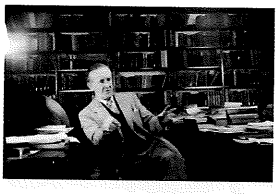

I. Dünya Savaşı sırasında Orta Doğu'da Arapları Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtarak Araplar üzerinde büyük etki sahibi olan ünlü İngiliz casusu Lawrence'dir.

I. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale cephesinde Rumeli Mecidiye Tabyası görev yaptığı sırada, top mermilerini sırtlayarak kundağına yerleştirmeyi başaran Seyit Onbaşı, Birleşik Krallık'a ait Ocean Zırhlısı'nı dümenden vurarak kontrolden çıkmasına ve bir mayına çarpıp batmasına sebep olmuştur.

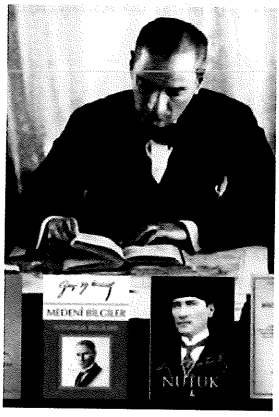
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Fantastik edebiyatın en sevilen eserleri Hobbit, Yüzüklerin Efendisi ve Silmarillion adındaki romanların yazarı **John Ronald Reuel Tolkien**'dir.

Dünya üzerinde iki ayrı Nobel Ödülü'nün sahibi olan ilk kişi ve Nobel kazanan ilk kadın mucit olan **MARİE CURİE**, tıp alanında birçok hastalığın tedavisinde radyasyonun kullanımını savunarak tarihe damga vurmuştur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN YAZDIĞI KİTAPLAR

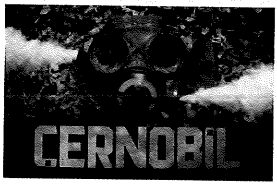
- Tabiye Meselesinin Halli ve Emirlerinin Sureti Tahririne Dair Nesayih
- Takımın Muharebe Talimi (1908)
- Cumalı Ordugahı - Süvari: Bölük, Alay, Liva Talim ve Manevraları (1909)
- Tabiye ve Tatbikat Seyahati (1911)
- Bölüğün Muharebe Talimi (1912)
- Zabit ve Kumandan ile Hasbihal (1918)
- Nutuk (1927)
- Vatandaş için Medeni Bilgiler (1930)
- Geometri (1937)

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Kula-Salihli UNESCO Global Geoparks

UNESCO Küresel Jeopark Ağında 2021 yılı itibariyle 44 ülkeden 161 Jeopark bulunmaktadır.

Türkiye'nin ilk ve tek UNESCO Jeoparkı Manisa'da bulunan **Kula-Salihli UNESCO Küresel Jeoparkıdır.**

Çernobil Faciası, 26 Nisan 1986 tarihinde Sovyetler Birliği'ne bağlı Ukrayna Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin Pripyat şehri yakınlarındaki Çernobil Nükleer Santrali'nin 4 numaralı reaktöründe gerçekleşen nükleer kazadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

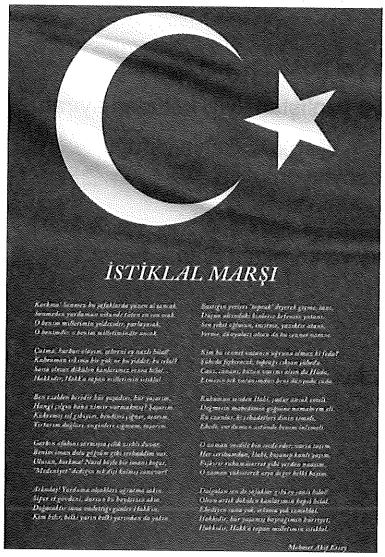
BAZI SÖZLERİN ANLAMLARI (ÖSYM SON YILLARDA SORUYOR)

- **Akıl Hocası:** Birine yol gösterip akıl öğreten
- **Aklı Selim:** Doğruyu yanlıştan, iyiyi kötüden ayıran
- **Kerameti Kendinden Menkul:** Sahip olduğu nitelikleri abartarak söyleyen
- **Kâmil:** Bilgi, görgü ve hoşgörüsü bulunan
- **Nevi Şahsına Münhasır:** Kendine özgü davranış ve karakteri olan
- **Galatımeşhur:** Yaygın yanlış
- **Tevekkeli:** Boş yere değil
- **Münhasır:** Bir kimse ya da bir şey için ayrılmış olan
- **Cihanşümul:** Evrensel
- **Ehvenişer:** Hepsi aynı derecede kötü veya iyi
- **Lalettayin:** Gelişigüzel, sıradan
- **Canhıraş:** Tüyler ürpertecek kadar korkunç
- **Müşkülpesent:** Çok dikkat ve özenle davranan veya böyle davranılmasını isteyen kimse
- **Hercai:** Hiçbir şeyde kararlı olmayan
- **Deryadil:** Her şeyi hoş karşılayan
- **Ferzane:** Bir ilimde ya da sanat dalında ustalaşmış olan
- **Hüda-yi Nabit:** Bir eğitim kurumuna gitmeden, kendi kendisini yetiştiren kimse
- **Payidar:** Sonsuza kadar yaşayacak olan
- **Muaşaka:** İki insanın birbirini karşılıklı sevmesi

TÜRKİYE'DEKİ GÖZLEMEVLERİ

- Ankara Üniversitesi Kraiken Rasathanesi
- İstanbul Üniversitesi Gözlemevi Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Ege Üniversitesi Gözlemevi
- Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Gözlemevi ve Deprem Araştırma Enstitüsü
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ulupınar Gözlemevi
- Atatürk Üniversitesi Astrofizik Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Gözlemevi
- Çukurova Üniversitesi, Uzay Bilimleri ve Güneş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Erciyes Üniversitesi, Astronomi ve Uzay Bilimleri Gözlemevi Uygulama ve Araştırma Merkezi
- Erzurum Doğu Anadolu Gözlemevi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

İSTİKLAL MARŞI İLE İLGİLİ BİLMENİZ GEREKENLER

- İstiklal Marşı'nın yazarı: **AKİF ERSOY**
- İstiklal Marşı'nın milli marş olarak yazılması için öneriyi sunan: **İSMET PAŞA**
- Marş için yarışmayı düzenleyen kurum: **MAARİF VEKÂLETİ**
- Marş için düzenlenen yarışmaya katılan komutan: **KAZIM KARABEKİR**
- İstiklal Marşı'nın ithaf edildiği kitle: **KAHRAMAN TÜRK ORDUSU**
- İstiklal Marşı'nın yazıldığı yer: **TACEDDİN DERGÂHI**
- İstiklal Marşı'nı ilk besteleyen kişi: **ALİ RIFAT ÇAĞATAY**
- İstiklal Marşı'nı son besteleyen kişi: **OSMAN ZEKİ ÜNGÖR**
- İstiklal Marşı'nı ilk kez kim mecliste okuyan: **HAMDULLAH SUPHİ TANRIÖVER**
- İstiklal Marşı'nın meclis dışında okunduğu ilk yer: **II. İNÖNÜ SAVAŞI**
- İstiklal Marşı'nın ilk yayımlandığı gazeteler: 17 Şubat 1921 tarihinde Ankara'da **HÂKİMİYETİ MİLLİYE**, 21 Şubat 1921'de Kastamonu'da **AÇIKSÖZ GAZETESİ**
- İstiklal Marşı'nın ilk yayımlandığı dergi: **SEBİLÜR REŞAT DERGİSİ**
- İstiklal Marşı'nın kabul edildiği tarih: **12 MART 1921**
- İstiklal Marşı'nın yer aldığı anayasa: **1982 ANAYASASI**
- İstiklal Marşı'nın ödülünün bağışlandığı kurum: **DARÜL MASAİ**

ÖNE ÇIKAN MİLLİ KADIN SERBEST DALGIÇLAR

Şahika Ercümen: Değişken ağırlık paletsiz disiplininde 107 metre ile dünya rekorunu geliştirmiş ve 100 metre sabit ağırlık dalışıyla Türkiye tarihinde ilklere imza atmış milli sporcudur.

Yasemin Dalkılıç: 1990'ların sonunda ve 2000'lerin başında kırdığı 8 dünya rekoru ile Türkiye'nin serbest dalışta dünyada tanınmasını sağlayan öncü dalgıçtır.

Fatma Uruk: Meksika'da gerçekleştirilen yarışmalarda rekorlar kıran milli sporcumuzdur.

Derya Can: Özellikle paletli/paletsiz değişken ağırlık disiplinlerinde dünya rekorları bulunan milli dalgıçtır.

Birgül Erken: Uluslararası arenada Türkiye'yi temsil eden ve Vikipedi verilerine göre milli sporcularımız arasında yer alan isimlerden biridir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÖNE ÇIKAN TÜRK MİLLİ CİMNASTİKÇİLER

İbrahim Çolak: 2019 Dünya Artistik Cimnastik Şampiyonası'nda halka aletinde altın madalya kazanarak cimnastikte dünya şampiyonluğuna ulaşan ilk Türk sporcudur.

Adem Asil: Artistik Cimnastik Avrupa Şampiyonası'nda genel tasnif ve halka aletinde şampiyonluklar yaşayan, dünya ikinciliği bulunan önemli bir isimdir.

Ayşe Begüm Onbaşı: Aerobik cimnastik alanında dünya şampiyonluğu bulunan "Manisa'nın Altın Kızı" lakaplı sporcudur.

Ferhat Arıcan: Olimpiyat madalyalı (Tokyo 2020) Türk artistik cimnastikçidir.

Göksu Üçtaş Şanlı: Türkiye'yi olimpiyatlarda (2012 Londra) temsil eden ilk kadın artistik jimnastikçidir.

Nazlı Savranbaşı: Tokyo 2020 Olimpiyatları'na katılan genç artistik jimnastikçidir.

2025-2026 ÖNEMLİ YILLAR

- **2025 İslam Dünyası Başkenti:** Özbekistan/**Semerkant**
- **2026 İslam Dünyası Başkenti:** Tataristan/**Kazan**
- **2025 Avrupa Spor Başkenti:** Monaco/**Ville**
- **2026 Avrupa Spor Başkenti:** Azerbaycan/**Bakü**
- **2025 Avrupa Yeşil Başkenti:** Litvanya/**Vilnius**
- **2026 Avrupa Yeşil Başkenti:** Portekiz/**Guimarães**
- **2025 Avrupa Spor Şehri:** Türkiye/**Altınordu**
- **2026 Avrupa Spor Şehri:** İtalya/**Taranto**
- **2025 Avrupa Gençlik Başkenti:** Ukrayna/**Lviv**
- **2026 Avrupa Gençlik Başkenti:** Norveç/**Tromsø**
- **2025 Dünya Kitap Başkenti:** Brezilya/**Rio de Janeiro**
- **2026 Dünya Kitap Başkenti:** Fas/**Rabat**
- **2025 TÜRKSOY Türk Dünyası Kültür Başkenti:** Kazakistan/**Aktau**
- **2026 TÜRKSOY Türk Dünyası Kültür Başkenti:** Özbekistan/**Andican**
- **2025 Kış Olimpiyatları:** İtalya/**Torino**
- **2026 Kış Olimpiyatları:** İtalya/**Milano**
- **2025 UNESCO:** Uluslararası Kuantum Bilim ve Teknoloji Yılı
- **2026 UNESCO:** Şeyh Edebali Anma Yılı (Vefatın 700. yılı)
- **2025 Birleşmiş Milletler:** Uluslararası Kooperatifler Yılı
- **2026 Birleşmiş Milletler:** Uluslararası Mera ve Çobanlar Yılı
- **2025 TÜRKSOY:** Münir Nurettin Selçuk (125. doğum yılı)
- **2025 TÜRKSOY:** Bahtiyar Vahapzade (100. doğum yılı)
- **2025 TÜRKSOY:** Nurgisa Tilendiyev (100. doğum yılı)
- **2026 TÜRKSOY:** Ziya Gökalp Anma Yılı (150. doğum yılı)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

AVRUPA BİRLİĞİ DÖNEM BAŞKANLIKLARI LİSTESİ

- **2024** – Belçika ve Macaristan
- **2025** – Polonya ve Danimarka
- **2026** – Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve İrlanda
- **2027** – Litvanya ve Yunanistan
- **2028** – İtalya ve Letonya
- **2029** – Lüksemburg ve Hollanda
- **2030** – Slovakya ve Malta

20 YIL İÇİNDE SUİKASTE UĞRAYAN DEVLET BAŞKANLARI

- **İndira Gandhi**, Hindistan başbakanı (1984)
- **Haruo Remeliik**, Palau devlet başkanı (1985)
- **Olof Palme**, İsveç başbakanı (1986)
- **Raşit Kerami**, Lübnan başbakanı (1987)
- **Thomas Sankara**, Burkina Faso devlet başkanı (1987)
- **Ziya ül Hak**, Pakistan cumhurbaşkanı (1988)
- **René Moawad**, Lübnan cumhurbaşkanı (1989)
- **Ahmed Abdallah**, Komorlar devlet başkanı (1989)
- **Samuel Doe**, Liberya devlet başbakanı (1990)
- **Muhammed Budiaf**, Cezayir cumhurbaşkanı (1992)
- **Ranasinghe Premadasa**, Sri Lanka devlet başkanı (1993)
- **Melchior Ndadaye**, Burundi devlet başkanı (1993)
- **Agathe Uwilingiyimana**, Ruanda başbakanı (1994)
- **Juvenal Habyarimana**, Ruanda devlet başkanı (1994)
- **Cyprien Ntaryamira**, Burundi devlet başkanı (1994)
- **İzak Rabin**, İsrail başbakanı (1995)
- **Ibrahim Baré Maïnassara**, Nijer devlet başkanı (1999)
- **Vazgen Sarkisyan**, Ermenistan başbakanı (1999)
- **Laurent-Désiré Kabila**, Kongo Demokratik Cumhuriyeti devlet başkanı (2001)
- **Birendra**, Nepal kralı (2001)
- **Zoran Cinciç**, Sırbistan başbakanı (2003)
- **Refik el-Hariri**, Lübnan başbakanı (2004)
- **Ahmet Kadirov**, Çeçenistan devlet başkanı (2004)
- **João Bernardo Vieira**, Gine-Bissau devlet başkanı (2009)
- **Shinzō Abe**, Eski Japonya Başbakanı (2022)

Türkiye'de Kurtuluş Savaşı'ndaki üstün başarıları nedeniyle İstiklal Madalyası ile ödüllendirilen şehirler Kahramanmaraş (1925), Gaziantep (2008), Şanlıurfa (2016), Samsun (2025) ve Trabzon (2025)'dur. Ayrıca Kastamonu'nun İnebolu ilçesi, 1924 yılında beyaz şeritli İstiklal Madalyası alan ilk yerleşim yeridir.

NÜFUS SAYIMLARI

- Osmanlı'da başarılı ilk nüfus sayımı 1831 yılında II. Mahmut tarafından yapılmıştır.
- Cumhuriyet'in ilanından sonra ilk kez 28 Ekim 1927 tarihinde nüfus sayımı olmuştur.
- Türkiye'de **sokağa çıkma yasağının uygulandığı son nüfus sayımı** 2000 yılında yapılmıştır.
- İlk kez **sokağa çıkma yasağı olmaksızın adrese dayalı nüfus sayımı** 2007 yılında yapılmıştır.

1989'DAN SONRA İL OLAN İLÇELER

- 1989'da Aksaray, Bayburt, Karaman ve Kırıkkale
- 1990'da Batman ve Şırnak
- 1991'de Bartın
- 1992'de Ardahan ve Iğdır
- 1995'te Yalova, Karabük ve Kilis
- 1996'da Osmaniye
- 1999'da Düzce il olmuştur.

İSTİKLÂL YOLU: İnebolu'dan başlayan bu tarihi yol güzergâhı Küre, Seydiler, Kastamonu, Ilgaz, Çankırı, Kalecik ve Çubuk'tan Ankara'ya kadar uzanıyor.

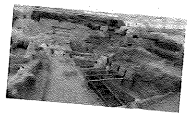
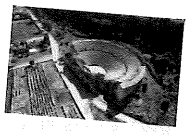
KURTULUŞ YOLU: Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Milli Mücadeleyi başlatmak için Bandırma Vapuru ile Samsun'a gelişinin ardından, Havza'ya oradan da Amasya'ya giderken kullandığı 98 kilometrelik yoldur.

ÜLKELERİN ULUSAL SEMBOLÜ OLAN HAYVANLAR

- ABD - Beyaz Başlı Kartal
- Fransa - Horoz
- İngiltere - Aslan
- Rusya - Bozayı
- Kanada - Kunduz
- İspanya - Boğa
- Endonezya - Komodo Ejderi
- Avustralya - Kanguru
- Azerbaycan - Karabağ Atı
- Türkiye - Bozkurt

TÜRKİYE'NİN ÖNEMLİ ANTİK KENTLERİ

- Efes Antik Kenti - İZMİR
- Assos Antik Kenti - ÇANAKKALE
- Troya Antik Kenti - ÇANAKKALE
- Perge Antik Kenti - ANTALYA
- Sart Antik Kent - MANİSA
- Aigai Antik Kenti - MANİSA
- Anavarza Antik Kent - ADANA
- Ani Antik Kenti - KARS
- Zeugma Antik Kenti - GAZİANTEP
- Dara Antik Kent - MARDİN
- Çatalhöyük Antik Kenti - KONYA
- Termessos Antik Şehri - ANTALYA
- Afrodisias Antik Kenti - AYDIN
- Kibyra Antik Kenti - BURDUR

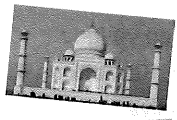

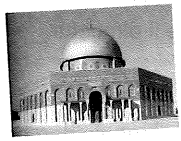

NE NEREDE?

- Ayasofya - TÜRKİYE
- Lotus (Bahai) Tapınağı - HİNDİSTAN
- Eyfel Kulesi - FRANSA
- Notre Dame Katedrali - FRANSA
- Sagra de Familia - İSPANYA
- Tac Mahal - HİNDİSTAN
- Kabe - SUUDİ ARABİSTAN
- Kubbetü's Sahra - İSRAİL/FİLİSTİN
- Aziz Vasil Katedrali - RUSYA
- Parthenon - YUNANİSTAN
- Burç El Arab - BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
- Guggenheim Müzesi - İSPANYA

SİNEMAYA UYARLANMIŞ KİTAPLAR

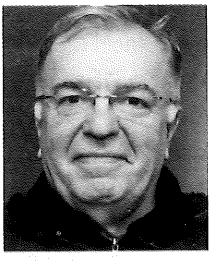
- Uçurtmayı Vurmasınlar - Feride Çiçekoğlu
- Anayurt Oteli - Yusuf Atılgan
- Susuz Yaz - Necati Cumalı
- Selvi Boylum Al Yazmalım - Cengiz Aytmatov
- Hababam Sınıfı - Rıfat Ilgaz
- Açlık Oyunları - Suzanne Collins
- Baba - Mario Puzo
- Alacakaranlık - Stephenie Meyer
- İnci Küpeli Kız - Tracy Chevalier
- Gülün Adı - Umberto Eco
- Anna Karenina - Lev Tolstoy
- Hayvan Mezarlığı - Stephen King
- Piyanist - Wladyslaw Szpilman
- Yeşil Yol - Stephen King
- Kuzuların Sessizliği - Thomas Harris
- Yüzüklerin Efendisi - John Ronald Reuel Tolkien
- Fareler ve İnsanlar - John Steinbeck

TÜRKİYE'NİN BAZI SESLENDİRME SANATÇILARI

Mazlum Kiper

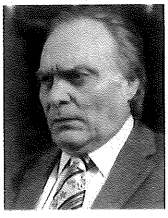
- Harry Potter Serisi - Hagrid
- Yüzüklerin Efendisi - Saruman
- Sünger Bob - Bay Yengeç
- Hayalet Sürücü - Carter Slade
- Star Wars - Qui-Gon Jinn

Murat Şen

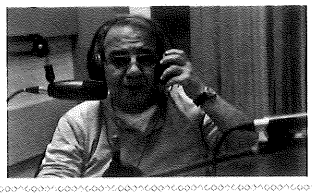
- Dövüş Kulübü - Tyler Durden
- Forrest Gump - Forrest Gump
- Matrix - Neo
- Akıl Oyunları - John Forbes Nash
- Yüzüklerin Efendisi - Legolas
- Karayip Korsanları Serisi - Jack Sparrow
- Harry Potter (Azkaban Tutsağı) - Sirius Black
- Constantine - John Constantine

İstemi Betil

- Yüzüklerin Efendisi (Kralın Dönüşü) - Gandalf
- Yüzüklerin Efendisi (İki Kule) - Gandalf
- Akıl Oyunları - Helinger
- Küçük Ağa - Eşref Kolçak

Sezai Aydın

- Rambo - John Rambo
- Racky - Rocky Balboa
- Taş Devri Çizgi Filmi - Fred Çakmaktaş

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN COĞRAFİ İŞARET LİSTESİNDE TÜRKİYE'DE BULUNANLAR

- Antep Baklavası (2013 - İlk Tescil)
- Aydın İnciri (2016)
- Malatya Kayısısı (2017)
- Aydın Kestanesi (2020)
- Milas Zeytinyağı (2021)
- Bayramiç Beyazı (2021)
- Taşköprü Sarımsağı (2021)
- Giresun Tombul Fındığı (2022)
- Antakya Künefesi (2023)
- Suruç Narı (2023)
- Çağlayancerit Cevizi (2022)
- Gemlik Zeytini (2022)
- Edremit Zeytinyağı (2023)
- Aydın Memecik Zeytinyağı (2024)
- Araban Sarımsağı (2024)
- Adana Şalgamı (2025)
- Aydın Çam Fıstığı (2025)
- Kayseri Pastırması (2025)
- Mut Zeytinyağı ve Kırkağaç Kavunu (2025)
- İpsala Pirinci (2025)

TEMEL ŞİİR TÜRLERİ

Lirik Şiir: Aşk, özlem, ayrılık, hasret gibi içten gelen duyguları coşkulu bir dille anlatan, duygu yoğunluğu yüksek şiirlerdir. Divan edebiyatında gazel, şarkı; halk edebiyatında koşma bu türe örnektir.

Epik Şiir: Destansı özellikler taşıyan, kahramanlık, savaş, yiğitlik gibi konuları işleyen şiir türüdür. Doğal ve yapay epik olmak üzere ikiye ayrılır.

Didaktik Şiir: Bilgi vermek, öğüt vermek veya bir düşünceyi aşılamak amacıyla yazılan öğretici şiirlerdir. Ahlaki ve öğretici yönü ağır basar.

Pastoral Şiir: Doğa güzelliklerini, kır, yayla, orman ve çoban hayatını anlatan, doğaya duyulan özlemi dile getiren şiirlerdir.

Satirik Şiir: Toplumsal olayları, kişileri veya durumları iğneleyici, alaylı ve eleştirel bir dille anlatan şiir türüdür. Halk edebiyatında taşlama, divan edebiyatında hiciv, edebiyatımızda yergi olarak adlandırılır.

Dramatik Şiir: Tiyatroda (özellikle manzum tiyatrolarda) kullanılan, acıklı veya heyecanlı bir olayı konu alan, aksiyona dönüşebilen şiir türüdür.

DÜNYADA AT ÜZERİNDE OYNANAN BAŞLICA OYUNLAR

Buzkaşi / Kökbörü / Kokpar: Özellikle Kırgızistan, Kazakistan ve Afganistan'da popülerdir. Atlıların, oğlak veya keçi leşini (artık kauçuk top da kullanılabilir) yerden kaparak belirlenen hedefe (hallal çemberi) ulaştırmaya çalıştığı sert bir takım oyunudur.

Atlı Cirit: Türk kültürünün geleneksel bir oyunu olup, at üzerindeki sporcuların birbirlerine ahşap cirit atarak puan kazanmaya çalıştığı, binicilik ustalığı gerektiren bir disiplindir.

Polo (Çevgen): Dörder kişilik iki takımın, uzun saplı sopalarla küçük bir topu rakip kaleye sokmaya çalıştığı, "kralların sporu" olarak da bilinen uluslararası bir takım sporudur.

At Omraulastıru (At Güreşi): Kazakistan'da oynanan bu oyunda, 10-15 metre çapındaki bir daire içinde atların göğüs göğüse mücadelesiyle, binicinin rakibini daire dışına itmeye çalıştığı bir oyundur.

At Topu (Horseball): Ragbi ve basketbolun at üzerinde oynanan bir birleşimi gibidir. Elle kontrol edilen topun, yerden alınıp çemberden geçirilmesiyle sayı elde edilir.

Rodeo Oyunları (Varil Yarışı): Özellikle Amerika kıtasında popüler olan, atın hızıyla varillerin etrafından en hızlı şekilde dönmeye dayalı, denge ve hız odaklı yarışmalardır.

AYAKLA VEYA TOPLA OYNANAN GELENEKSEL OYUNLAR

Tepük: Orta Asya Türk kültüründe, temeli kurşun veya ağırşak üzerine keçi kılı sarılarak yapılan bir topa ayakla vurmaya dayanan geleneksel bir oyundur.

Gökbörü (Oğlak Oyunu): Orta Asya Türk halklarında (özellikle Kırgızistan, Kazakistan) kökleri eski savaşçı geleneklerine dayanan, atlı oyuncuların yerdeki oğlak postunu (ulak) kaparak rakip kaleye ulaştırmaya çalıştığı, hız, güç ve yüksek binicilik becerisi gerektiren milli bir ata sporudur.

Matrak Oyunu: 16. yüzyılda Matrakçı Nasuh tarafından kuralları belirlenen, Osmanlı döneminde Yeniçerilerin kılıç kalkan eğitimi ve savaş talimi olarak oynadığı, deri kaplı hafif sopalar (matrak) ve kalkanla yapılan geleneksel bir savaş sporudur.

Tomak Oyunu: Osmanlı döneminde saray ve yeniçeriler arasında popüler olan, ağaçtan yapılmış topuzlu bir aletle rakibin sırtına vurarak pes ettirmeye dayalı geleneksel bir savaş sanatları oyunudur. Altışar kişilik takımlarla oynanan bu hareketli spor, hız ve çeviklik gerektirir.

Kızbörü Oyunu: Özellikle düğün törenlerinde oynanan, gelinin bir oğlağı (veya sembolik nesneyi) at üzerinde kaçırdığı, damat ve diğer erkeklerin ise onu yakalamaya çalıştığı geleneksel bir Türk atlı spor oyunudur.

DÜNYACA ÜNLÜ FESTİVAL VE KARNAVALLAR

Rio Karnavalı – Brezilya

Brezilya'nın Rio şehrinde gerçekleşen ve dünyanın her noktasından insanın katıldığı karnavaldır.

Venedik Karnavalı – İtalya

İnsanların çok farklı kostümler giyerek katıldıkları karnaval 1268 yılından bu yana gerçekleşiyor. Neredeyse 1000 yıllık bir gelenek olan bu karnaval Pagan kültürünün bir parçası olarak kabul görüyor.

Holi Fest – Hindistan

Şeytana karşı çıkışı simgeleyen ritüellerin gerçekleştiği festivaldir.

Cannes Film Festivali – Fransa

1939 yılında düzenlemesi planlansa da II. Dünya Savaşı nedeniyle 1946 yılında başlayan Cannes Film Festivali, her yıl 20'ye yakın filmin "Altın Palmiye" ödülünü almak için yarıştığı bir organizasyondur.

San Fermin Festivali – İspanya

İspanyolların "Encierro" yani boğa koşusu dedikleri etkinliktir.

La Tomatina – İspanya

La Tomatina yani Domates Festivali, her yıl Ağustos ayında Buñol şehrinde düzenlenen festivaldir.

Dia De Los Muertos (Ölüler Günü) Festivali – Meksika

Aztek uygarlığına dayandırılan bu etkinliğin amacı ölüleri anmak ve renkli bir görüntü sergilemektir. Ölüler Günü Festivali Meksika'da yaşayan insanların ölülerine yönelik 'Flor de Muerto' ritüeli ile son buluyor.

Summerfest – ABD

Dünyanın En Büyük Müzik Festivali unvanını Guinness Rekorlar Kitabı'na yazdırmayı başaran festival her yıl binlerce insanın eğlence dolu anlar yaşamasını sağlıyor.

Boryeong Çamur Festivali – Güney Kore

Güney Kore'nin Boryeong bölgesinden çıkarılan çamurun insan bedenine iyi gelmesi nedeniyle, bölgede çamur savaşlarının başlaması bir festivalin doğuşuna neden olmuştur.

Swedish Midsummer – İsveç

İsveçlilerin doğada zaman geçirdikleri, bira içtikleri, balık tuttukları ve danslar ettikleri festivalde yılın en uzun günü kutlanıyor.

Güneş Sistemi'ndeki gezegenlerin büyükten küçüğe doğru sıralaması;

- **Jüpiter:** Güneş Sistemi'nin en büyük gaz devidir.
- **Satürn:** Halkalarıyla bilinen ikinci büyük gaz devidir.
- **Uranüs:** Buz devi sınıfında, üçüncü büyük gezegendir.
- **Neptün:** En dıştaki buz devi, dördüncü büyük gezegendir.
- **Dünya:** Karasal gezegenlerin en büyüğüdür.
- **Venüs:** Dünya ile benzer boyutta olan, karasal gezegendir. "Çoban Yıldızı" olarak bilinir.
- **Mars:** "Kızıl Gezegen" olarak bilinen, küçük karasal gezegendir.
- **Merkür:** Güneş'e en yakın ve en küçük gezegendir.

En büyük gezegen **Jüpiter** iken, en küçük gezegen **Merkür**'dür.

Gezegenler Ne Renktir?

- **Merkür:** Gri
- **Venüs:** Kahverengi ve gri
- **Dünya:** Mavi, kahverengi yeşil ve beyaz
- **Mars:** Kırmızı ve kahverengi tonları
- **Jüpiter:** Kahverengi, turuncu ve ten rengi
- **Satürn:** Altın, kahverengi ve mavi-gri
- **Uranüs:** Mavi-yeşil
- **Neptün:** Mavi

Uluslararası Astronomi Birliği'ne (IAU) göre cüce gezegenler;

- **Ceres:** 1 Ocak 1801'de keşfedildi, Neptün'den 45 yıl önce. Yarım asır boyunca gezegen olarak kabul edildikten sonra asteroid olarak sınıflandırıldı. IAU tarafından **19 Eylül 2006'da cüce gezegen** olarak kabul edildi.
- **Plüton:** 18 Şubat 1930 tarihinde keşfedildi. 76 yıl boyunca gezegen olarak kabul edildi. IAU tarafından **24 Ağustos 2006'da cüce gezegen** olarak tanımlandı.
- **Haumea:** 28 Aralık 2004'te keşfedildi. IAU tarafından **17 Eylül 2008'de cüce gezegen** olarak tekrar sınıflandırıldı.
- **Makemake:** 31 Mart 2005'te keşfedildi. IAU tarafından **11 Temmuz 2008'de cüce gezegen** olarak tanımlandı.
- **Eris:** 5 Ocak 2005'te keşfedildi. Medya raporlarında onuncu gezegen olarak anıldı. IAU tarafından **13 Eylül 2006'da cüce gezegen** olarak kabul edildi.

UZAYA ARAÇ VE MEKİK GÖNDERME KAPASİTESİNE SAHİP ÖNEMLİ ÜLKELER/ KURULUŞLAR

ABD (NASA): Tarihsel olarak Space Shuttle programı ile öncü olmuş, günümüzde ise SpaceX Dragon gibi kapsüllerle mürettebat ve kargo taşımaktadır.
Rusya (Roscosmos/SSCB): Soyuz kapsülleri ile insanlı uzay uçuşlarında en tecrübeli ülkedir.
Çin (CNSA): Shenzhou insanlı mekikleri ve Tiangong uzay istasyonu ile aktif bir program yürütmektedir.
Avrupa Uzay Ajansı (ESA): Avrupa ülkelerinin ortaklığıyla uydu fırlatma ve ISS'e kargo gönderme görevleri yapmaktadır.
Japonya (JAXA): Kibo laboratuvarı ve HTV kargo araçları ile ISS'e lojistik sağlamaktadır.
Hindistan (ISRO): Gaganyaan programı ile insanlı uzay uçuşu hedefleri olan, kendi roketleriyle uydu fırlatabilen bir ülkedir.

DÜNYADAKİ ÖNEMLİ BOĞAZLAR LİSTESİ

Cebelitarık Boğazı: Akdeniz'i Atlas Okyanusu'na bağlar.
İstanbul Boğazı: Karadeniz'i Marmara Denizi'ne bağlar.
Çanakkale Boğazı: Marmara Denizi'ni Ege Denizi'ne bağlar.
Hürmüz Boğazı: Basra Körfezi'ni Umman Denizi'ne bağlar. (Petrol taşımacılığında kritiktir.)
Malakka Boğazı: Hint Okyanusu ile Büyük Okyanus'u bağlar. (En yoğun deniz rotalarındandır.)
Babülmendep Boğazı: Kızıldeniz'i Hint Okyanusu'na bağlar.
Bering Boğazı: Asya ve Kuzey Amerika'yı (Pasifik ve Arktik Okyanusu) ayırır.
Macellan Boğazı: Güney Amerika'nın en güneyinde, Atlas ve Pasifik Okyanusu'nu bağlar.
Dover Boğazı: Manş Denizi ile Kuzey Denizi'ni bağlar.
Messina Boğazı: İtalya ile Sicilya adası arasındadır.
Florida Boğazı: Florida ile Küba arasındadır.
Bonifacio Boğazı: Korsika ve Sardinya adaları arasındadır.
Drake Boğazı: Güney Amerika ile Antarktika arasındadır.

Dünya üzerinde 52 adet boğaz bulunmaktadır. Bu boğazlardan iki tanesi de Türkiye'de bulunmaktadır. Bu boğazların bazılarının önemi daha fazladır. Çünkü deniz ticaretinde önemli bir yere sahiptirler. Dünya deniz ticaret hacminin hatırı sayılır bir oranı bu boğazlardan akmaktadır. Bunun yanında boğazların tarihi, stratejik ve kültürel önemi de bulunmaktadır. **Dünyanın önemli ilk sekiz boğazı şunlardır;**

- İstanbul Boğazı
- Cebelitarık Boğazı
- Çanakkale Boğazı
- Bering Boğazı
- Macellan Boğazı
- Messina Boğazı
- Hürmüz Boğazı
- Bab-El Mendeb Boğazı

Kanallar ise insan eliyle yapılmış suyollarıdır. Dünyada 48 adet bu şekilde kanal olduğu bilinmektedir. **Dünya deniz ticaretinin aktığı bu kanallardan önemli ilk il 8 kanal şunlardır;**

- Kiel Kanalı (Almanya)
- Panama Kanalı (Panama)
- Süveyş Kanalı (Mısır)
- Kaledonya Kanalı (ABD)
- White Sea-Baltic Kanalı (Rusya)
- Mittellandkanal (Almanya)
- Khlong Kanalı (Tayland)

Yedi Bilge ya da diğer adıyla Yunanistan'ın Yedi Bilgesi, Antik Yunan uygarlığının altın çağı olan MÖ 7. ve 6. yüzyıllara damgasını vurmuş yedi filozof, devlet adamı ve kanun koyucuya verilen isimdir.

Yunanistan'ın Yedi Bilgesi;

- Miletli Thales
- Lindoslu Cleobulos
- Atinalı Solon
- Spartalı Chilon
- Prieneli Bias
- Korinthli Periander
- Midillili Pittacus

Türkiye'nin hem üyesi hem de kurucusu olduğu kuruluşlar;

- Birleşmiş Milletler (BM)
- Avrupa Konseyi (CE)
- Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT)
- Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)
- Ekonomik İş Birliği Örgütü (ECO)
- İslam İş Birliği Teşkilatı (İİT)
- İslam Kalkınma Bankası (İKB)
- Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı (KEİ)
- Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)
- Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
- D8 Ülkeleri (Gelişmekte olan 8 ülke)
- E7 Ülkeleri (Gelişmekte olan 7 ülke)

D8 Ülkeleri;

- Bangladeş
- Endonezya
- İran
- Malezya
- Mısır
- Nijerya
- Pakistan
- Türkiye

EK BİLGİ

D-8 Ekonomik İş birliği Teşkilatı (Gelişen Sekiz Ülke), 8 gelişmekte olan Müslüman ülkenin ekonomik ve ticari iş birliğini geliştirmek amacıyla oluşturduğu uluslararası bir kuruluştur.

Kurucu Lider: Türkiye'nin 54. Hükümet Başbakanı Necmettin Erbakan'ın öncülüğünde, İstanbul'da düzenlenen zirve ile kurulmuştur.

E7 Ülkeleri;

- Çin
- Hindistan
- Brezilya
- Rusya
- Endonezya
- Meksika
- Türkiye

EK BİLGİ

E7, dünyanın en büyük ve en hızlı büyüyen yedi gelişmekte olan ekonomisini ifade eder. Bu grup, gelişmiş ülkelerin grubu olan G7'ye karşıt olarak oluşturulmuştur.

G7 Ülkeleri: Almanya, ABD, Birleşik Krallık, İtalya, Fransa, Japonya ve Kanada olmak üzere yedi ülkeden oluşmakta olup Avrupa Birliği de G7 içinde temsil edilmektedir.

G20 Ülkeleri; Almanya, ABD, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Türkiye ve Avrupa Birliği Komisyonudur.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile yasaklananlar;

- İşkence yasaklanmıştır.
- Aşağılayıcı muamele yasaklanmıştır.
- Ölüm cezası yasaklanmıştır.
- Yabancıların toplu hâlde sınır dışı edilmesi yasaklanmıştır.
- Devletin kendi vatandaşını sınır dışı etmesi yasaklanmıştır.
- Devletin kendi vatandaşının ülkeye girişini engellemesi yasaklanmıştır.
- Ayrımcılık yapılması yasaklanmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuruda bulunabilmek için gerekli olan şartlar;

- İç hukuk yollarının tüketilmiş olması gerekmektedir.
- Konu hakkındaki dilekçenin Türkçe olarak ve bir hukukçu tarafından yazılması gerekmektedir.
- İnsan hakları ihlalinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan bireysel hak ve özgürlüklerin ihlali kapsamında olması gerekmektedir.

Avrupa Birliği'nin Organları

- Avrupa Parlamentosu
- Avrupa Birliği Konseyi
- Avrupa Komisyonu
- Avrupa Birliği Adalet Divanı

NATO'nun Organları

- NATO Konseyi
- Savunma Planlama Komitesi
- NATO Asamblesi: NATO'nun resmî organları ile üye ülkelerin vatandaşları arasında iletişimi sağlar.
- Askerî Komite: Üye olan ülkelerin Genelkurmay başkanlarından oluşur.
- Sekreterlik

Birleşmiş Milletlerin Organları

a) Genel Kurul: (YASAMA ORGANIDIR): Birleşmiş Milletlerin en üst organıdır.

b) Güvenlik Konseyi: (YÜRÜTME ORGANIDIR): Savaş bölgelerinde gözlemci ve asker bulundurarak barışın sağlanmasına yönelik çalışır.

c) Vesayet Konseyi: (ŞU ANDA FAAL DEĞİLDİR)

d) Genel Sekreterlik: (YÖNETİM ORGANIDIR)

e) Uluslararası Adalet Divanı: (YARGI ORGANIDIR): Merkezi, Hollanda'nın LAHEY kentidir. Görev süreleri 9 yıl olan toplam 15 yargıçtan oluşmaktadır.

f) Ekonomik ve Sosyal Konsey: Savaşa neden olabilecek sosyal ve ekonomik sorunları çözmek amacıyla kurulmuş bir konseydir.

Birleşmiş Milletlerde daimi veto hakkına sahip olan ülkeler;

- Fransa
- İngiltere
- Rusya
- Çin
- ABD

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Birleşmiş Milletler tarafından 10 Aralık 1948 yılında ilan edilmiştir.

UNESCO YARATICI ŞEHİRLER AĞI

Yaratıcı Şehirler Ağı, şehirler tarafından kendi yetenek ve enerjilerini yönlendirecekleri yaratıcı endüstri sektörü tercihlerine göre seçilebilecek yedi tema etrafında şekillendirilmiştir. Bu temalar edebiyat, film, müzik, zanaat ve halk sanatları, tasarım, gastronomi ve medya sanatları olarak belirlenmiştir. Hâlihazırda, Yaratıcı Şehirler Ağının 295 üyesi bulunmaktadır.

UNESCO Yaratıcı Şehirlerimiz;

- Gaziantep – Gastronomi **(2015)**
- Hatay – Gastronomi **(2017)**
- İstanbul – Tasarım **(2017)**
- Kütahya – Zanaat ve Halk Sanatları **(2017)**
- Afyonkarahisar – Gastronomi **(2019)**
- Kırşehir – Müzik **(2019)**
- Bursa - Zanaat ve Halk Sanatları **(2021)**
- Şanlıurfa – Müzik **(2023)**
- Kahramanmaraş – Edebiyat **(2025)**

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ulusal Listemiz;

- Sivas - Müzik **(2021)**
- Adana - Gastronomi **(2021)**
- Balıkesir - Gastronomi **(2021)**
- Diyarbakır - Gastronomi **(2021)**
- İzmir - Tasarım **(2021)**
- Kahramanmaraş – Edebiyat **(2021)**
- Kayseri - Gastronomi **(2021)**
- Konya - Gastronomi **(2021)**
- İzmir – Edebiyat **(2023)**
- Antalya – Film **(2023)**
- Nevşehir- Gastronomi **(2023)**
- Tokat – Gastronomi **(2023)**
- Erzurum – Gastronomi **(2025)**

"Öğrenen Şehirler (Learning Cities)" Programı, Almanya'da bulunan ve Kategori 1 Merkezi olan "UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsü (UIL)" tarafından yürütülmektedir.

Ülkemizdeki Öğrenen Şehirlerimiz;

- Eskişehir **(2016)**
- Konya **(2017)**
- Hatay **(2019)**
- Afyon **(2020)**
- Balıkesir **(2020)**
- İzmir **(2020)**
- Bursa **(2022)**
- Sakarya **(2022)**
- Yozgat **(2022)**
- Aksaray **(2025)**
- Ankara **(2025)**

SAKİN ŞEHİLER (CİTTASLOW)

- Ahlat / BİTLİS
- Akyaka / MUĞLA
- Arapgir / MALATYA
- Eğirdir / ISPARTA
- Finike / ANTALYA
- Foça / İZMİR
- Gerze / SİNOP
- Gökçeada / ÇANAKKALE
- Göynük / BOLU
- Güdül / ANKARA
- Halfeti / ŞANLIURFA
- İznik / BURSA
- Kemaliye / ERZİNCAN
- Köyceğiz / MUĞLA
- Mudurnu / BOLU
- Perşembe / ORDU
- Safranbolu / KARABÜK
- Seferihisar / İZMİR
- Şarköy / TEKİRDAĞ
- Şavşat / ARTVİN
- Uzundere / ERZURUM
- Vize / KIRKLARELİ
- Yalvaç / ISPARTA
- Yenipazar / AYDIN
- Taraklı / SAKARYA
- Çameli / DENİZLİ
- Daday / KASTAMONU
- İbradı / ANTALYA
- Ortahisar / NEVŞEHİR

UNESCO DÜNYA MİRASI LİSTESİ

UNESCO'nun 1972 yılında kabul ettiği Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmeye bağlı olarak oluşturulan Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Listesinde 2025 yılında Bulgaristan'ın başkanlığı ve UNESCO Genel Merkezi ev sahipliğinde Paris'te gerçekleştirilen Dünya Mirası Komitesi 47. Oturumunda kabul edilen miraslarla birlikte 1248 miras yer almaktadır. Bunlardan 972'si kültürel, 235'i doğal ve 41'i karma (doğal ve kültürel) miraslardır. 2025 yılı itibariyle Sözleşmeyi kabul eden 196 Taraf Devlet bulunmaktadır. **Türkiye'nin söz konusu listede 20'si kültürel, 2'si karma olmak üzere 22 miras alanı bulunmaktadır.**

Dünya Miras Komitesi tarafından UNESCO Dünya Mirası Listesine alınan bu mirasların yanı sıra bir de bu listeye önerilmesi öngörülen ancak henüz adaylık süreçleri tamamlanmayan miraslardan oluşan Geçici Liste bulunmaktadır. Geçici Liste Üye Devletler için ulusal bir envanter niteliğinde olup, asıl listeye başvurulacak olan alanlar bu listeden seçilerek belirlenmektedir. 2025 yılı itibariyle Sözleşmeye Taraf 196 Devletten 189'unun UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde miras alanları yer almaktadır. Türkiye'nin Geçici Listede ilki 1994 yılında sunulan ve son olarak 2025 yılında güncellenen şekliyle 72 kültürel, 4 karma ve 3 doğal olmak üzere toplam 79 mirası bulunmaktadır.

1. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) - 1985
2. İstanbul'un Tarihi Alanları (İstanbul) - 1985
3. Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) - 1985 (**Karma Miras Alanı**)
4. Hattuşa: Hitit Başkenti (Çorum) - 1986
5. Nemrut Dağı (Adıyaman) 1987
6. Hieropolis-Pamukkale (Denizli) - 1988 (**Karma Miras Alanı**)
7. Xanthos-Letoon (Antalya-Muğla) - 1988
8. Safranbolu Şehri (Karabük) - 1994
9. Truva Arkeolojik Alanı (Çanakkale) - 1998
10. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) - 2011
11. Çatalhöyük Neolitik Alanı (Konya) - 2012
12. Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (Bursa) - 2014
13. Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) 2014
14. Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı (Diyarbakır) - 2015
15. Efes (İzmir) - 2015
16. Ani Arkeolojik Alanı (Kars) - 2016
17. Aphrodisias (Aydın) - 2017
18. Göbekli Tepe (Şanlıurfa) - 2018
19. Arslantepe Höyüğü (Malatya) - 2021
20. Gordion (Ankara) - 2023
21. Anadolu'nun Ortaçağ Dönemi Ahşap Hipostil Camiileri (Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyon-Afyon Ulu Camii, Ankara-Arslanhane Camii) - 2023
22. Sardes Antik Kenti ve Bin Tepe Lidya Tümülüsleri - 2025

UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi;

1. Meddahlık Geleneği (2008)
2. Mevlevi Sema Törenleri (2008)
3. Âşıklık Geleneği (2009)
4. Karagöz (2009)
5. Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan ile ortak dosya (2009) (2016 yılında dosya Afganistan, Azerbaycan, Hindistan, Irak, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan, Tacikistan ve Türkmenistan katılımı ile genişletilmiştir)
6. Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)
7. Alevi-Bektaşi Ritüeli Semah (2010)
8. Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
9. Geleneksel Tören Keşkeği (2011)
10. Mesir Macunu Festivali (2012)
11. Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)
12. Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)
13. İnce Ekmek Yapımı ve Paylaşımı Geleneği: Lavaş, Katrıma, Jupka, Yufka (Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye ile ortak dosya) (2016)
14. Geleneksel Çini Sanatı (2016)
15. Bahar Bayramı Hıdırellez (Makedonya ile ortak dosya) (2017)
16. Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği (Azerbaycan ve Kazakistan ile Ortak Dosya, 2018)
17. Geleneksel Türk Okçuluğu (2019)
18. Minyatür Sanatı (2020)
19. Geleneksel zekâ ve strateji oyunu (2020)
20. Hüsni Hat, Türkiye'de İslam Sanatında Geleneksel Güzel Yazı (2021)
21. Çay Kültürü: Kimlik, Misafirperverlik ve Toplumsal Etkileşim Sembolü (Azerbaycan ile ortak dosya, 2022)
22. İpek Böcekçiliği ve Dokuma için İpeğin Geleneksel Üretimi (Afganistan, Azerbaycan, İran, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan ile ortak dosya, 2022)
23. Nasreddin Hoca/Molla Nesreddin/Molla Ependi/Apendi/Afendi Kozhanasyr Fıkra Anlatma Geleneği (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ile ortak dosya, 2022)
24. Tezhip/Tazhib/Zarhalkori/Tezhip/Naqqoshlik (Azerbaycan, İran İslam Cumhuriyeti, Tacikistan ve Özbekistan ile ortak dosya, 2023)
25. İftar/Eftari/İftar/İftor ve Sosyo-Kültürel Gelenekleri (Azerbaycan, İran İslam Cumhuriyeti ve Özbekistan ile ortak dosya, 2023)
26. Balaban/Mey Zanaatkârlığı ve İcra Sanatı (Azerbaycan ile ortak dosya, 2023)
27. Sedef Kakma İşçiliği (Azerbaycan ile ortak dosya, 2023)
28. Geleneksel Gayda/Tulum Yapımcılığı ve İcrası (2024)
29. Antep İşi Nakışı (2025)

Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi

30. Islık Dili (2017)
31. Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği (2022)
32. Zeytin Yetiştiriciliği ile İlgili Geleneksel Bilgi, Yöntem ve Uygulamalar (2023)

MİLLİ PARKLARIMIZ

1. Yozgat Çamlığı Milli Parkı-**Yozgat**
2. Karatepe - Aslantaş Milli Parkı-**Osmaniye**
3. Soğuksu Milli Parkı-**Ankara**
4. Kuşcenneti Milli Parkı-**Balıkesir**
5. Uludağ Milli Parkı-**Bursa**
6. Yedigöller Milli Parkı **Bolu**
7. Dilek Yarımadası-Büyük Menderes Deltası Millî Parkı-**Aydın**
8. Spil Dağı Milli Parkı-**Manisa**
9. Kızıldağ Milli Parkı-**Isparta**
10. Güllük Dağı - Termessos Milli Parkı-**Antalya**
11. Kovada Gölü Milli Parkı-**Isparta**
12. Munzur Vadisi Milli Parkı-**Tunceli**
13. Beydağları Sahil Milli Parkı-**Antalya**
14. Köprülü Kanyon Milli Parkı-**Antalya ve Isparta**
15. Ilgaz Dağı Milli Parkı-**Kastamonu ve Çankırı**
16. Başkomutan Tarihi Milli Parkı-**Afyonkarahisar, Kütahya ve Uşak**
17. Altındere Vadisi Milli Parkı-**Trabzon**
18. Boğazköy – Alacahöyük Milli Parkı-**Çorum**
19. Nemrut Dağı Milli Parkı-**Adıyaman**
20. Beyşehir Gölü Milli Parkı-**Konya**
21. Kazdağı Milli Parkı-**Balıkesir**
22. Altınbeşik Mağarası Milli Parkı-**Antalya**
23. Hatila Vadisi Milli Parkı-**Artvin**
24. Karagöl – Sahara Milli Parkı-**Artvin**
25. Kaçkar Dağları Milli Parkı-**Rize**
26. Aladağlar Milli Parkı-**Niğde, Adana ve Kayseri**
27. Marmaris Milli Parkı-**Muğla**
28. Saklıkent Milli Parkı-**Muğla**
29. Troya Tarihi Milli Parkı-**Çanakkale**
30. Honaz Dağı Milli Parkı-**Denizli**
31. Küre Dağları Milli Parkı-**Kastamonu ve Bartın**
32. Sarıkamış-Allahuekber Dağları Milli Parkı-**Kars**
33. Ağrı Dağı Milli Parkı-**Ağrı**
34. Gala Gölü Milli Parkı-**Edirne**
35. Sultan Sazlığı Milli Parkı-**Kayseri**
36. Tek Tek Dağları Milli Parkı-**Şanlıurfa**
37. İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı-**Kırklareli**
38. Yumurtalık Lagünü Milli Parkı-**Adana**
39. Nene Hatun Tarihi Milli Parkı-**Erzurum**
40. Sakarya Meydan Muharebesi Tarihi Milli Parkı-**Ankara**
41. Kop Dağı Müdafaası Tarihi Milli Parkı-**Bayburt ve Erzurum**
42. Malazgirt Meydan Muharebesi Tarihi Milli Parkı-**Muş**
43. İstiklal Yolu Tarihi Milli Parkı-**Kastamonu ve Çankırı**
44. Botan Vadisi Milli Parkı-**Siirt**
45. Cilo ve Sat Dağları Milli Parkı-**Hakkari**
46. Sarıçalı Dağı Milli Parkı-**Ankara**
47. Derebucak Çamlık Mağaraları Milli Parkı-**Konya**
48. Abant Gölü Milli Parkı-**Bolu**
49. Akdağ-**Afyonkarahisar ve Denizli**
50. Geben Vadisi Millî Parkı-**Kahramanmaraş**

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİ

Baki'nin Doğumunun 500. Yıl Dönümü ve Şeyh Edebali'nin Ölümünün 700. Yıl Dönümü

Ülkemizin önerisiyle "Baki'nin Doğumunun 500. Yıl Dönümü (2026)" (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti ve İran'ın desteğiyle), ve "Şeyh Edebali'nin Ölümünün 700. Yıl Dönümü (2026)" (Kazakistan, Kırgızistan ve Romanya'nın desteğiyle) UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmak üzere Yürütme Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

Dîvânu Lugâti't-Türk'ün Yazılışının 950. Yıl Dönümü (1074)

UNESCO'nun 7-22 Kasım 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen 42. Genel Konferansı'nda 42 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Dîvânu Lugâti't-Türk'ün Yazılışının 950. Yıl Dönümü" Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan ortaklığında ve Macaristan, Moritanya, Fas ve Katar'ın desteğiyle 2024 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

Ali Kuşçu'nun Vefatının 550. Yıl Dönümü (1474)

UNESCO'nun 7-22 Kasım 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen 42. Genel Konferansı'nda 42 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Ali Kuşçu'nun Vefatının 550. Yıl Dönümü" Özbekistan ortaklığında ve Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Kore, İngiltere ve Japonya'nın desteğiyle 2024 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

Fuat Sezgin'in Doğumunun 100. Yıl Dönümü (1924)

UNESCO'nun 7-22 Kasım 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen 42. Genel Konferansı'nda 42 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Fuat Sezgin'in Doğumunun 100. Yıl Dönümü" Almanya ortaklığında ve Malezya, Sırbistan ve Katar'ın desteğiyle 2024 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

Âşık Veysel'in Vefatının 50. Yıl Dönümü (1973)

UNESCO'nun 9-24 Kasım 2021 tarihlerinde gerçekleştirilen 41. Genel Konferansı'nda 41C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Âşık Veysel'in Vefatının 50. Yıl Dönümü" Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Kuzey Makedonya Macaristan, Özbekistan ile Ukrayna'nın desteğiyle 2023 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

Süleyman Çelebi'nin Vefatının 600. Yıl Dönümü (1422)

UNESCO'nun 9-24 Kasım 2021 tarihlerinde gerçekleştirilen 41. Genel Konferansı'nda 41C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Süleyman Çelebi'nin Vefatının 600. Yıl Dönümü" Azerbaycan, Bosna Hersek, Gürcistan, Kuzey Makedonya, Romanya ile Ukrayna'nın desteğiyle 2022 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü (1271)

UNESCO'nun 12-27 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 40. Genel Konferansı'nda 40 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü" Azerbaycan, İran, Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle 2021 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü (1321)

UNESCO'nun 12-27 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 40. Genel Konferansı'nda 40 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü" Azerbaycan, Bosna-Hersek, Kuzey Makedonya ve Özbekistan'ın desteğiyle **2021 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri** arasına alınmıştır.

Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü (1171)

UNESCO'nun 12-27 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 40. Genel Konferansı'nda 40 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü" Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle İran ve Azerbaycan ile ortak dosya olarak **2021 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri** arasına alınmıştır.

UNESCO DÜNYA KİTAP BAŞKENTLERİ

- 2026 yılı Rio de Rabat / FAS
- 2025 yılı Rio de Janeiro / BREZİLYA
- 2024 yılı Strazburg / FRANSA
- 2023 yılı Akra / GANA
- 2022 yılı Guadalajara / MEKSİKA
- 2021 yılı Tiflis / GÜRCİSTAN
- 2020 yılı Kuala Lumpur / MALEZYA

ALİ KUŞÇU

- Astronomi ve matematik alanında çalışmalar yapmıştır.
- Fatih Sultan Mehmet zamanında İstanbul'a gelmiş ve Uluğ Bey Rasathanesi'nde çalışmıştır.
- Ayasofya'da dersler vermiştir.
- Fetih Risalesi, Astronomu Risalesi ve Risale-i Muhammediye yazmış ve Fatih Sultan Mehmet'e takdim etmiştir.

BATTANÎ

- Matematik'te Trigonometri'yi bulan Müslüman, Astronomi ve Matematikçi olarak bilinmektedir.
- Ayın güneş etrafında dönmesini 365 gün, 5 saat, 48 dakika, 24 saniye olarak hesaplamıştır.
- Günümüzde ise bu 365 gün, 5 saat, 48 dakika ve 46 saniye olarak hesaplanmıştır.

EL BÎRÛNÎ

- Astronomi, Tarihçi, Botanikçi, Eczacılık Uzmanı, Jeolog, Şair, Mütefekkir, Matematikçi, Coğrafyacı ve Hümanist olarak çok yönlü çalışmış olan bir bilim adamıdır.
- Dünya'nın döndüğünü ilk bulan Ümit Burnu, Amerika ve Japonya'nın varlığından bahseden ilk bilim adamı Bîrûnî'dir.
- Bîrûnî Amerika kıtasının varlığını Kristaf Colomb'un keşfinden 500 sene önce bildirmiştir.

EL KİNDÎ

- İlk defa pergel kullanan, sıvıların özgül ağırlıklarını bulan; felsefe, tıp, ilahiyat, siyaset, matematik, astronomi, meteoroloji, psikoloji, diyalektik, optik ve kimyanın da aralarında olduğu 20'den fazla farklı alanda 270'e yakın eser vermiştir.
- 22 felsefe, 16 astronomi, 14 matematik, 32 geometri, 22 tıp, 12 tabiat, 7 müzik, 5 psikoloji, 9'u mantıkla alakalı olmak üzere 17 alanda çok yönlü eserler bırakmıştır.

FÂRÂBÎ

- Matematik, Botanik, Tıp, Felsefe, Mantık ve Musiki alanında eserler vermiştir.
- Büyük İslam âlimi, hekim, filozof olarak tanınmış; insan vücudunu, organların görevi, hastalıklar ve tedavi yöntemleri konusunda çalışmalarda bulunmuştur.
- Fizik alanında ses konusunda araştırmalar yapmış; ud ve kanun gibi musiki aletlerini bulmuştur.

İBNİ SİNA

- Tıp alanında mikrobun varlığını keşfeden bilim adamı olup, 150'den fazla eser bırakmıştır.
- Felsefe konularında kitaplar yazmış; Belirtiler ve Uyarılar, Kurtuluş Kitabı gibi bu alanda meşhur olan eserler üretmiştir.
- Tıp Kanunu kitabı 1.000.000 kelimelik bir tıp ansiklopedisidir.

MİMAR SİNAN

- Kanuni devrinin en büyük mimarıdır.
- Osmanlı İmparatorluğu'nun gelmiş geçmiş bilinen en büyük mimarlarındandır.
- 350'ye yakın eser yapmış; bunlardan 84'ü cami 52'si mescit, 57'si medrese, 35'i küçük saray, 20'si kervansaray vb.dir.

RÂZÎ

- Tıp, eczacılık, simya gibi çok alanda eserler vermiş bir İslam âlimi olup, ilk göz ameliyatını yaptığı bilinmektedir.
- Suçiçeği ve kızamığın ayrı şeyler olduğunu 1100 sene önce keşfetmiş bir tıp dehasıdır.

BAYRAKLARDAKİ RENKLER VE ANLAMLARI

TÜRK BAYRAĞI
- **Beyaz**: Barış, saflık ve özgürlük
- **Kırmızı**: Türk halkının özgürlük, bağımsızlık ve kanı için verilen mücadeleyi simgeler.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
- **Beyaz**: Saflık ve temizlik
- **Kırmızı**: Kahramanlık ve cesaret
- **Mavi**: Azim

FRANSIZ BAYRAĞI
- **Mavi**: Hürriyet
- **Beyaz**: Eşitlik
- **Kırmızı**: Kardeşlik

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
- **Yeşil**: Bereket
- **Beyaz**: Ülkenin tarafsızlığı
- **Siyah**: Ülke sınırları içindeki yer altı kaynakları

GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ
- **Kırmızı**: Kan
- **Mavi**: Gökyüzü
- **Yeşil**: Ülke Toprakları
- **Siyah**: Afrikalı siyah halk
- **Beyaz**: Avrupalı beyaz halk
- **Sarı**: Altın ve diğer doğal kaynakları

HİNDİSTAN CUMHURİYETİ
- **Turuncu**: Cesareti ve fedakârlığı
- **Beyaz**: Barış ve dürüstlük
- **Yeşil**: Kahramanlık ve sadakat

RUSYA
- **Beyaz**: Tanrı
- **Mavi**: Hükümdar
- **Kırmızı**: Halk

BULGARİSTAN CUMHURİYETİ
- **Beyaz**: Barış
- **Yeşil**: Bulgaristan topraklarının verimliliği
- **Kırmızı**: İnsanların cesaretini

LÜBNAN
- **Kırmızı**: Ülkenin bağımsızlığı uğruna akmış insanların kanı
- **Beyaz**: Barışı ve ülkenin dağlarında yer alan kar

UMMAN
- **Beyaz**: Barış
- **Kırmızı**: Mücadele esnasında hayatlarını kaybeden askerlerin kanları
- **Yeşil**: Bereket

İKİ FARKLI YÜZÜ OLAN BAYRAKLAR

- Moldova Bayrağı: 2010 yılında yapılan değişikle eskiden aynı olan bayrağın ön ve arka yüz tasarımları değiştirilmiştir.
- Paraguay
- Suudi Arabistan

GÜNEY AFRİKA

- 11 resmi dili vardır.
- 5 ayrı dilde sözleri bulunan ulusal marşı vardır.
- Güney Afrika Cumhuriyeti'nin 3 başkenti vardır.
  - **Yürütme başkenti:** Pretoria
  - **Yasama başkenti:** Cape Town
  - **Yargı başkenti:** Bloemfontein

Sözsüz milli marşa sahip olan ülke: **İSPANYA**

Dünyadaki ilk milli marş: **HOLLANDA KRALLIĞI MİLLİ MARŞI**

Bir ülkeyi temsil eden bayraklar arasında tek renkten oluşan ve üzerinde herhangi bir simge bulunmayan tek bayrak: **LİBYA BAYRAĞI**

Dünyada üzerinde daimi/doğal bir nehir bulunmayan en bilinen ve en büyük ülke **Suudi Arabistan**'dır. Arap Yarımadası'nda yer alan bu ülkede, yıl boyu akan tatlı su kaynakları (nehirler) yoktur; su ihtiyacı yeraltı kaynaklarından veya deniz suyunun arıtılmasından karşılanır.

Türkiye Cumhuriyeti, 1926-1930 yılları arasında gerçekleştirdiği hukuk devrimiyle çağdaşlaşma amacıyla temel kanunları Avrupa ülkelerinden iktibas etmiştir (uyarlamıştır). Başlıca; Medeni Kanun ve Borçlar Kanunu İsviçre'den, Ceza Kanunu **İtalya**'dan, Ticaret Kanunu **Almanya**'dan, İdare Hukuku ise **Fransa**'dan alınmıştır

ÖNEMLİ LİDERLER	
YASER ARAFAT	Filistin Kurtuluş Örgütünün (FKÖ) lideri ve Filistin Ulusal Yönetimi'nin ilk başkanı olan Arafat, Filistin'in özerkliği için İsrail'e karşı mücadele etmiştir. Hayatının çoğunu 1958 ile 1960 yılları arasında kurduğu siyasi el-Fetih örgütünün liderliğini yaparak geçirmiştir.
MAHMUD ABBAS	Yaser Arafat'ın ölümünden sonra Filistin Kurtuluş Örgütü başkanlığını devralan Mahmud Abbas, 9 Ocak 2005 tarihinde yapılan seçimlere El Fetih'in adayı olarak girdi ve oyların %62.52'sini alarak Filistin Devlet başkanı seçilmiştir.
MUHAMMED MURSÎ	Mısır'ın seçimle ilk defa başa gelen, devrik 5. cumhurbaşkanı olan siyasetçisidir. 3 Temmuz 2013 tarihinde Mısır Silahlı Kuvvetleri'nin askerî darbe yapması sonucu devrildi.
HÜSNÜ MÜBAREK	1981-2011 yılları arasında Mısır cumhurbaşkanıdır. 2011'in Ocak ayında başlayan yaygın halk gösterilerinden sonra, önce 10 Şubat 2011 tarihinde yetkilerini yardımcısı olan Ömer Süleyman'a devretti, ertesi gün de görevinden istifa etmiştir.
MUAMMER EL-KADDAFİ	1969 yılında yapmış olduğu darbe sonucu iktidara gelip, 1970'ten 1972'ye kadar Libya başbakanlığı, 1972'den 1979'a kadar ise Libya devlet başkanlığı görevini yürütmüştür. 1977-2011 yılları arasında "Libya Sosyalist Halk Cemahiriyesi"nin Kardeşçe Lideri ve Bir Eylül Büyük Devriminin Rehberi" unvanını kullanarak, resmî bir görevi olmadan toplam 42 yıl boyunca Libya'yı yönetmiştir.
FİDEL CASTRO	Kübalı Marksist-Leninist devrimci ve Küba Devrimi'nin önderidir. Devrim sonrasında, 1959-76 arasında Küba başbakanlığı, 1976-2008 arasında da Küba devlet başkanlığı yapmıştır. 1961 ile 2011 yılları arasında da Küba Komünist Partisi Birinci Sekreterliği görevini yürütmüştür. Uluslararası alanda ise 1979-1983 ve 2006-2008 yılları arasında Bağlantısızlar Hareketi'nin Genel Sekreterliğini yapmıştır.
MAHATMA GANDİ	Hindistan'ın ve Hindistan Bağımsızlık Hareketi'nin siyasi ve ruhani lideridir. Görüşleri Gandizm olarak anılır. Kötülüğe karşı aktif ama şiddetsiz direniş ve gerçek ile ilgili olan Satyagraha felsefesinin öncüsüdür. Hindistan'da resmî olarak "Ulusun Babası" ilan edilmiştir ve doğum günü olan 2 Ekim Gandhi Jayanti adıyla ulusal tatil olarak kutlanır.
NELSON MANDELA	Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ilk siyahî devlet başkanıdır. 1994'te ilk defa tüm halkın katıldığı seçimlerde devlet başkanı seçilmiştir.
BENİTO MUSSOLİNİ	Kendini faşist olarak tanımlayan Mussolini, iktidara geldikten sonra Duce (Lider) olarak tanındı. Mussolini, faşizm ideolojisinin ilk örneği olan İtalyan faşizminin kurucusudur. 31 Ekim 1922 ve 25 Temmuz 1943 tarihleri arasında İtalya Krallığı'nın başbakanı, 23 Eylül 1943 ve 25 Nisan 1945 tarihleri arasında ise İtalyan Sosyal Cumhuriyeti'nin Ducesi olarak görev yapmıştır.
VLADİMİR LENİN	Marksist-Leninist ideolojinin fikirsel önderidir. Ekim Devrimi'nin lideri ve Sovyetler Birliği'nin kurucusudur. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin öncüsü olan Rusya Komünist Partisi (Bolşevik)'nin ilk lideridir.

BİLİNMESİ GEREKEN TANIMLAR	
Abluka	Bir ülkenin veya bir yerin dış dünya ile olan her türlü bağlantısını kuvvet kullanarak kesme, kuşatma.
Ambargo	Bir malın serbest sürümünü engellemek için konulan yasaktır.
Arabuluculuk	Bir özel hukuk uyuşmazlığının tarafı olan kişilerin, özgür iradeleriyle seçtikleri tarafsız ve uzman bir üçüncü kişinin (arabulucu) hakemliğinde, dava açılmadan önce veya dava açıldıktan sonra başvurdukları bir uyuşmazlık çözüm yöntemidir.
Avukat	Gerçek veya tüzel kişilerin hakkını yargı önünde savunan kişidir.
Adli Tabip	Gerektiğinde mahkemelere bilirkişi olarak rapor veren, adli tıpta görevli doktordur.
Adli Zabıta	Bir suç sonrası sanığı ve suç delillerini adli yetkililere sunan kolluk kuvvetidir.
Adli Psikolog	Hukuksal sorunlar ve süreçlere psikolojik öğeleri de içeren bir genişlikte bakarak hukuksal alanın adil, etkin ve insan haklarına uygun sonuçlara kavuşmasını sağlamaya çalışan bilim insanıdır.
Bilirkişi	Bir davada, hukuk dışında kalan ve yargıcın bilmediği özel ve teknik bilgiyi gerektiren konularda görüşüne başvurulan kişidir.
Celse	Mahkemelerde bir muhakemenin, duruşmanın ve sair meclislerle heyetlerde müzakerelerin yapılması için, nisap dairesinde, azanın her toplantısıdır. Celselerin açılması ve kapanması ve inzıbatı mahkeme veya heyet reislerine aittir.
Dava	Bir kimsenin diğer kimseden hâkim huzurunda hakkını istemesidir.
Depozito	Bir sözleşmeden dolayı doğabilecek zararlara karşı verilen teminat; bir taahhüt sırasında yatırılan güvence parasıdır.
Devalüasyon	Bir döviz cinsinin başka bir döviz cinsine veya genel olarak diğer döviz cinslerine karşı değer kaybetmesidir.
Donatan	Gemisini gemi ticaretinde kullanan gemi sahibidir.
Duruşma	Davacı ile davalının yargıç karşısında hazır bulundukları yargılama evresi, yargılamada iddia ve savunma makamlarının delillere dayanarak tartıştıkları, uyuşmazlıkların çözüldüğü süreçtir.
Davacı	Mahkemede dava açan taraftır.
Davalı	Kendisine karşı mahkemede dava açılan kimsedir.
Gardiyan	Cezaevlerinde düzeni, tutukluların kurallara uygun biçimde davranmalarını sağlamakla görevli kimsedir.

BİLİNMESİ GEREKEN TANIMLAR	
Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH)	Bir ülke vatandaşlarının bir dönem içinde ürettiği katma değerdir.
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH)	Bir ülkenin sınırları içinde bir dönemde üretilen katma değerdir
Hâkim	Mahkemelerde çalışan ve hukuk kuralları çerçevesinde kalarak herhangi bir konuda karar alınmasını sağlayan kişidir.
İddianame	Soruşturma sonunda savcının topladığı delilleri, şüphelilerin cezalandırılmasını talep ettiği kanun hükümlerini ve bu hükümlerde yer alan karşılıklarını, gerekçeleri ve kurduğu illiyet bağı ile birlikte izah-talep ettiği metindir.
İlam	Bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren resmi vesikalar; kararı bildiren belgedir.
İlga	Kanun veya yönetmeliklerin yeni bir kanun veya yönetmelikle yürürlükten kaldırılmasıdır.
İlliyet Bağı	Nedensellik bağı; bir neden ile ortaya çıkan sonuç arasındaki ilişkidir.
İhtarname	Bir kimseye, bir hususu yerine getirmesi veya getirmemesi için yapılan yazılı uyarı; hatırlatma belgesidir.
İstinaf Mahkemesi	Yargıtay ile ilk derece mahkemeleri arasında olan yargısal denetimin adıdır.
Kabotaj	Bir devletin kendi limanlarına deniz ticareti konusunda tanıdığı ayrıcalıktır.
Kayyum	Belirli bir işin görülmesi ya da bir malın veya malvarlığının yönetilmesi için sulh mahkemesince atanan kişidir.
Kazai Rüşt	15 yaşını bitirmemiş olan mümeyyiz bir küçüğün, ana ve babasının muvafakatiyle mahkemece reşit kılınmasıdır.
Kovuşturma	İddianamenin savcılık aşamasından sonra mahkemenin kabul etmesiyle savcılıktan sonra karar verilmesine kadarki süreçtir.
Manda	I. Dünya Savaşı'ndan sonra bazı az gelişmiş kabul edilen ülkeleri, kendi kendilerini yönetecek bir düzeye eriştirip, bağımsızlığa kavuşturuncaya kadar Milletler Cemiyeti adına yönetmek için bazı büyük devletlere verilen yetkidir.
Mazbata	Tutanak
Müşteki	Şikâyette bulunan, şahsî davacıdır. İlgili makama derdini aktaran kişidir.

BİLİNMESİ GEREKEN TANIMLAR	
Navlun	Gemi ile yapılan taşımacılıkta sözleşmeyle belirlenen mal taşıma bedelidir.
Resen	Kendiliğinden; herhangi bir isteğe gerek olmadan.
Resim	Devlet daire ve kurumlarında görülen hizmet ve yapılan giderlerin karşılığı olarak, sadece o işle ilgisi bulunan kişilerden alınan bir gelirdir.
Rücu	Dönme; geri dönme; cayma; sözünden dönme; sözünü geri alma; bir ödemede bulunan kimsenin, bu bedeli, asıl ödeme yapması gereken kişiden istemesidir.
Savcılık	Devlet adına kamu davasını açan makamdır.
Semen	Satış parası; satış sözleşmesinde, satana mal teslimine karşılık olarak ödenecek paradır.
Semere	Bir maldan elde edilen ürünlerdir.
Senet	Bir kimsenin yapmaya ya da ödemeye borçlu olduğu şeyi göstermek için imzaladığı resmi kâğıttır.
Sükna	Oturma yeri, oturulacak yer, konut.
Sükna Hakkı	Bir evde veya evin bir bölümünde oturma hakkı veren kişiye bağlı bir irtifak hakkı; oturma hakkı, bir evde veya evin bir bölümünde oturma imkânı veren bir irtifak hakkıdır.
Spekülasyon	Kişinin beklentileri doğrultusunda fiyat veya döviz kurundaki değişmelerden gelir elde etmek maksadıyla gerçekleşen işlemdir.
Tebligat	Bir hukuki işlemin yetkili makamca, ilgili kişinin bilgisine sunulmak üzere, kanun ve usule uygun olarak yazı veya ilanla bildirilmesidir.
Temerrüd	Direnme; borcun ifasında gecikme, bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde oluşan gecikmedir.
Velayet	Ana ve/veya babanın, reşit olmamış çocukları üzerindeki (kanundan doğan) eğitim ve terbiye hak ve yetkisidir.
Vesayet	Küçük veya kısıtlıların haklarının korunması amacıyla özel hukuk tarafından düzenlenen ve bir kamu hizmeti niteliğini taşıyan kurumdur.
Veto	Yetkili kişi ve kurullarda bir kararın veya bir kanunun geri çevrilmesidir.
Yediemin	Uyuşmazlık konusu şeyin saklanması ve idaresi kendisine verilen güvenilir kişidir.
Zaruret	Gereklilik, zorunluluk, sıkıntıdır.
Zilyetlik	Bir şey üzerinde fiili hâkimiyet veya bir eşyayı fiili hâkimiyet ve kudret alanı içinde bulundurmadır.

ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLERİ	
Adalet Ağaoğlu	"Ölmeye Yatmak", "Fikrimin İnce Gülü", "Bir Düğün Gecesi", "Yaz-sonu", "Üç Beş Kişi", "Hayır", "Ruh Üşümesi", "Romantik Bir Viyana Yazı", "Dert Dinleme Uzmanı"
Ahmet Hamdi Tanpınar	"Huzur", "Abdullah Efendi'nin Rüyaları", "Yaz Yağmuru", "Saatleri Ayarlama Enstitüsü", "Sahnenin Dışındakiler", "Mahur Beste", "Yaşadığım Gibi", "Beş Şehir" **Beş Şehir ile Ankara, Erzurum, Konya, Bursa, İstanbul şehirlerini anlatmıştır.**
Ahmet Muhip Dıranas	"Serenad", "Fahriye Abla", "Kar", "Olvido", "Bayrak", "Adamlar", "Bahar Şarkısı", "Her Günkü Şarkım", "Ayaklar", "Gerçek", "Hatıra", "Ayrılış", "Kara Gözlerin", "Dar Ağacı", "Selam", "Ay Işığı", "Gece", "Ben Bir Yıldızım", "Ağıt", "Aynalar", "Her Şey Uzaktadır", "Titrek Bir Damladır", "Yaşarken", "Sen ve Gökyüzü"
Aristotales	"Politika"
Âşık Paşa	"Garipname"
Âşık Veysel Şatıroğlu	"Deyişler", "Dostlar Beni Hatırlasın", "Sazımdan Sesler"
Atilla İlhan	"Duvar", "Sırtlan Payı", "Sisler Bulvarı", "Ben Sana Mecburum", "Yağmur Kaçağı", "Bela Çiçeği", "Tutuklunun Günlüğü", "Böyle Bir Sevmek", "Elde Var Hüzün", "Kurtlar Sofrası", "Bıçağın Ucu", "Yaraya Tuz Basmak", "Fena Halde Leman", "Dersaadette Sabah Ezanları", "Korkunun Krallığı", "Sokaktaki Adam"
Cemal Süreyya	"Üvercinka", "Göçebe", "Sevda Sözleri", "Sıcak Nal", "Güz Bitiği", "Beni Öp Sonra Doğur Beni"
Cemil Meriç	"Bu Ülke", "Hint Edebiyatı", "Mağaradakiler", "Kültürden İrfana", "Umrandan Uygarlığa", "Kırk Ambar", "Işık Doğudan Gelir", "Jurnal", "Bir Dünyanın Eşiğinde"
Cengiz Aytmatov	"Cemile", "Beyaz Gemi", "Kopar Zincirlerini Gülsarı", "Gün Uzar Yüzyıl Olur", "Selvi Boylum Al Yazmalım"
Cervantes	"Don Kişot"
Dante	"İlahi Komedya", "Monarşi"
Dostoyevski	"Suç ve Ceza", "İnsancıklar", "Karamazov Kardeşler", "Ecinniler", "Budala"
Edgar Allan Poe	"Kuzgun", "Kara Kedi", "Kuyu ve Sarkaç", "Oval Partre"
Emile Zola	"Meyhane", "Germinal", "Nana"

ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLERİ	
Evliya Çelebi	"Seyahatname"
Fakir Baykurt	"Tırpan", "Yılanların Öcü", "Irazcanın Dirliği", "Onuncu Köy", "Amerikan Sargısı"
Fazıl Hüsnü Dağlarca	"Çocuk ve Allah", "19 Mayıs Destanı", "Üç Şehitler Destanı", "Havaya Çizilen Dünya", "Çakırın Destanı", "Açıl Susam Açıl", "Batı Acısı", "Türk Olmak", "Dildeki Bilgisayar", "Vietnam Körü", "Balina ile Mandalina", "Nötron Bombası", "Yeryüzü Çocukları"
Farabi	"Faziletli Şehir", "İlimlerin Sayımı", "İdeal Devlet"
Firdevsi	"Şehname"
Francis Bacon	"Dava", "Kayıp", "Yeni Atlantis", "Bir Köy Hekimi", "Aforizmalar"
Fuzuli	"Leyla ile Mecnun", "Divan", "Bengü Bade", "Farsça Divan", "Hüsnü Aşk", "Mesnevi", "Şikâyetname", "Rindü Zahid", "Arapça Divan"
Goethe	"Faust", "Genç Werther'in Istırapları"
Hacı Bektaş Veli	"Makalat"
Haldun Taner	"Keşanlı Ali Destanı", "Fazilet Eczanesi", "Dışarıdakiler", "Ve Değirmen Dönerdi", "Lütfen Dokunmayın", "Günün Adamı", "Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım", "Huzur Çıkmazı", "Eşeğin Gölgesi", "Yaşasın Demokrasi", "Tuş", "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı", "Şişhaneye Yağmur Yağıyordu", "On İkiye Bir Var", "Sancho'nun Sabah Yürüyüşü"
Halide Edip Adıvar	"Ateşten Gömlek", "Vurun Kahpeye", "Sinekli Bakkal", "Mor Salkımlı Ev", "Heyula", "Seviye Talip", "Raik'in Annesi", "Handan", "Son Eseri", "Yeni Turan", "Mevut Hüküm", "Kalp Ağrısı", "Yolpalas Cinayeti", "Tatarcık", "Sonsuz Panayır", "Döner Ayna", "Akile Hanım Sokağı", "Harap Mabetler", "Dağa Çıkan Kurt", "Türk'ün Ateşle İmtihanı", "Zeyno'nun Oğlu"
Halikarnas Balıkçısı (Cevat Şakir Kabaağaçlı)	"Aganta Burina Burinata", "Ötelerin Çocuğu", "Uluç Reis", "Turgut Reis", "Deniz Gurbetçileri"
Halit Ziya Uşaklıgil	"Aşk-ı Memnu", "Mai ve Siyah", "Sefile", "Nemide", "Bir Ölünün Defteri", "Ferdi ve Şürekâsı", "Kırık Hayatlar"
Homeros	"İlyada ve Odysseia"

ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLERİ	
Hüseyin Rahmi Gürpınar	"Gulyabani", "Şıpsevdi", "Şık", "İffet", "Mürebbiye", "Nimetşinas", "Hakka Sığındık", "Ben Deli Miyim?", "Dirilen İskelet", "Kaynanam Nasıl Kudurdu", "Can Pazarı", "Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç"
İnci Aral	"Ölü Erkek Kuşlar", "Yeni Yalan Zamanlar", "Hiçbir Aşk Hiçbir Ölüm", "İçimden Kuşlar Göçüyor", "Mor", "Taş ve Ten", "Safran Sarı", "Unutmak", "Sadakat", "Şarkını Söylediğin Zaman"
Jean Jacques Rousseau	"Toplum Sözleşmesi"
Jean Bodin	"Devletin Altı Kitabı"
John Steinbeck	"Altın Kupa", "Bitmeyen Kavga", "Fareler ve İnsanlar", "Aşk Otobüsü", "Cennetin Doğusu", "Gazap Üzümleri", "Alev"
Kemal Bilbaşar	"Denizin Çağırışı", "Ay Tutulduğu Gece", "Cemo", "Memo", "Yeşil Gölge", "Yonca Kız", "Başka Olur Ağaların Düğünü", "Kölelik Dönemeci", "Bedoş", "Zühre Ninem"
Kaşgarlı Mahmut	"Divan-ı Lügati't-Türk"
Kâtip Çelebi	"Cihannüma", "Fezleke", "Keşfü'z-Zünun", "Takvimü't Tevarih", "Mizanü'l Hak"
Kemal Tahir	"Kurt Kanunu", "Devlet Ana", "Kelleci Memet", "Sağırdere", "Esir Şehrin İnsanları", "Kör Duman", "Rahmet Yolları Kesti", "Köyün Kamburu", "Yorgun Savaşçı", "Bozkırdaki Çekirdek", "Yol Ayrımı", "Bir Mülkiyet Kalesi", "Göl İnsanları", "Yedi Çınar Yaylası", "Hür Şehrin İnsanları"
La Fontaine	"Masallar", "Karga ile Tilki", "Ağustos Böceği ile Karınca"
Mehmet Akif Ersoy	"Safahat"
Mehmet Emin Yurdakul	"Ey Türk Uyan", "Türkçe Şiirler", "Tan Sesleri", "Ordunun Destanı", "Zafer Yolunda", "Aydın Kızları"
Mehmet Fuad Köprülü	"Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar", "Türk Edebiyatı Tarihi", "Edebiyat Araştırmaları"
Mevlana	"Mesnevi", "Divan-ı Kebir", "Mecalis-i Seb'a", "Mektûbât", "Rübailer"
Montesquieu	"Kanunların Ruhu Üzerine"
Nabi	"Hayriye", "Hayrabad", "Divan", "Tuhfet'ül Harameyn"

ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLERİ	
Namık Kemal	"Vatan Yahut Silistre", "Cezmi", "İntibah", "Zavallı Çocuk", "Akif Bey", "Gülnihal", "Kara Bela", "Barika-i Zafer", "Devr-i İstila", "Celettin Harzemşah"
Nazım Hikmet	"835 Satır", "Güneşi İçenlerin Türküsü", "Benerci Kendini Niçin Öldürdü", "Taranta Babu'ya Mektuplar", "Kuvayi Milliye", "Yatar Bursa Kalesinde", "Yeni Şiirler", "İlk Şiirler", "Son Şiirler", "Lafonten'den Masallar", "Memleketimden İnsan Manzaraları"
Necati Cumalı	"Acı Tütün", "Tütün Zamanı", "Harbe Gidenin Şarkıları", "Mayıs Ayı Notları", "Boş Beşik", "Ezik Otlar", "Vur Emri", "Susuz Yaz", "Tehlikeli Güvercin", "Yeni Çıkan Şarkılar", "Nalınlar", "Masallar", "Kaynana Ciğeri", "Derya Gülü", "Aşk Duvarı", "Makedonya 1900", "Kente İnen Kaplanlar", "Dila Hanım", "Yalnız Kadın", "Yağmurlar ve Topraklar", "Kızılçullu Yolu"
Necip Fazıl Kısakürek	"Örümcek Ağı", "Kaldırımlar", "Ben ve Ötesi", "Çile", "Tohum", "Sonsuzluk Kervanı"
Oğuz Atay	"Tutunamayanlar", "Tehlikeli Oyunlar", "Bir Bilim Adamının Romanı"
Orhan Kemal	"Hanımın Çiftliği", "Vukuat Var", "Üç Kâğıtçı", "Ekmek Kavgası", "Sokakların Çocuğu"
Orhan Pamuk	"Sessiz Ev", "Kar", "Beyaz Kale", "Kara Kitap", "Benim Adım Kırmızı", "Yeni Hayat", "Cevdet Bey ve Oğulları"
Orhan Veli Kanık	"Vazgeçemediğim", "Garip", "Destan Gibi", "Yenisi", "Karşı"
Peyami Safa	"Sözde Kızlar", "Şimşek", "Yalnızız", "Mahşer", "Canan", "Fatih Harbiye", "Attila", "Bir Tereddüdün Romanı", "Matmazel Noralya'nın Koltuğu", "Biz İnsanlar", "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu"
Platon (Eflatun)	"Devlet"
Recaizade Mahmut Ekrem	"Araba Sevdası", "Yadigâr-ı Şebab", "Nağme-i Seher", "Zemzeme", "Nijat Ekrem"
Refik Halit Karay	"Yezidin Kızı", "Bugünün Saraylısı", "Kadınlar Tekkesi", "Dört Yapraklı Yonca"
Reşat Nuri Güntekin	"Çalıkuşu", "Kavak Yelleri", "Gizli El", "Damga", "Dudaktan Kalbe", "Bir Kadın Düşmanı", "Akşam Güneşi", "Yeşil Gece", "Acımak", "Yaprak Dökümü", "Kızılcık Dalları", "Gökyüzü", "Eski Hastalık", "Miskinler Tekkesi", "Harabelerin Çiçeği", "Son Sığınak", "Kan Davası", "Leyla ile Mecnun", "Hülleci", "Balıkesir Muhasebecisi", "Tanrıdağı Ziyareti"

ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLERİ	
Rıfat Ilgaz	"Hababam Sınıfı", "Üsküdar'da Sabah Oldu", "Karartma Geceleri", "Sarı Yazma", "Don Kişot İstanbul'da", "Geçmişe Mazi"
Sabahattin Ali	"Kuyucaklı Yusuf", "Kürk Mantolu Madonna", "İçimizdeki Şeytan, "Sırça Köşk", "Değirmen", "Kağnı", "Ses", "Yeni Dünya"
Sait Faik Abasıyanık	"Semaver", "Sarnıç", "Son Kuşlar", "Lüzumsuz Adam", "Mahalle Kahvesi", "Kayıp Aranıyor", "Havada Bulut", "Kumpanya", "Havuz Başı", "Az Şekerli", "Tüneldeki Çocuk", "Şahmerdan", "Hanım Başı", "Mahkeme Kapısı", "Alemdağ'da Var Bir Yılan", "Medar-ı Maişet Motoru"
Sezai Karakoç	"Monna Rosa", "Hızırla Kırk Saat", "Körfez", "Şahdamar", "Taha'nın Kitabı", "Kıyamet Aşısı", "Gül Muştusu", "Sesler", "Zamana Adanmış Gönüller", "Alınyazısı Saati", "Ayinler", "Leyla İle Mecnun", "Ateş Dansı"
Şeyh Galip	"Divan (Şiirler)", "Hüsn ü Aşk (Güzellik ve Aşk)", "Es- Sohbetü's- Sâfiyye", "Şerh-i Cezîre-i Mesnevî", "Mevlevi Şâirlere Tezkire"
Şinasi	"Şair Evlenmesi", "Tercüman-ı Ahval", "Tasvir-i Efkâr", "Tercüme-i Manzume", "Müntehebat-ı Eş'ar", "Müntehabat-ı Asvir-i Efkâr", "Durub-ı Emsal-i Osmanîye"
Talip Apaydın	"Sarı Traktör", "Yarbükü", "Emmioğlu", "Ortakçılar", "Ferhat ile Şirin", "Toprağa Basınca", "Define", "Yoz Davar", "Toz Duman İçinde", "Tütün Yorgunu", "Kente İndi İdris", "Vatan Dediler", "Köylüler"
Tevfik Fikret	"Rübab-ı Şikeste", "Halukun Defteri", "Rübabın Cevabı", "Şermin", "Tarih-i Kadim", "Doksan Beşe Doğru"
Thomas Hobbes	"Leviathan", "Hukukun Ögeleri"
Thomas Moore	"Ütopya"
Tolstoy	"Savaş ve Barış", "Hacı Murat", "Kazaklar", "Ölümden Sonra Dirilme", "İvan İlyiç'in Ölümü", "Anna Karanina"
Turgut Uyar	"Arz-ı Hal", "Türkiyem", "Dünyanın En Güzel Arabistanı", "Tütünler Islak", "Her Pazartesi", "Toplandılar", "Divan", "Kayayı Delen İncir", "Dün Yok mu", "Toplu Şiirler", "Büyük Saat"
Victor Hugo	"Sefiller", "Notre Dame'n Kamburu", "Hernani", "Cromwell"
Voltaire	"Candide", "Babil Prensi", "Felsefe Sözlüğü"
William Faulkner	"Duman", "Aşk ve Ölüm", "Kırmızı Yapraklar", "Ayı"

ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLERİ	
William Shakespeare	"Romeo ve Juliet", "Venedik Taciri", "Hamlet", "Othello", "Kral Lear", "Jul Sezar", "Fırtına", "Yanlışlıklar Komedyası"
Yahya Kemal Beyatlı	"Kendi Gök Kubbemiz", "Eski Şiirin Rüzgârıyla"
Yakup Kadri Karaosmanoğlu	"Bir Sürgün", "Kiralık Konak", "Nur Baba", "Hüküm Gecesi", "Yaban", "Ankara", "Panaroma", "Hep O Şarkı", "Yakup", "Sodom ve Gomore"
Yaşar Kemal	"İnce Memet", "Ağrı Dağı Efsanesi", "Yılanı Öldürseler", "Sarı Sıcak", "Orta Direk", "Yer Demir Gök Bakır", "Sarı Sıcak", "Ölmez Otu", "Çakırcalı Efe", "Yusufçuk Yusuf", "Höyükteki Nar Ağacı", "Demirciler Çarşısı Cinayeti", "Üç Anadolu Efsanesi", "Binboğalar Efsanesi"
Yunus Emre	"Divan", "Risaletü'n-Nushiyye"
Yusuf Has Hacip	"Kutadgu Bilig"
Ziya Gökalp	"Kızıl Elma", "Yeni Hayat", "Altın Işık", "Malta Mektupları", "Türkçülüğün Esasları"
Ziya Osman Saba	"Sebil ve Güvercinler", "Geçen Zaman"
Ziya Paşa	"Zafername", "Harabat", "Eş'ar-ı Ziya", "Rüya", "Terci-i Bent, Terkib-i Bent", "Şiir ve İnşa"

YAZARLAR HAKKINDA İLGİNÇ BİLGİLER	
Orhan Pamuk	2006 Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanarak bu ödülü alan ilk Türk yazardır.
Cengiz Aytmatov	Eserleri 150'den fazla dile çevrilmiş, dünya edebiyatında önemli bir yere sahip Kırgız yazardır.
Oğuz Atay	Ölümsüz eseri Tutunamayanlar'ı Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam eserinden etkilenerek kaleme almıştır.
Franz Kafka	Yakın arkadaşı Max Brod'a, eserlerini yakmasını vasiyet etmiştir; eğer uyulsaydı, Kafka dünya çapında tanınmayacaktı.
Necip Fazıl Kısakürek	Türk edebiyatının Bâkî'den sonra ikinci Sultânü'ş-şuara" (Şairlerin Sultanı) ünvanına sahip üstadıdır.

ROMAN – YAZAR – KARAKTER EŞLEŞTİRMELERİ		
ROMAN	**YAZARI**	**EN ÖNEMLİ KARAKTERİ**
Suç ve Ceza	Fyodor Mihayloviç Dostoyevski	Rodion Romanoviç Raskolnikov
Budala	Fyodor Mihayloviç Dostoyevski	Prens Lev Nikolayeviç Mişkin
Sefiller	Victor Hugo	Jean Valjean
Hamlet	William Shakespeare	Danimarka Prensi Hamlet
Yüzyıllık Yalnızlık	Gabriel García Márquez	Albay Aureliano Buendía
Dönüşüm	Franz Kafka	Gregor Samsa
Dava	Franz Kafka	Joseph K.
Yabancı	Albert Camus	Meursault
Dorian Gray'in Portresi	Oscar Wilde	Dorian Gray
Faust	Johann Wolfgang von Goethe	Faust
Babalar ve Oğullar	İvan Turgenyev	Yevgeniy Vasilyiç Bazarov
Kara Kule	Stephen King	Roland Deschain
Monte Cristo Kontu	Alexandre Dumas	Edmond Dantes
Körleşme	Elias Canetti	Dr. Peter Kien
Kaptan Ahab	Herman Melville	Kaptan Ahab
Anna Karenina	Lev Nikolayeviç Tolstoy	Anna Karenina
Saatleri Ayarlama Enstitüsü	Ahmet Hamdi Tanpınar	Hayri İrdal
Tehlikeli Oyunlar	Oğuz Atay	Hikmet Benol
Tutunamayanlar	Oğuz Atay	Selim Işık
Murtaza	Orhan Kemal	Murtaza
Kara Kitap	Orhan Pamuk	Celal Sâlik ve Galip
Anayurt Oteli	Yusuf Atılgan	Zebercet
İnce Memed	Yaşar Kemal	İnce Memed
Çalıkuşu	Reşat Nuri Gültekin	Feride
Sözde Kızlar	Peyami Safa	Mebrure
Ölmeye Yatmak	Adalet Ağaoğlu	Aysel
Kürk Mantolu Madonna	Sabahattin Ali	Maria Puder

ÖDÜLLÜ FİLMLER VE KONULARI	
OPPENHEİMER	Manhattan Projesi'nde ilk nükleer silahın geliştirilmesinde büyük rol oynayan Amerikalı teorik fizikçi J. Robert Oppenheimer'ın hayatını konu alan filmdir.
CODA	Bütün fertleri işitme engelli olan bir ailede duyma yetisini kullanabilen tek birey olan Ruby'nin, müzik tutkusunun peşinden gitme arzusuyla ailesinin dış dünyayla olan bağı olma rolü arasında sıkışıp kalmasını konu edinen filmdir.
PARAZİT	Yoksul bir ailenin zengin bir ailenin evine hizmetçi olarak girişi etrafında sınıf farklarını, kapitalizmi ve aile ilişkilerini ele alan filmdir.
YEŞİL REHBER (Green Book)	Ünlü bir siyah piyanistle beyaz şoförünün 1962'de, bir turne kapsamında New York'tan ırkçı güney eyaletlerine yolculuklarını anlatan filmdir.
AKIL OYUNLARI (A Beautiful Mind)	Dünyadaki diğer matematikçilerin "olanaksız" diye niteledikleri bir dizi bugüne dek çözülmemiş problemleri çözerek matematik dünyasını büyülemesini sergileyen filmdir.
GUGUK KUŞU (One Flew Over the Cuckoo's Nest)	Akıl hastası numarası yaparak güvenlik önlemleri daha az olan bir akıl hastanesine sevk edilen bir mahkûmun geçirdiği zamanı konu alan filmdir.
Pİ'NİN YAŞAMI	Batan bir geminin ardından bir filikada yaralı bir zebra, orangutan, sırtlan ve bir Bengal kaplanı ile birlikte okyanusun ortasında kalan bir çocuğun hayatta kalma mücadelesini anlatan filmdir.
YER ÇEKİMİ (Gravity)	Uzaydaki görevleri esnasında, uzay gemilerinin hasar görmesi sonucu iki astronotun hayatta kalma mücadelesini konu alan filmdir.
12 YILLIK ESARET (12 Years a Slave)	New York Eyaletinde özgür bir siyahi olarak doğmuş olan ve 1841 yılında Washington DC'de kaçırılıp köle olarak satılan Solomon Northup'un 12 yıl boyunca köle olarak geçirdiği yaşamı anlatan filmdir.
FORREST GUMP	Zekâ seviyesi, klasik devlet okuluna bile kabul edilmeyecek kadar düşük olan ve fiziksel olarak da sorunları olan bir çocuğun, hayatın ona getirdiği acı ve tatlı sürprizlerden, inanılmaz başarılar elde etmesini konu alan filmdir.
CAN DOSTUM (Good Will Hunting)	Üniversitede temizlik görevlisi olarak çalışan bir gencin tahtaya yazılmış zor bir matematik sorusunu çözmesiyle dersin profesörü tarafından keşfedilmesini konu alan filmdir.
CESUR YÜREK	İskoçya'nın 13. Yüzyıl'da verdiği bağımsızlık savaşını konu alan filmdir.
SUYUN SESİ (The Shape of Water)	Güney Amerika'da yakalanmış bir amfibiyen ile gizli bir laboratuvarda çalışan konuşma engelli temizlik işçisi arasında geçen hikâyeyi anlatan filmdir.
HAYAT AĞACI	Kişinin manevi kimliği ve insan doğası arasındaki dengeyi bulmak için çıkılan serüveni konu alan filmdir.
BİR DÜŞÜŞÜN ANATOMİSİ	Fransız Alplerindeki bir inziva evinde yaşayan bir ailenin fertlerinden birisinin evin balkonundan düşerek hayatını kaybetmesini ve ardından yaşanan dava sürecini takip eden olayları konu alan filmdir.

İLK KADIN	
SAVAŞ PİLOTU	Sabiha Gökçen
PİLOT	Bedriye Tahir Gökmen
JET PİLOTU	Leman Altınçekiç
BAŞBAKAN	Tansu Çiller
BAKAN	Türkân Akyol
BÜYÜKELÇİ	Filiz Dinçmen
EMNİYET MÜDÜRÜ	Feriha Sanerk
AVUKAT	Süreyya Ağaoğlu
HÂKİM	Suat Berk
KAYMAKAM	Özlem Bozkurt
VALİ	Lale Aytaman
TBMM BAŞKAN VEKİLİ	Neriman Neftçi
BELEDİYE BAŞKANI	Sadiye Hanım
MUHTAR (ATANMIŞ)	Meliha Manço
MUHTAR (SEÇİLMİŞ)	Gül Esin
YARGITAY ÜYESİ	Melahat Ruacan
DANIŞTAY ÜYESİ	Şükran Esmerer
SAYIŞTAY ÜYESİ	Fahrünisa Etmen
CUMHURİYET SAVCISI	Nebahat Sarıyal
GAZETECİ	Selma Rıza
REKTÖR	Prof. Dr. Ayşe Saffet Rıza Alpar
PROFESÖR	Prof. Dr. Fazıla Şevket Giz
TİYATRO OYUNCUSU	Afife Jale
OPERA SANATÇISI	Semiha Berksoy

1. **Kariyerinde Galatasaray, Beşiktaş ve A Milli Futbol Takımını çalıştıran ve 2026 yılında hayatını kaybeden teknik direktör aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jose Mourinho
B) Mircea Lucescu
C) Cesare Prandelli
D) Rafa Benitez
E) Pep Guardiola

2. **2026 yılında Ay'a doğru yolculuk eden ilk kadın olarak tarihe geçen astronot aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nicola Winter
B) Mariam Fardous
C) Yvonne Cagle
D) Christina Koch
E) Jessica Wittner

3. **Balıkesir'de, 9. Ana Jet Üssü Komutanlığı filosuna ait F-16 uçağının, görev uçuşu esnasında saat 00.50 sıralarında düşmesi sonucu şehit olan pilot binbaşı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İbrahim Bolat
B) Nihat İlgen
C) Serdar Uslu
D) Cüneyt Kandemir
E) Gökhan Korkmaz

4. **Kars'ın Sarıkamış ilçesinde, Birinci Dünya Savaşı'nda on binlerce askerin şehit olduğu Sarıkamış Harekatı'nın 111'inci yılı dolayısıyla düzenlenen anma etkinliğin sloganı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ölmez ruhlar
B) Sarıkamış şehitleri ölümsüzdür
C) Bu toprakta izin var
D) Donan bedenler, ölmez ruhlar
E) Beyaz hüzün

5. **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Cumhuriyet Nişanı tevcih edilen Enver İbrahim, hangi ülkenin başbakanıdır?**

A) Azerbaycan
B) Kuzey Kıbrıs
C) Endonezya
D) Pakistan
E) Malezya

6. I. Rıza Kayaalp
II. Ömer Halis Recep
III. Yüksel Sarıçiçek

Hırvatistan'da düzenlenen Zagreb Açık Güreş Turnuvası'nda mücadele eden yukarıdaki milli sporcularımızdan hangileri altın madalya kazanmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız II
D) I ve II
E) I ve III

1. B	2. D	3. A	4. C	5. E	6. E

1. İspanya'da düzenlenen Virtus Dünya Salon Atletizm Şampiyonası'nda T20 kategorisi 200 metre koşuda Avrupa rekoru kırarak altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aysel Önder
B) Esra Bayrak
C) Reyhan Taşdelen
D) Fatma Damla Altın
E) Ebrar Keskin

2. 2026 Avrupa Para Halter Şampiyonası aşağıdaki ülkelerden hangisinde düzenlenmiştir?

A) Türkiye
B) Sırbistan
C) Kazakistan
D) Gürcistan
E) Ukrayna

3. 2026 yılında tedavi gördüğü hastane de hayatını kaybeden tarihçi ve yazar Prof. Dr. İlber Ortaylı, aşağıdaki ödüllerden hangisini almamıştır?

A) Aydın Doğan Ödülü
B) Pulitzer Ödülü
C) Puşkin Madalyası Ödülü
D) Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Cumhuriyet Ödülü
E) Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü

4. NATO'nun 32. üyesi olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karadağ
B) İsveç
C) Finlandiya
D) Hırvatistan
E) Estonya

5. 2026 Oscar Ödülleri'nde "en iyi yönetmen" **ödülünü aşağıdakilerden hangisi almıştır?**

A) Alfred Hitchcock
B) James Mangold
C) Steven Spielberg
D) Lee Isaac Chung
E) Paul Thomas Anderson

6. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, hayatının tesadüfleri olan "Beş Şehir" **adlı eserinde aşağıdaki şehirlerden hangisi yoktur?**

A) İstanbul
B) Ankara
C) Samsun
D) Bursa
E) Erzurum

1. A	2. D	3. B	4. B	5. E	6. C

1. 12-22 Şubat 2026 tarihleri arasında düzenlenen 76. Berlin Film Festivali'nde en büyük ödül olan "Altın Ayı Ödülünü" **kazanan film aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aşk Irmakları
B) Sarı Zarflar
C) Kızıl Darı Tarlaları
D) Yağmur Adam
E) Denizdeki Ateş

2. Japonya'nın tarihindeki ilk kadın başbakanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yukiko Miyake
B) Misako Enoki
C) Sanae Takaichi
D) Satsuki Katayama
E) Keiko Chiba

3. 2026 Kış Olimpiyatları aşağıda verilen yerlerden hangisinde düzenlenmiştir?

A) İtalya/Milano
B) Rusya/Sochi
C) Güney Kore/Gangwon
D) İsviçre/Lozan
E) Çin/Pekin

4. İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından 2026 yılı ne yılı olarak ilan edilmiştir?

A) Uyuşturucu İle Mücadele Yılı
B) Adalet ve Eşitlik Yılı
C) Cezaların Kanuniliği Yılı
D) Sokak Çeteleriyle Mücadele Yılı
E) Suça Sürüklenen Çocuklar Yılı

5. "Güneşi Gördüm", "Geniş Aile", "Bereketli Topraklar Üstünde" **ve** "Hükümet Kadın"**ın aralarında olduğu birçok yapımda rol alan ve 2026 yılında beyin kanaması sonucu hayatını kaybeden usta oyuncu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Edip Akbayram
B) Murat Soydan
C) Türker İnanoğlu
D) Ali Tutal
E) Kanbolat Görkem Arslan

6. 1783 yılında bestelenen Türk Marşı aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

A) Georg Friedrich Handel
B) Ludwig van Beethoven
C) Wolfgang Amadeus Mozart
D) Frederic Chopin
E) Johannes Brahms

1. B	2. C	3. A	4. D	5. D	6. C

1. "Yedinci Mezopotamya Gurme ve Yöresel Lezzetler Fuarı" **aşağıdaki şehirlerimizden hangisinde düzenlenmiştir?**

A) Bingöl
B) Mardin
C) Gaziantep
D) Hatay
E) Diyarbakır

2. **Rio'da düzenlenen Ritmik Jimnastik Dünya Şampiyonası'nda Türkiye adına ritmik jimnastikte dünya şampiyonası finaline çıkan ilk sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Duygu Doğan
B) Elif Celep
C) Yeliz Güneş
D) Hatice Gökçe Emir
E) Azra Akıncı

3. **Wimbledon'da 2. tura çıkan ilk Türk kadın tenisçimiz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İpek Soylu
B) Zeynep Sönmez
C) Çağla Büyükakçay
D) Başak Eraydın
E) Ayla Aksu

4. **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, tarafından e-Devlet'e entegre edilerek vatandaşların kullanımına açılan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Araç Plakasına Yazılan Ceza Sorgulama
B) Deprem İllerinde Yerinde Dönüşüm Uygulaması
C) Sulak Alan Faaliyeti İzin Belgesi Başvurusu
D) Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi Sorgulama
E) Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu

5. **Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (FIFA) 2026 yılının En İyi Erkek Futbolcusu Ödülü'nü aşağıdakilerden hangisi almıştır?**

A) Robert Lewandowski
B) Ousmane Dembele
C) Lionel Messi
D) Cristiano Ronaldo
E) Thomas Müller

6. **Dünya'nın döndüğünü ilk bulan, Ümit Burnu, Amerika ve Japonya'nın varlığından bahseden ilk bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fârâbî
B) El Bîrûnî
C) El Kindî
D) İbni Sina
E) Ali Kuşçu

1. E	2. D	3. B	4. E	5. B	6. B

1. **2026 Oscar Ödülleri'nde** "en iyi film" **ödülünü aşağıdakilerden hangisi almıştı?**

A) Nomadland
B) Anora
C) One Battle After Another
D) Coda
E) Oppenheimer

2. **İslami Dayanışma Oyunları, 7-21 Kasım 2025 tarihleri arasında Suudi Arabistan'ın hangi kentinde düzenlenmiştir?**

A) Riyad
B) Cidde
C) Mekke
D) Tebük
E) Büreyde

3. **İşitme Engelliler 25'inci Yaz Olimpiyatları nerede düzenlenmiştir?**

A) Norveç/Oslo
B) Endonezya/Cakarta
C) İspanya/Madrid
D) Japonya/Tokyo
E) Gana/Akra

4. **İsveç'in Helsingborg kentinde düzenlenen 18-26 Kasım 2025 ITTF Para Masa Tenisi Avrupa Şampiyonası'nda Avrupa Şampiyonu olan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sibel Altınkaya
B) Ebru Acer
C) Ece Haraç
D) Özge Yılmaz
E) Kübra Korkut

5. **Türk Dil Kurumu tarafından, halkın katılımıyla belirlenen 2025 yılının kelimesi aşağıdakilerden hangisi olmuştur?**

A) Kalabalık Yalnızlık
B) Sahte Haberler
C) İklim Krizi
D) Gülmekten Gözünden Yaş Gelmek
E) Dijital Vicdan

6. **Aşağıdakilerden hangisi Leonardo da Vinci'ye ait tablodur?**

A) Venüs'ün Doğuşu
B) Adem'in Yaratılışı
C) Son Akşam Yemeği
D) Atina Okulu
E) Arnolfini'nin Evlenmesi

1. C	2. A	3. D	4. B	5. E	6. C

1. **Çevrim içi öğrenme, doğal dil işleme, metin madenciliği, eğitimde yapay zekâ kullanımı, siber psikoloji üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Prof. Dr. Hatice Yıldız Durak
B) Prof. Dr. Alper Kiraz
C) Doç. Dr. Safacan Kölemen
D) Doç. Dr. Çağatay Dengiz
E) Doç. Dr. Levent Beker

2. **Türkiye'nin arama ve sondaj kabiliyetlerini güçlendirmek amacıyla 2025 yılında enerji filosuna kattığı ikiz gemiler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çelebi ve Mehmet
B) Nene Hatun ve Beyaz
C) Çağrı Bey ve Yıldırım
D) Fatih ve Süleyman
E) Kanuni ve Yavuz

3. "Elisabeth Lederer'in Portresi", **New York'taki Sotheby's müzayede evinde 20 dakikalık bir açık artırma** "savaşının" **ardından 236 milyon 400 bin dolara satılan tablo aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Claude Monet
B) Pablo Picasso
C) Frida Kahlo
D) Gustav Klimt
E) Salvador Dali

4. **UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı kapsamında** "Edebiyat Şehri" **ünvanı, Türkiye'den ilk kez hangi ilimize verilmiştir?**

A) Nevşehir
B) Kahramanmaraş
C) Kırşehir
D) Gaziantep
E) Şanlıurfa

5. **2025 yılı Cumhurbaşkanı tarafından ne yılı olarak ilan edilmiştir?**

A) Aile Yılı
B) Dayanışma Yılı
C) Anayasa Yılı
D) Yargı Bağımsızlığı Yılı
E) Millî Birlik ve Dayanışma Yılı

6. **Evrenin merkezinin Dünya değil, Güneş olduğu tezini geri çekmediği için engizisyon mahkemesi tarafından 1633 yılında hapse mahkum edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nicolaous Copernicus
B) Thomas Edison
C) Nikola Tesla
D) Galileo Galilei
E) Jonhannes Kepler

1. A	2. C	3. D	4. B	5. A	6. D

1. Curad-1 kuyusunda hidrokarbon aramalarına başlamak üzere 2026 yılında Somali'ye ulaşan Türkiye'nin derin deniz sondaj gemisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yavuz
B) Fatih
C) Yıldırım
D) Abdülhamid Han
E) Çağrı Bey

2. Rıza Kayaalp ve Yüksel Sarıçiçek, altın madalya kazandığı "Zagreb Açık Güreş Turnuvası" **hangi ülkede yapılmıştır?**

A) Senegal
B) Angola
C) Norveç
D) Hırvatistan
E) Kanada

3. 12-22 Şubat 2026 tarihleri arasında düzenlenen 76. Berlin Film Festivali'nde "Gümüş Ayı Büyük Jüri Ödülünü" **kazanan film aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Emin Alper/Kurtuluş
B) İlker Çatak/Sarı Zarflar
C) Nuri Bilge Ceylan/Üç Maymun
D) Çağan Irmak/Dedemin İnsanları
E) Zeki Demirkubuz/Hayat

4. 2025 yılında New York'un ilk Müslüman Belediye Başkanı olan siyasetçi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rudy Giuliani
B) Eric Adams
C) Zohran Mamdani
D) Sadiq Khan
E) Lubna Arshad

5. 2025 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödül töreninde "Yalçın Tura" **hangi dalda ödül almıştır?**

A) Resim
B) Müzik
C) Fotoğraf
D) Anadolu Arkeolojisi
E) Bilim ve Kültür

6. Aşağıdaki ülkelerin ulusal sembolleri eşleştirmesinde hangisi yanlıştır?

A) Türkiye – Bozkurt
B) Avustralya – Kanguru
C) Fransa – Horoz
D) İspanya – Boğa
E) Azerbaycan - Kartal

1. E	2. D	3. A	4. C	5. B	6. E

1. 2026 İslam Dünyası Başkenti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özbekistan/Buhara
B) Mısır/Kahire
C) Fas/Rabat
D) Tataristan/Kazan
E) Katar/Doha

2. Türkiye'nin 50'nci millî parkı olarak ilan edilen yer aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abant Gölü Milli Parkı
B) Geben Vadisi Milli Parkı
C) İstiklal Yolu Tarihi Milli Parkı
D) Sarıçalı Dağı Milli Parkı
E) Kaçkar Dağları Milli Parkı

3. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde "Terörsüz Türkiye" **çalışmaları kapsamında 2025 yılında kurulan komisyonun adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Demokrasi ve Terörsüz Türkiye Komisyonu
B) Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komis-yonu
C) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu
D) Avrupa Birliği Uyum Komisyonu
E) Emniyet ve İstihbarat Komisyonu

4. 19 Ekim 2025'te yapılan seçimde yüzde 62 oyla seçilen Kuzey Kıbrıs Cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ersin Tatar
B) Tufan Erhürman
C) Mustafa Akıncı
D) Derviş Eroğlu
E) Mehmet Ali Talat

5. 2025 Dünya Superbike'ta şampiyonluğa ulaşan milli motosikletçimiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kenan Sofuoğlu
B) Can Öncü
C) Deniz Öncü
D) Şakir Şenkalaycı
E) Toprak Razgatlıoğlu

6. En küçük ve ilk milli parkımız aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ilgaz Dağı Milli Parkı
B) Nemrut Dağı Milli Parkı
C) Başkomutan Tarihi Milli Parkı
D) Yozgat Çamlığı Milli Parkı
E) Malazgirt Meydan Muharebesi Tarihi Milli Parkı

1. D	2. B	3. B	4. B	5. E	6. D

1. 2026 NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi aşağıda verilen ülkelerin hangisinde yapılacaktır?

A) Lüksemburg
B) Hollanda
C) Türkiye
D) Portekiz
E) Birleşik Krallık

2. 2026 G7 Zirvesi aşağıdaki ülkelerden hangisinde düzenlenmiştir?

A) ABD
B) Fransa
C) Kanada
D) İtalya
E) Japonya

3. 2025 Dünya Tekvando Şampiyonası'nda 46 kiloda altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emine Göğebakan
B) Kadriye Selimoğlu
C) Gamze Gürdal
D) Şeyda Şerifoğlu
E) İrem Yaman

4. Gazze'ye dikkat çekmek amacıyla kendisine ait olan değişken ağırlık paletsiz kategorisindeki 106 metre rekorunu "Gazze nefes alsın, karanlıklar aydınlığa çıksın" **sloganıyla 107 metreye dalarak kıran milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yasemin Dalkılıç
B) Derya Can
C) Fatma Uruk
D) Şahika Ercümen
E) Birgül Erken

5. "Femme a la montre" **isimli eseri açık artırmada 139,4 milyon dolara satılan ressam aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pablo Picasso
B) Salvador Dali
C) Frida Kahlo
D) Vincent Van Gogh
E) Leonardo Da Vinci

6. 1884-1886 yılları arasında inşa edilen ve ABD'ye hediye edilen "Özgürlük Heykeli" **hangi şehirdedir?**

A) Las Vegas
B) Los Angeles
C) New York
D) Washington
E) Chicago

1. C	2. B	3. A	4. D	5. A	6. C

1. 2026 Avrupa Spor Başkenti seçilen yer aşağıdakilerden hangisidir?

A) İspanya/Madrid
B) Estonya/Tallinn
C) Türkiye/Alanya
D) Monaco/Ville
E) Azerbaycan/Bakü

2. Aşağıda verilenlerden hangisi 2025 yılında hayatını kaybeden şarkı sözü yazarı İlhan Şeşen'e ait değildir?

A) Aşık Oluyorum Eyvah
B) Ellerimde Çiçekler
C) Aşk Layık Olanda Kalmalı
D) Ele Güne Karşı
E) Neler Oluyor Bize

3. 2025 yılı Birleşmiş Milletler Kadın Birimi tarafından Türkiye'nin "İyi Niyet Elçisi" aşağıdakilerden hangisi seçilmiştir?

A) Eda Erdem
B) Cansu Özbay
C) Ebrar Karakurt
D) Simge Aköz
E) Gizem Güreşen

4. Türk mühendisleri tarafından geliştirilen yerli yapay zeka modeli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şahin
B) Kumru
C) Serçe
D) Doğan
E) Kartal

5. 2025 Dünya Halter Şampiyonası'nda Muhammed Furkan Özbek, erkekler 65 kg kategorisinde altın madalya kazanarak dünya şampiyonu olmuştur?

A) Harun Akkaya
B) Muharrem Süleymanoğlu
C) Taner Sağır
D) Ali Oflaz
E) Muhammed Furkan Özbek

6. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan "1001 Kilise Şehri" olarak tarih sayfalarında anılan antik kent aşağıdakilerden hangisidir?

A) Efes Antik Kenti
B) Ani Antik Kenti
C) Hattuşaş Antik Kenti
D) Aspendos Antik Kenti
E) Patara Antik Kenti

1. E	2. D	3. A	4. B	5. E	6. B

1. **2026 Avrupa Yeşil Başkenti seçilen yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fransa/Grenoble
B) İspanya/Valencia
C) İspanya'nın Valencia
D) Portekiz/Guimarães
E) Litvanya/Vilnius

2. **150. doğum yılı nedeniyle TÜRKSOY tarafından 2026 yılı ne yılı olarak ilan edilmiştir?**

A) Toktobolot Abdumomunov Anma Yılı
B) Fikret Amirov Anma Yılı
C) Süleyman Çelebi Anma Yılı
D) Aşık Veysel Anma Yılı
E) Ziya Gökalp Anma Yılı

3. **Yusuf Dikeç ve Mustafa İnan'ın altın madalya kazandığı Havalı Silahlar Avrupa Şampiyonlar Ligi hangi ilimizde düzenlenmiştir?**

A) Antalya
B) İzmir
C) İstanbul
D) Sivas
E) Kars

4. "Kıyamet dehşetinin ortasında sanatın gücünü yeniden teyit eden etkileyici ve vizyon sahibi eseri için" **2025 Nobel Edebiyat ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) László Krasznahorkai
B) Abdulrazak Gurnah
C) Kazuo Ishiguro
D) Louise Glück
E) Annie Ernaux

5. **1924 yılında hak ettiği İstiklal Madalyası'na, 2025 yılında yani 101 yıl sonra resmen kavuşan şehrimiz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gaziantep
B) Samsun
C) Şanlıurfa
D) Rize
E) Manisa

6. **UNESCO Dünya Miras Listesine Malatya'dan aşağıdakilerden hangisi katılmıştır?**

A) Ani Arkeolojik Alanı
B) Arslantepe Höyüğü
C) Çatalhöyük Neolitik Alanı
D) Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası
E) Göbekli Tepe

1. D	2. E	3. C	4. A	5. B	6. B

1. Vefatın 700. yılı sebebiyle UNESCO tarafından 2026 yılı aşağıdakilerden hangisini anma yılı olarak ilan edilmiştir?

A) Hoca Ahmed Yesevi Anma Yılı
B) Şeyh Edebali Anma Yılı
C) Bilge Tonyukuk Anma Yılı
D) Mimar Sinan Anma Yılı
E) Yunus Emre Anma Yılı

2. Albert Einstein'ın 119 yıl önce ortaya koyduğu ışığın doğasıyla ilgili "foton teorisi"**ni ispatlamak adına 2024 yılında nanoteknoloji sistem geliştiren bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aziz Sancar
B) Uğur Şahin
C) Ahmet Nihat Berker
D) Fahrettin Yakuphanoğlu
E) Celal Şengör

3. 2025 TIME Dergisinin "Yılın Kızları" **listesinde yer alan Türkiye'nin en genç kadın pilot adayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Defne Özcan
B) Selin Sevimli
C) Esra Öcal
D) Ayşegül Çevik
E) Hatice Kübra Erkekli

4. Bilimin 175 yıldır çözemediği 4 milyar yıl önce yaşamın nasıl başladığına dair gizemi ortaya çıkardığı "çığır açıcı" **keşfi ile Harvard Üniversitesince ödüle layık görülen Türk fizikçi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aziz Sancar
B) Furkan Öztürk
C) Yavuz Nutku
D) İhsan Ketin
E) Fazıl Erdoğan

5. Güneş enerjisiyle çalışan en güçlü stadyum unvanıyla Guinness Rekorlar Kitabı'na girmeyi başaran stadımız aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahi Stadyumu
B) Vefa Stadyumu
C) Nef Stadyumu
D) Eryaman Stadyumu
E) Osmanlı Stadyumu

6. Çekimleri 46 hafta süren ve "En uzun kesintisiz film çekimi" **unvanıyla Guinness Dünya Rekorlarına giren film aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İyi Kötü Çirkin
B) Kuzuların Sessziliği
C) Bir Zamanlar Batıda
D) Yüzüklerin Efendisi Kralın Dönüşü
E) Gözleri Tamamen Kapalı

1. B	2. D	3. A	4. B	5. C	6. E

1. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından dünyanın en büyük küresel uzay etkinliği olan Uluslararası Uzay Kongresi'nin (IAC) 2026 yılında hangi ilimizde yapılacağı duyurulmuştur?

A) İstanbul
B) Ankara
C) Bursa
D) Eskişehir
E) Antalya

2. 2026 Voleybol Avrupa Şampiyonası nerede yapılacaktır?

A) Türkiye
B) Fransa
C) Almanya
D) ABD
E) Norveç

3. 2025 Oscar "en iyi film" **ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Oppenheimer
B) Forrest Gump
C) Anora
D) Annie Hall
E) Nomadland

4. Almanya'da düzenlenen 2025 Artistik Cimnastik Avrupa Şampiyonası'nda bireysel halka aletinde altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayşe Begüm Onbaşı
B) Ferhat Arıcan
C) İbrahim Çolak
D) Adem Asil
E) Göksu Üçtaş Şanlı

5. Malatya ile Sivas arasındaki Karakaya Baraj Gölü üzerinde "itme sürme yöntemi" **ile inşa edilen köprü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çobandede Köprüsü
B) Tohma Köprüsü
C) Irgandi Köprüsü
D) Malabadi Köprüsü
E) Bayramören Köprüsü

6. Genetik biliminin kurucusu ve kalıtım biliminin öncüsü bitkiler üzerinde yapmış olduğu çalışmalar sonucunda bir türün özelliklerinin kalıtım yolu ile sonraki kuşaklara aktarıldığını bularak tarihe adını yazdıran Avusturyalı botanik bilgini aşağıdakilerden hangisidir?

A) Carl Linnaeus
B) Nehemiah Grew
C) Pierre Belon
D) Johann Gregor Mendel
E) Joseph Dalton Hooker

1. E	2. A	3. C	4. D	5. B	6. D

1. 2026 Birleşmiş Milletler tarafından ne yılı olarak ilan edilmiştir?

A) Uluslararası Darı Yılı
B) Uluslararası Tarım ve Ürünleri Yılı
C) Uluslararası Mera ve Çobanlar Yılı
D) Uluslararası Kooperatifler Yılı
E) Uluslararası Kuantum Bilim ve Teknoloji Yılı

2. Türkiye'nin yerli teknolojiyle geliştirdiği hava savunma sisteminin adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demir Kubbe
B) Çelik Kubbe
C) Korkut
D) Gökdeniz
E) Sungur

3. Milli güreşçilerimiz olan Kerem Kamal'ın altın, Elvira Süleyman Kamaloğlu'nun ise gümüş madalya kazandığı "2025 Muhamet Malo Turnuvası" nerede düzenlenmiştir?

A) Makedonya
B) Bosna Hersek
C) Karadağ
D) Kosova
E) Arnavutluk

4. 2025 yılında Azerbaycanlı rakibi Hadi Abdollahi'yi ilk rauntta nakavt ederek altın kemerin sahibi olan kıtalararası ağır sıklet şampiyonu milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bekir Tosun
B) Kenan Şahin
C) Bayram Eren Celep
D) Muhammed Dursun
E) Murat Buğra Sağay

5. Türkiye'nin en yüksek rakımlı Rüzgar Enerji Santrali (RES) hangi ilimizde kurulmuştur?

A) Bitlis
B) Muş
C) Van
D) Şırnak
E) Kars

6. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi 1796 yılında çiçek aşısını bulmuştur?

A) William Gilbert
B) Louis Pasteur
C) Heinrich Rudolf Hertz
D) Edward Jenner
E) Alexander Fleming

1. C	2. B	3. E	4. D	5. C	6. D

1. 2026 TÜRKSOY Türk Dünyası Kültür Başkenti olan yer aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özbekistan/Andican
B) Türkmenistan/Anav
C) Türkiye/Bursa
D) Tataristan/Kazan
E) Kazakistan/Astana

2. Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye Yazarlar Birliği Kurucu ve Şeref Başkanı olan Mehmet Doğan'a ait değildir?

A) Kaybolan Şehirler
B) Gelecek Dünya
C) Sanat Sözlüğü
D) Yaşayan Geçmiş
E) Şairler Meydanı

3. Macaristan Ulusal Meclisinde yapılan oylamada 137 oy alarak Macaristan'ın ilk kadın cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

A) Salome Zurabishvili
B) Sophie Wilmes
C) Erna Solberg
D) Katalin Novak
E) Kertsi Kaljulaid

4. Terör örgütü PKK'dan bir grup, 2025 yılında Irak'ın hangi kentinde silahlarını imha etmişlerdir?

A) Musul
B) Han El Bağdadi
C) Süleymaniye
D) Kerkük
E) Kerbela

5. Atlantik Okyanusu'nu 24 günde 2 bin 384 mil yol yaparak yelkenliyle geçen ilk Türk kadını aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başak Mireli
B) Süreyya Ağaoğlu
C) Filiz Dinçmen
D) Türkan Akyol
E) Zerrin Güngör

6. Beğenmeyerek çöpe attığı otoportresi açık artırmada 8,63 milyon dolara satılan ünlü ressam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pablo Picasso
B) Gustav Klimt
C) Frida Kahlo
D) Salvador Dali
E) Vasiliy Kandinsikiy

1. A	2. B	3. D	4. C	5. A	6. C

1. **Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından düzenlenen** "Konuşma Dili Olarak Türkçe Çalıştayı"**nın üçüncüsü, 16-17 Şubat 2026 tarihlerinde hangi ilimizde düzenlenmiştir?**

A) Ankara
B) İstanbul
C) İzmir
D) Antalya
E) Bursa

2. **2026 yılında gerçekleştirilen ABD-İsrail saldırısında hayatını kaybeden İran lideri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hasan Ruhani
B) Haşimi Rafsancani
C) Mahmud Ahmedinejad
D) Muhammed Rızâ Pehlevî
E) Ayetullah Ali Hamaney

3. "Venezuela halkının demokratik haklarını savunmak için yorulmak bilmeyen çalışmaları ve diktatörlükten demokrasiye adil ve barışçıl bir geçiş sağlamak için verdiği mücadele nedeniyle" **2025 Nobel Barış Ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Nergis Muhammedi
B) Nihon Hidankyo
C) Maria Corina Machado
D) Ales Bialiatski
E) Dmitri Muratov

4. **Almanya'nın Essen şehrinde düzenlenen Açık Hava Avrupa Okçuluk Şampiyonası'nın klasik yay erkekler finalinde altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mete Gazoz
B) Emircan Haney
C) Muhammed Abdullah Yıldırmış
D) Demir Elmaağaçlı
E) Ulaş Berkim Tümer

5. **Coğrafi işaret tescil belgesi verilen** "karagül" **aşağıdaki illerimizden hangisinde yetişmektedir?**

A) Kastamonu
B) Gaziantep
C) Hatay
D) Artvin
E) Şanlıurfa

6. **Dünyanın uzayda çekilecek ilk filmi için bir aktris ve bir yönetmeni, Soyuz MS-19 uzay aracı ile Uluslararası Uzay İstasyonu'na (UUİ) fırlatan ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) ABD
B) Çin
C) Rusya
D) Almanya
E) Japonya

1. B	2. E	3. C	4. A	5. B	6. C

1. **Finansman ve sürdürülebilir büyüme başlıklarının öne çıktığı ve Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği'nin düzenlediği TIF 2026, beşinci kez nerede toplanmıştır?**

A) Samsun
B) Adana
C) Kayseri
D) İstanbul
E) Konya

2. **2026 yılında İran tarafından kapatılan boğaz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Macellan Boğazı
B) Hürmüz Boğazı
C) Messina Boğazı
D) Bering Boğazı
E) Cebelitarık Boğazı

3. **Chandrayaan-3 adlı insansız uzay aracı ile Ay'ın güney kutbuna iniş yapan ilk ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hindistan
B) Japonya
C) Çin
D) ABD
E) Rusya

4. **Kuzey İrlanda ile İskoçya arasındaki Kuzey Kanalı'nı yüzerek geçen ilk Türk kadın sporcu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bengisu Avcı
B) Sümeyye Boyacı
C) Aysu Türkoğlu
D) Sevilay Öztürk
E) Aleyna Özkan

5. **2026 yılında Kahramanmaraş'ın On iki şubat ilçesinde okula düzenlenen silahlı saldırıda hayatını kaybeden matematik öğretmeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ayla Kara
B) Zeynep Kılıç
C) Kadriye Şen
D) Belinay Nur Boyraz
E) Şuranur Sevgi Kazıcı

6. **Güreşten iyi anlayan, oyunların sonuçlarını önceden tahmin edebilen, pehlivanların özelliklerini, yaptıkları oyunları, daha önce aldıkları başarıları bilen ve dua okuma kabiliyetine sahip görgülü kimseye ne ad verilir?**

A) Danışan
B) Kıspet
C) Müşteki
D) Zembil
E) Cazgır

1. D	2. B	3. A	4. C	5. A	6. E

1. **2026 yılında 7.4 büyüklüğündeki depremin meydana geldiği ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Japonya
B) ABD
C) Filipinler
D) Endonezya
E) Çin

2. **28 Şubat 2026'da Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in savaş başlattığı ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Suriye
B) Filistin
C) İran
D) Lübnan
E) Suudi Arabistan

3. **Gürcistan'ın Batum kentinde yapılan 2026 Avrupa Halter Şampiyonası'nda erkekler 65 kiloda Avrupa Şampiyonu olan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kaan Kahriman
B) Muhammed Furkan Özbek
C) Arif Nusret Say
D) Gökhan Kılıç
E) Yusuf Fehmi Genç

4. **Aşağıdaki ülkelerden hangisi üzerinden ekvator çizgisi geçen ülkelerden biri <u>değildir</u>?**

A) Kenya
B) Uganda
C) Endonezya
D) Brezilya
E) Venezuela

5. **Aşağıdakilerden hangisi yağlı güreşteki oyun türlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Elense
B) Paça
C) Kurt kapanı
D) Köstebek
E) Künde

6. **1895 yılında İstanbul'da kurulan, din, dil, ırk farkı gözetmeksizin bakıma muhtaç yaşlı, engelli ve kimsesiz çocuklara hizmet veren tarihi bir şefkat yuvası olan** "Darülaceze" **aşağıdakilerden hangisi tarafından kurulmuştur?**

A) II. Abdülhamid
B) V. Mehmed
C) II. Abdülmecid
D) II. Mahmud
E) V. Murad

1. A	2. C	3. B	4. E	5. D	6. A

1. Ferman, berat ve Kur'an ayetleri gibi değerli evrak ve levhaların yüksek manevi değerini ifade etmek amacıyla gelişen bir sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tezhip Sanatı
B) Minyatür Sanatı
C) Hat Sanatı
D) Gravür Sanatı
E) Telkari Sanatı

2. 1990'da hapisten çıktığında, Cape Town Belediye Binası'ndan kalabalığa "hepinize barış, demokrasi ve herkes için özgürlük adına selam veriyorum. Burada bir peygamber olarak değil, siz halkın mütevazı bir hizmetkarı olarak bulunuyorum" **şeklinde seslenen Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Nobel Barış ödülü sahibi Cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kgalema Motlanthe
B) Jacob Zuma
C) Nelson Mandela
D) Thabo Mbeki
E) Cyril Ramaphosa

3. "Canhıraş" **kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bir kimse ya da bir şey için ayrılmış olan
B) Tüyler ürpertecek kadar korkunç
C) Hepsi aynı derecede kötü veya iyi
D) Her şeyi hoş karşılayan
E) İki insanın birbirini karşılıklı sevmesi

4. Avrupa Birliği'nin coğrafi işaret listesine Türkiye'den aşağıdakilerden hangisi ilk tescil edilmiştir?

A) İpsala Pirinci
B) Adana Şalgamı
C) Aydın Kestanesi
D) Gemlik Zeytini
E) Antep Baklavası

5. Bilgi vermek, öğüt vermek veya bir düşünceyi aşılamak amacıyla yazılan öğretici şiir türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Satirik Şiir
B) Pastoral Şiir
C) Epik Şiir
D) Didaktik Şiir
E) Lirik Şiir

6. Osmanlı döneminde Yeniçerilerin kılıç kalkan eğitimi ve savaş talimi olarak oynadığı, deri kaplı hafif sopalar ve kalkanla yapılan geleneksel savaş sporu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gökbörü oyunu
B) Matrak oyunu
C) Tomak oyunu
D) Tepük oyunu
E) Kokpar oyunu

1. A	2. C	3. B	4. E	5. D	6. B

1. I. Alaeddin Keykubad'ın eşi, II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in annesi Mahperi Hunad Hatun tarafından 1238'de yaptırılan "Hunat Hatun Külliyesi" **hangi ilimizdedir?**

A) Konya
B) Karaman
C) Kayseri
D) Sivas
E) Erzincan

2. Anavarza Antik Kenti hangi şehrimizde bulunmaktadır?

A) Mardin
B) Gaziantep
C) Adana
D) Manisa
E) İzmir

3. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi hangi yıl kabul edilmiştir?

A) 1937
B) 1948
C) 1950
D) 1964
E) 1971

4. En son il olan ilçemiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düzce
B) Kilis
C) Yalova
D) Karabük
E) Zonguldak

5. Aşağıdakilerden hangisi UNESCO Dünya Miras Listesi'ndeki kültür varlıklarımızdan değildir?

A) Pamukkale ve Hierapolis Millî Parkı
B) Neolitik Dönem Çatalhöyük Kalıntıları
C) Ani Antik Kenti
D) Truva Antik Kenti
E) Sultan Ahmet Külliyesi

6. Aşağıdakilerden hangisi Filistin direnişinin sembolleri arasında yer almaz?

A) Zeytin ağacı
B) Portakal
C) Güvercin
D) Karpuz
E) Anahtar

1. C	2. C	3. B	4. A	5. E	6. C

1. Kuzey, Güney, Doğu ve Batı olmak üzere dört yarım kürenin tamamında toprağı bulunan tek kıta aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avustralya kıtası
B) Afrika kıtası
C) Asya kıtası
D) Avrupa kıtası
E) Antarktika kıtası

2. Dünyanın en yüksek tuğla yapısı kabul edilen ve 2012 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan "Kabus Kümbeti" **nerede yer almaktadır?**

A) Sudan
B) İran
C) Fas
D) Endonezya
E) Cezayir

3. Kimi zaman "Kuzeyin Mona Lisa'sı" **ya da** "Hollandalı Mona Lisa" **olarak adlandırılan** "İnci Küpeli Kız" **tablosu aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Raffaello Sanzio
B) Sandro Botticelli
C) Leonardo da Vinci
D) Johannes Vermeer
E) Vincent Van Gogh

4. "La Tomatina" **yani** "Domates Festivali" **her yıl Ağustos ayında hangi ülkede gerçekleştirilir?**

A) ABD
B) İtalya
C) İspanya
D) Brezilya
E) Fransa

5. Bayrağının ön ve arka yüzünde değişik sembollerin bulunduğu tek ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Japonya
B) Nijerya
C) Kore
D) Hindistan
E) Paraguay

6. Ağlayan kaya anlamına gelen Niobe isimli mitolojik kaya aşağıdaki şehirlerimizden hangisinde yer almaktadır?

A) Manisa
B) Artvin
C) Antalya
D) Erzincan
E) Bitlis

1. B	2. B	3. D	4. C	5. E	6. A

1. Mekke'den sonra dünyanın en büyük camii olan II. Hasan Camii nerededir?

A) Halep
B) Ramallah
C) Kazablanka
D) Nagazaki
E) Hürremşehr

2. Kırmızı periler diyarı olarak bilinen Narman Peribacaları hangi şehrimizde yer almaktadır?

A) Sakarya
B) Erzurum
C) Diyarbakır
D) Mardin
E) Denizli

3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile aşağıda verilenlerden hangisi yasaklanmamıştır?

A) Gözaltına alma
B) Devletin kendi vatandaşını sınır dışı etmesi
C) Aşağılayıcı muamele
D) İşkence
E) Ölüm cezası

4. Dünyanın En Büyük Müzik Festivali unvanını Guinness Rekorlar Kitabı'na yazdırmayı başaran "Summerfest Festivali" hangi ülkede yapılmaktadır?

A) Çin
B) ABD
C) İspanya
D) Fransa
E) İtalya

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin seslendirme sanatçısı Mazlum Kiper tarafından seslendirilmemiştir?

A) Yüzüklerin Efendisi - Saruman
B) Sünger Bob - Bay Yengeç
C) Harry Potter Serisi - Hagrid
D) Hayalet Sürücü - Carter Slade
E) Rambo - John Rambo

6. Avrupa Birliği'nin coğrafi işaret listesinde aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yoktur?

A) Taşköprü Sarımsağı
B) Aydın İnciri
C) Malatya Kayısısı
D) Amasya Elması
E) Antep Baklavası

1. C	2. B	3. A	4. B	5. E	6. D

1. **Mahkemelerde bir muhakemenin, duruşmanın ve sair meclislerle heyetlerde müzakerelerin yapılması için, nisap dairesinde, azanın her toplantısına ne ad verilir?**

A) Müşteki
B) Celse
C) Dava
D) Duruşma
E) Bilirkişi toplantısı

2. **Dünyanın küresel bir mıknatıs olduğunu ve pusulanın ibresinin dünyanın magnetik kutbunu gösterdiğini bulan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) William Gilbert
B) Johann Gutenberg
C) Isaac Newton
D) Louis Pasteur
E) Galileo Galilei

3. **Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Nobel Barış ödülü sahibi, ayrımcılık karşıtı aktivisti ve ilk siyahi cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Martin Luther King
B) Thabo Mbeki
C) Nelson Mandela
D) Barack Obama
E) Cyril Ramaphosa

4. **Aralıksız 70 yıl boyunca tahtta kalması ile birlikte dünyanın en uzun süre tahtta kalan kralı olma özelliğini elde eden kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mongkut
B) Ananda Mahidol
C) Prajadhipok
D) Chulalongkorn
E) Bhumibol Adulyadej

5. **Dünyanın 7 harikasından biri olan Kolezyum hangi ülkede yer almaktadır?**

A) Hindistan
B) Meksika
C) Peru
D) İtalya
E) Ürdün

6. **İstiklal Marşı'nın milli marş olarak yazılması için öneriyi sunan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hamdullah Suphi Tanrıöver
B) Ali Rıfat Çağatay
C) Kazım Karabekir
D) Osman Zeki Üngör
E) İsmet Paşa

1. B	2. A	3. C	4. E	5. D	6. E

1. II. Osman tarafından yaptırılan Türkiye'deki ilk baraj aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kozan Barajı
B) Tahtaköprü Barajı
C) Oymapınar Barajı
D) Topuz Bendi Barajı
E) Belkaya Barajı

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) başvuru için öngörülen 6 aylık süre, yapılan değişiklik ile kaç aya indirilmiştir?

A) 1 ay
B) 2 ay
C) 3 ay
D) 4 ay
E) 5 ay

3. İlk kez sokağa çıkma yasağı olmaksızın adrese dayalı nüfus sayımı hangi yıl yapılmıştır?

A) 1985
B) 1999
C) 2000
D) 2007
E) 2017

4. Uzayda ilk çiçeği yetiştirmeyi başaran NASA astronotu kimdir?

A) Marvin Minsky
B) Judith Resnik
C) Scott Kelly
D) Edward Gibson
E) John-David Francis Bartoe

5. "Tarihçilerin Kutbu" olarak da bilinen Dünyaca ünlü tarihçimiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Fuad Köprülü
B) İsmet Bozdağ
C) Halil İnalcık
D) Şevket Pamuk
E) Halil Berktay

6. İstiklal Marşı'nın ilk yayımlandığı gazete aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıksöz Gazetesi
B) Şurayı Ümmet Gazetesi
C) Yeni Gün Gazetesi
D) Peyamı Sabah Gazetesi
E) Sebilür Reşat Gazetesi

1. D	2. D	3. D	4. C	5. C	6. A

1. Dünya'nın yedi harikasından biri olan Tac Mahal Anıt Mezarı nerededir?

A) Peru
B) Çin
C) Ürdün
D) Brezilya
E) Hindistan

2. Haritadan silinme noktasına gelen ve "Dünya'nın nazar boncuğu" **olarak bilinen, krater yapıya sahip gölümüz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hazar Gölü
B) Meke Gölü
C) Van Gölü
D) Manyas Gölü
E) Sapanca Gölü

3. Uluslararası Astronomi Birliği'ne (IAU) göre aşağıdakilerden hangisi 24 Ağustos 2006'da cüce gezegen olarak tanımlanmıştır?

A) Neptün
B) Jüpiter
C) Satürn
D) Plüton
E) Merkür

4. Dünyanın en büyük yer altı şehrinin bulunduğu şehrimiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nevşehir
B) Mardin
C) Artvin
D) Hatay
E) Denizli

5. 17. yüzyılda Babürler döneminde inşa edilen "Vezir Han Camisi" **hangi ülkede yer almaktadır?**

A) Pakistan
B) Hindistan
C) İran
D) Suriye
E) Suudi Arabistan

6. Filistin bayrağında yer alan "siyah şerit" **aşağıdaki anlamlardan hangisini taşımaktadır?**

A) Barış ve umudu
B) Filistin halkının geçmiş acılarını ve mücadelesini
C) Filistin'in verimli topraklarını ve doğasını
D) Filistin halkının kararlılığını
E) Bağımsızlık arzusunu

1. E	2. B	3. D	4. A	5. A	6. B

1. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi "kuduz aşısını" **bulmuştur?**

A) Louis Pasteur
B) Thomas Edison
C) Alexander Fleming
D) Johann Gutenberg
E) William Gilbert

2. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi "çiçek aşısını" **bulmuştur?**

A) Michael Faraday
B) James Watt
C) Richard Trevithick
D) Edward Jenner
E) Alexander Graham Bell

3. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi "penisilini" **bulmuştur?**

A) Enrico Fermi
B) Alexander Fleming
C) Nicolaus Copernicus
D) Jonhannes Kepler
E) Samuel Morse

4. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi "alternatif akım jeneratörünü" **bulmuştur?**

A) Albert Einstein
B) Marie Curie
C) Stephen Hawking
D) Alan Turing
E) Nikola Tesla

5. "Görelilik kuramı" **ve** "yerçekimi" **çalışmalarıyla tanınan fizikçi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) James Clerk Maxwell
B) Werner Heisenberg
C) Albert Einstein
D) Niels Bohr
E) Richard Feynman

6. "Evrim teorisini" **ortaya atan biyolog aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Francis Crick
B) Gregor Mendel
C) Charles Darwin
D) Rosalind Franklin
E) Jean Henri Fabre

1. A	2. D	3. B	4. E	5. C	6. C

1. Matematiğe yapmış olduğu katkılar nedeniyle matematiğin bir dalı olan cebrin kurucusu olarak bilinen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Râzî
B) El-Kindî
C) Muhammed Abduh
D) Fârâbî
E) Harezmi

2. Dünya tarihini konu eden eseri "Murûc ez-Zeheb" **ve** "Ma'âdin el-Cevâhir" **(Altın Bozkırlar ve Cevher Madenleri) ile tanınan** "Arapların Herodotu" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bîrûnî
B) Mesûdî
C) Farabî
D) El-Kindi
E) Ali Kuşçu

3. İslam dünyasında felsefeyi başlatan, "Filozofların Filozofu" **olarak anılan ilk Müslüman filozofu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) El-Farabi
B) El-Harezmi
C) El-Cezeri
D) El-Kindi
E) El-Biruni

4. Aristo felsefesini yeniden yorumlayarak Batı aydınlanmasına yön veren ve Batı'da "Averroes" **olarak tanınan İslam filozofu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İbn Rüşd
B) İbn Tufeyl
C) İbn Sînâ
D) Gazzâlî
E) Câbir bin Hayyan

5. "İslam'ın delili" **anlamına gelen** "Hüccetü'l-İslâm" **ünvanını alan İslam bilgini aşağıdakilerden hangisidir?**

A) El Fergani
B) Fârâbî
C) Gazzâlî
D) Feridüddin Attar
E) Seyyid Hüseyin Nasr

6. Milletlerarası Astronomi Derneği tarafından Ay'ın yüzeyindeki bir bölgeye adı verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çağrı Bey
B) Uluğ Bey
C) Piri Reis
D) Ömer Hayyam
E) Abdülkadir Geylani

1. E	2. B	3. D	4. A	5. C	6. B

1. **Yaklaşık 50 yıldır yanan ve** "Cehennem kapısı" **olarak da bilinen Derveze gaz krateri aşağıdaki ülkelerden hangisindedir?**

A) Azerbaycan
B) Kırgızistan
C) Türkmenistan
D) Özbekistan
E) Tacikistan

2. **İlimleri ve bunlara dair disiplinlerin temelini oluşturan ilkeleri ele alıp incelediği için aslında bir yöntem bilim kitabı olan** "İlimlerin Sayımı" **aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Yunus Emre
B) Mevlânâ
C) İbni Sina
D) İbni Haldun
E) Farabi

3. **Aşağıdaki eserlerden hangisi Cengiz Aytmatov'a ait değildir?**

A) Beyaz Gemi
B) Ben Sana Mecburum
C) Gün Uzar Yüzyıl Olur
D) Kopar Zincirlerini Gülsarı
E) Selvi Boylum Al Yazmalım

4. **Hindistan'da alınan Britanya tuz vergisine karşı 1930'da yaptığı 400 kilometrelik Tuz Yürüyüşünü aşağıdakilerden hangisi gerçekleştirmiştir?**

A) Fidel Castro
B) Yaser Arafat
C) Ramana Maharshi
D) Mahatma Gandi
E) Napolyon Bonapart

5. **Victor Hugo'ya ait olan** "Sefiller" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gregor Samsa
B) Faust
C) Meursault
D) Jean Valjean
E) Dorian Gray

6. **Aşağıdakilerden hangisi dünyadaki ilk kadın savaş pilotudur?**

A) Leman Altınçekiç
B) Sabiha Gökçen
C) Neriman Neftçi
D) Semiha Berksoy
E) Bedriye Tahir Gökmen

1. C	2. E	3. B	4. D	5. D	6. B

1. "Hababam Sınıfı", "Üsküdar'da Sabah Oldu", "Karartma Geceleri", "Sarı Yazma", "Don Kişot İstanbul'da", "Geçmişe Mazi" **eserleri ile tanınan yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Rıfat Ilgaz
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Yaşar Kemal
E) Sezai Karakoç

2. "Örümcek Ağı", "Kaldırımlar", "Ben ve Ötesi", "Çile", "Tohum", "Sonsuzluk Kervanı" **eserleri ile tanınan yazar/şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Veli Kanık
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Reşat Nuri Güntekin
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Sait Faik Abasıyanık

3. "Acı Tütün" **ve** "Tütün Zamanı" **eserleri ile tanınan yazar/şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Necati Cumalı
B) Orhan Kemal
C) Fakir Baykurt
D) Cemal Süreyya
E) Sezai Karakoç

4. **Aşağıdakilerden hangisi Kemal Tahir'e ait bir eser değildir?**

A) Kelleci Memet
B) Köyün Kamburu
C) Yorgun Savaşçı
D) Aşk-ı Memnu
E) Kurt Kanunu

5. **Aşağıdakilerden hangisi Mehmet Emin Yurdakul'a ait bir eser değildir?**

A) Ordunun Destanı
B) Zafer Yolunda
C) Vatan Yahut Silistre
D) Tan Sesleri
E) Ey Türk Uyan

6. **Aşağıdakilerden hangisi Adalet Ağaoğlu'na ait bir eserdir?**

A) Çocuk ve Allah
B) Fazilet Eczanesi
C) Fahriye Abla
D) Tutuklunun Günlüğü
E) Fikrimin İnce Gülü

1. B	2. B	3. A	4. D	5. C	6. E

1. **Fyodor Mihayloviç Dostoyevski'ye ait olan "Suç ve Ceza" adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jean Baptiste Grenouille
B) Christian Grey
C) Rodion Romanoviç Raskolnikov
D) Prens Lev Nikolayeviç Mişkin
E) Lisbeth Salander

2. **Mevlevi dervişlerin giydikleri sema töreninin ayrılmaz bir parçası üst tarafı dar, aşağısı geniş, kolsuz bir elbise aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kuşak
B) Çakşır
C) Yelek
D) Tennure
E) Mintan

3. **İsa'nın Kudüs'te Romalılar tarafından yakalanıp çarmıha gerilmeden önceki yediği "Son Akşam Yemeği"ni konu edinen tablo aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**

A) Michelangelo
B) Edward Hopper
C) Francis Bacon
D) Raffaello Sanzio
E) Leonardo da Vinci

4. **Dünyanın en etkili savaş karşıtı resimlerinden birisi olarak gösterilen "Guernica" tablosu aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**

A) Vincent Van Gogh
B) Edvard Munch
C) Michelangelo Buonarroti
D) Salvador Dali
E) Pablo Picasso

5. **19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun Levant coğrafyasında yani günümüz Lübnan, Suriye, Filistin, İsrail, Ürdün, Türkiye coğrafyalarında kullanılmış koni şeklindeki kadın başörtüsü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tantur
B) Kefen
C) Yemeni
D) Kavuk
E) Yaşmak

6. **Türkiye'de televizyon yayınları ilk kez aşağıdaki hangi üniversite tarafından başlatılmıştır?**

A) Yıldız Teknik Üniversitesi
B) Dokuz Eylül Üniversitesi
C) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
D) İstanbul Teknik Üniversitesi
E) Bursa Uludağ Üniversitesi

1. C	2. D	3. E	4. E	5. A	6. D